

พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระบรมราชินี

ม.จ.วราภรณ์ไวยากร วรวรณ

นครเทพ

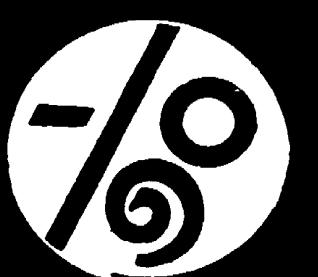
พระยาศรีธรรมราช

พระยาโกมารกุลมนตรี

สวามีสัตยาบันนันทบุรี

๑๓๑

๑๓๑

พระราชโอรส

ราชโอรส ใต้

สารบัญ . . .

แผนกบทความพิเศษ

๑. รัฐบาลกับราษฎร โห ย ม.จ. วร โย ยากร วรธรณ หน้า
๒. คนกับแบบ "555" ..
๓. ราษฎรกับผู้แทนของเขา ..
๔. ความไว้วางใจ .. ขุนสุนทรภักดี ..
๕. ทำไมเราจึงต้องการรัฐธรรมนูญ .. สว. มีศักดิ์ยานนท์ ..
๖. รัฐธรรมนูญใหม่ .. "อภิสิทธิ์" ..
๗. ประชาธิปไตย .. โสภณ สุภธีระ ..
๘. ความปลอดภัยแห่งสังคม โย ย พระยาโทณวดีกรม ...
๙. ผู้นำ .. พระยาธรรมมราช ..

แผนกบันเทิงคดี

- ๑ สำหรับหล่อน โดย "เจ้าเงาะ" หน้า ๑๐
- ๒ โรคที่รักษายาก .. "บันยกัน" .. ๑๔
- ๓ อย่างนี้มีเสมอ .. "ถนอม" .. ๑๒-๑๓
- ๔ ความจริงที่ไม่มีใครทราบ .. "อ.อภิสิทธิ์" .. ๑๕
- ๕ ไม้พอกก้อ .. "ชินโกมารกุล" .. ๑๗

แผนกภาพ

๑. ภาพเหตุการณ์ต่างประเทศ หน้า ๑๙
๒. ภาพหน้าตึกงานรัฐธรรมนูญ .. ๒๐-๒๑
๓. ภาพในหลวงเสด็จวังสราญรมย์ .. ๔๐
๔. ภาพหน้าปก ฝีมือคณะช่าง

สัมภาษณ์แทนราษฎร

สมเด็จพระราชโอรสเป็นองค์สูงสุดของประเทศสยาม ผู้ที่เป็นสมาชิกก็ได้รับเกียรติสูง ไม่เฉพาะแต่จ.ว. ที่คนเป็นผู้ที่หน้าที่จะต้องปฏิบัติ เพื่อระบอบรัฐธรรมนูญของราษฎรทั้งประเทศแทนเท่านั้น ความเจริญของสภาจะเจริญขึ้นได้ ก็ต้องอาศัยความกล้าหาญเริ่มเชิงเอาใจใส่ของสมาชิกคนใดคนหนึ่งก่อนหน้า ย่อมยากยิ่งถ้าหากความสมัครใจจะราบรื่นและบังเกิดผล ถ้าหากถ้าเจ้าชู้คนใดมีความเห็นอย่างไร ก็อภิปรายพุ่งๆออกไป ทุกสิ่งทุกอย่างแล้ว ก็ย่อมจะไม่ได้ผลอย่างไรเลยในที่สุด การก่อกองซึ่งกันนั้นก็สิ่งที่ไม่ดี ความกล้าเริ่มเชิง ประโยชน์ของคนในสภา ถ้าสภาอ่อนแอก็ไม่อาจจะมีผลดีให้ราษฎรได้ ถ้าสภาผู้แทนราษฎรมีโอกาสได้ทำงานอย่างเต็มที่ และสมาชิกก็เริ่มแข็งแล้วจะนำความเจริญมาสู่ประเทศชาติได้ดัง เพราะเป็นความคิดความเห็นของราษฎร หรือผู้แทนราษฎรจริงๆทั้งประเทศ จะเกิดความกล้าเริ่มเชิงได้โดยง่ายกว่า ผู้แทนราษฎรซึ่งกันนั้นก็เป็นผู้ที่ ทราบดีคุณความดีในวิชาการต่างๆ สัมผัสความมุ่งหมายจริงใจของผู้ที่ให้เกิดการปกครองโดยระบอบรัฐธรรมนูญอยู่แล้ว คงจะช่วยนำประเทศให้ก้าวหน้าขึ้นด้วยความเจริญและความสมบูรณ์ขึ้นได้ ขออำนาจคุณพระรัตนไตรจงบันดาลให้ความดีความงามจงมีแก่ ระบอบการปกครอง ของ เมืองไทยโดยรัฐธรรมนูญและสมาชิกผู้แทนราษฎรตลอดไป.

พระยาวิสุทธิธรรมพิเนต

ท่านได้มีความรำคาญจากผมกรอบแห้งอับเฉามีรังแค ผมร่วงเช่น นั้นหรือ

ลองใช้ "วาสลีน แฮร์ ทอนิก" ชีทาน

วาสลีนแฮร์ทอนิกแต่งรูปทรงของเรือนผม ให้เรียบร้อย มีกลิ่นหอมเย็นชื่นใจ และยิ่งกว่านั้นยังบำรุง รากผม ให้ยืนยาว คงทน ไม่ร่วงหลุดด้วยน้ำมันธรรมชาติจะจัดความ อับเฉาแห้งกรังและรังแคให้หมดไป เมื่อทราบถึงคุณประโยชน์แล้ว ผมมองจากและเด็ก ใช้วาสลีนแฮร์ทอนิกสัก ๑๐ วัน ท่านจักพบได้ในคุณภาพเพียงนั้น

วาสลีน แฮร์ ทอนิก

ประชาธิปไตยกับ

วันที่ ๑๑ ธันวาคมเป็นวันรัฐธรรมนูญของปวงชนชาวไทย ประชาชาติปรีดีเปรมเกษมสันต์ทั่วถึงกัน ในยามมหกรรมวันเริงของชาติเช่นนี้ หนังสือพิมพ์ "ประชาธิปไตย" พร้อมด้วยหนังสือพิมพ์อื่นๆ ถือเนเอกัทธิที่เข้ารวมความเบิกบานสำราญใจของประชาชน โดยออกฉบับพิเศษ เป็นเครื่องตั้งเวรในงานฉลองสมโภชรัฐธรรมนูญ.

ข้าพเจ้ามีความพอใจเล็กน้อย ที่จะนำมาเป็นส่วนประกอบเครื่องตั้งเวรนี้ อันที่จริง วิชาความรู้ที่จะพ่วงนำมาเผยแพร่ในเรื่องระบอบรัฐธรรมนูญ ยังมีอยู่ชุกมากมาย แต่ในวันรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นวันชาติของสยาม เราควรจะค้นหาคติที่เป็นประโยชน์ แก่ระบอบ รัฐธรรมนูญ ใน ส่วนรวม.

รัฐบาลกับราษฎรมีความสัมพันธ์กันอย่างไรวินเป็นปัญหาสำคัญแห่งรัฐศาสตร์ และถ้าพิจารณาจากตารางการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประเภทที่ ๑ ซึ่งเพิ่งกระทำเสร็จ จะได้มีพิธีเปิดสมัยประชุมสามัญกันวันนี้แล้ว จะเห็นว่า เป็นปัญหาซึ่งน่าสนใจในการเมืองปัจจุบันด้วย.

รัฐบาล คือ ฝ่ายที่ปกครอง และราษฎร คือ ฝ่ายที่อยู่ใต้อำนาจปกครอง เมื่อเทียบกันเข้าเช่นนี้แล้ว ก็เห็นได้ทันทีว่า รัฐบาลกับราษฎรเป็นของควบคู่กัน จะมีอย่างหนึ่ง โดยไม่มีอีกอย่างหนึ่งไม่ได้ และเมื่อเป็นปัจจัยควบคู่กันแล้ว ก็ย่อมเป็นส่วนประกอบและประสานซึ่งกันและกัน เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน.

ไม่ต้องไปหาข้อพิสูจน์ให้ทางไกลที่ไหนเลย ขอเพียงให้ข้าพเจ้าถกศัพท์สักนิดเดียว ก็จะได้เห็นได้ชัด. ความจริง รัฐ กับ ราษฎร เป็นคำเดียวกัน ราช ในภาษาเดิมแปลว่า ปกครอง ผู้ที่ปกครองโลก ก็เป็นราชา ผู้ที่ปกครองประเทศ ก็เป็นราชา ผู้ที่ปกครองมณฑล ก็เป็นราชา ผู้ที่ปกครองชายแดน ก็เป็นราชา ผู้ที่ปกครองการ ก็เป็นราชา รัฐมนตรี (มหามัคค) ก็เป็นราชาราช-คร แปลว่าสิ่งที่ปกครอง ในภาษาสันสกฤตใช้รูปคำ ราษฎรและในภาษามอญ ใช้รูปคำว่ารัฐ เป็นคำเดียวกัน แต่ในภาษาไทยเราใช้ "รัฐ" ให้หมายถึงองค์การปกครอง และใช้ "ราษฎร"

ให้หมายถึง ผู้ที่อยู่ใต้อำนาจปกครอง ดังจะเห็นได้ชัด

ม.จ.วรรณไวทยากร วรวรรณ

ว่า รัฐกับราษฎร เป็นปัจจัยควบคู่กัน จะต้องประกอบและประสานซึ่งกันและกัน เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน.

แต่ตามประวัติศาสตร์ หากได้เป็นเช่นนั้นเสมอไปไม่. ถ้าเป็นเช่นนั้นเมื่อใด การปกครองก็จะเป็นไปด้วยดีเมื่อนั้น. ถ้าไม่เป็นเช่นนั้นเมื่อใด การปกครองก็ไม่เป็นไปดีด้วยเมื่อนั้น.

ตามระบอบรัฐธรรมนูญ อำนาจอธิปไตย คืออำนาจอธิปไตย เนื่อง มาจาก ปวงชน คือ ปวงราษฎร ฉะนั้น ราษฎรจึงเลือกตั้งผู้แทนมาประกอบสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งมีอำนาจออกกฎหมาย เป็นเครื่องดำเนินการปกครอง และมีอำนาจควบคุม การบริหาร คือการดำเนินการปกครอง การควบคุมการปกครอง ถ้าจะให้แน่นแฟ้น ก็พึงให้สมาชิกของคณะเข้าใช้อำนาจการปกครอง คือเข้าไปเป็นรัฐมนตรี ด้วยเหตุนี้ระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย หรือรัฐธรรมนูญ จึงได้ชื่อว่า การปกครองราษฎรโดยราษฎร เพื่อราษฎร หรืออีกนัยหนึ่ง ก็คือ รัฐบาลกับราษฎร เป็นปัจจัยควบคู่กัน ประกอบและประสานซึ่งกันและกัน เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน.

แต่ตามประวัติศาสตร์ ปรากฏว่า ระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ ถือหลักการปกครอง อีกอย่าง

หนึ่ง ซึ่งรัฐบาลเป็นส่วนหนึ่งต่างหากจากราษฎร ผู้ปกครอง เปรียบประหนึ่งพระเจ้าเป็นเจ้า โดยราษฎรไม่มีส่วนไม่เกี่ยวข้องในการปกครองเลย และถึงแม้ว่า จะได้เปลี่ยนมาเป็นระบอบประชาธิปไตย หรือรัฐธรรมนูญแล้ว ในประเทศอังกฤษ ก็ได้กินเวลาอันน้อยมี กว่าราษฎร จะเข้าใจว่าการปกครองแบบรัฐธรรมนูญ เป็นการปกครองราษฎร โดยราษฎร เพื่อราษฎร.

คำสดุดีอารยเดชะเบอรัลในสมัยหนึ่ง ชื่อ "ประชาธิปไตย" กล่าวว่า "สภาพผู้แทนแต่เดิมเป็นเครื่องต้านทาน หรือจำกัดอำนาจของฝ่ายบริหาร. รัฐบาลในอดีต มักถือกันว่าเป็นภัยแก่ราษฎร เพราะรัฐบาลในอดีตมักเป็นการควบคุมซึ่งกันและกัน ควบคุมประชาชน เพื่ออาณาประโยชน์ของตนเอง และแม้ทุกวันนี้ ชายหญิง ส่วน มาก

ก็ถือว่า รัฐบาล ได้แก่งแย่งเอาผลประโยชน์ของ 'เขา' คือ 'รัฐบาล'. แต่ถึงแม้ศตวรรษที่ ๑๙ 'รัฐบาล' ในประเทศประชาธิปไตยโดยมาก เป็นส่วนหนึ่งของสภาพนิติบัญญัติ. แม้กระนั้น ในประเทศประชาธิปไตยทั้งหลาย ก็ยังคงระแวง 'รัฐบาล' อยู่."

ท่านศาสตราจารย์กล่าวต่อไปว่า "ตามระบอบประชาธิปไตย สภาผู้แทน คอยควบคุมรัฐมนตรี ตั้งกระทู้ถามและอภิปรายรัฐมนตรี ในประเทศฝรั่งเศส สภาผู้แทนมีกระแวงรัฐบาลและจะเข้าใจหลักการ "แบ่งอำนาจ" ว่า ถ้าจะให้มันได้ภาพแล้ว จะต้องให้คนหนึ่งทำงานและให้อีกคนหนึ่งกันผู้หนึ่งไม่ให้ทำงาน ฉะนั้นความสัมพันธ์ระหว่างสภาผู้แทนกับรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบ มักจะมีเหตุขัดกันอยู่บ้าง แต่ความจำเป็นสำหรับประชาธิปไตย มีอยู่ว่า "รัฐบาล" จะต้องรับผิดชอบต่อผู้แทนราษฎร และผู้แทนจะต้องยอมให้ "รัฐบาล" มีอำนาจเต็มที่ ในอันจะทำงาน. ระบอบประชาธิปไตย พยายามจะกระเบียดการปกครอง ให้มีการอภิปรายผู้ที่มีอำนาจได้โดยเสรีและในเวลาอันเดียวกัน ให้ผู้มีอำนาจตัดสินใจการงานไว้โดยเด็ดขาด กับทั้งดำเนินการงานได้โดยเด็ดขาด"

ถ้าจะมีทำดังนี้แหละ การปกครองจึงจะเป็นการปกครองราษฎร โดยราษฎรเพื่อราษฎรตามระบอบรัฐธรรมนูญ ซึ่งรัฐบาลกับราษฎรเป็นปัจจัยควบคู่กัน ประกอบและประสานซึ่งกันและกัน เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน.

อภิปราย

ความเจริญของกิจการขึ้น อยู่แก่สาเหตุ ๒ ประการ (๑) คน (๒)

แบบ บ้านจะสะดวดยะมันคงได้ต้องแล้วแต่แบบแปลนประการ ๑ ต้อง แล้วแต่ช่างที่ทำบ้าน ขึ้น อีก ประการ ๑ ทั้ง ๒ ประการต้องดี แต่ถ้าช่าง ไม่ดีถึงแบบแปลนจะดีเพียงใดบ้านก็สะดวดยะมันคงไม่ได้ ถ้าแบบแปลน ไม่ดีถึงช่างจะดีเพียงใด บ้านก็สะดวดยะมันคงไม่ได้เช่นกัน แต่ยังคง ย่อมยังดีกว่าในประการอื่น คือในเมื่อคนทำไม่ดี เรามีภักฏครอกอยู่ อยู่เสมอว่างานการไม่เจริญเพราะ คนทำไม่ดี ไม่มีความรู้บ้าง ชี้แจง บ้าง อาศัยหากินบนหลังรัฐบาลบ้าง เขาว่าข้าราชการไทยไม่มี ภาระจะ ทำงานการเสียเลย คอยล่าหาความชอบนอกตั้งเวียน และงานการ ของรัฐบาลไม่เจริญก็เพราะข้าราชการไม่ดี มีการเอาเปรียบรัฐด้วยเวลาและ อื่นๆ ตลอดจนดินบด ส่วนที่มีภาระในงานการเล่าก็เกรงเป็นเกรงตรง ไม่ ใช้สติสัมปชัญญะ (คอมมอนเซนส์) เพราะขาดความรู้ความชำนาญ เขา ว่าเรามีแต่คนเกาะเกาะ ไม่มีคนนั่งเกาะ จึงมีแต่คนคอยบด ความ รับผิดชอบ โยนบาปกันไปมา ตนเองไม่กล้ารับ มีความอิจฉาอิจฉาเป็นเจ้า เรือน คอยดึงเพื่อนลงมาเพื่อตนจะได้ดีกว่า และอะไรๆ อื่นๆ อีก ทำนองนี้ล้วน จะทำให้เราเห็นว่าเป็นเพราะคนทำไม่ดีแล้วเขาก็สรุปปรวมว่าอันจะ หวังความเจริญของประเทศสยามนั้นอย่าหวังในคนรุ่นนี้ แต่ให้หวังในคนรุ่น หน้าที่เรากำลังเพาะขึ้นต่อไป ประการประเทศชาติอาจรอดได้ไม่ต้อง เดินเสีย ๒๐ ปีเพราะคนรุ่นหน้าจะเป็นเทวดาได้ ถ้าประเทศชาติอาจอย่าทำฤทธาถอยหลัง ได้ถึง ๒๐ ปีก็ทำเนา ถ้าคนรุ่นนี้ซึ่งเป็นบิดามารดาครูบาอาจารย์นั้น เป็น ผู้ปลุกเสกเด็กเล็กๆ ที่ออกมาฤ ๆ กำลัง เฒ่าเรียน อยู่จะเป็นเทวดาไปได้ก็ ทำ เนาเถิด.

ข้าพเจ้าเองเข้าใจว่าท่านที่พูดเช่นนั้นจับเส้นผิดเสียแล้ว จึงควรเราจะ ขอร้องให้พิจารณากันเสียใหม่ อย่าหลงใหลดงโทษข้าราชการแล้วก็ถอนใจ ใหญ่ไปตามๆ กัน.

การดีเป็นของดี แต่ต้องไม่คิดผิดและต้องไม่คิดทั้ง ต้องคิดเพื่อก่อ และต้องตามคิด จึงจะเป็นประโยชน์แก่ชาติประเทศ.

ข้าพเจ้าเองเห็นว่า สาเหตุที่งานการของเราไม่เจริญ ไม่ก้าวหน้า นั้น เป็นเพราะเราไม่มีแบบ ไม่ใช่เพราะคนทำไม่ดี ข้าพเจ้าเห็นว่า ข้าราชการ โดยมาก เป็น คน ดี มีความ กระ ตือ รือ รัน อยากจะดำเนินงาน ให้ ก้าวหน้าทั้งนี้ ชัยชนะแน่ แต่ทำไปไม่ได้ก็เพราะเกิดความท้อใจ ท้อ ใจเพราะเราไม่มีแบบมีแปลน ไม่มีโครงการ ไม่มีจุด ที่หมาย ไม่รู้ ว่าเราจะพ่ายกันไปทางไหน ไม่ต้องดูคนอื่นไกลแม้ผู้ ใหญ่ของเรา ก็มีความเห็น ไปคนละอย่างตออย่าง หาดทรายกันไม่ ข้าพเจ้าขอยกตัวอย่างขึ้นต้นนับดู

ข้อนี้ คือกระทรวงคลังของเรา เรามีข้าราชการ อย่างเยี่ยม อยู่ในกระ ทรวงคลัง เรามีพวกหัวหน้าอย่างเอก แต่งงานการไม่ดำเนินให้ก้าวหน้า การเงินของชาติเรากำลังดี และทันสมัย ทั้งนี้ไม่ใช่ความผิดของข้าราชการ ในกระทรวงคลัง ไม่ใช่ข้าราชการในกระทรวงคลังจะไม่มีความรู้ ถ้า ไม่มีกะใจจะดำเนินงานให้ก้าวหน้าหาไม่ได้ ความผิดอยู่ที่เราไม่มีโครงการน ทำบ้านโดยไม่มีแปลน เราไม่มีแบบให้ข้าราชการเหล่านั้นดำเนินตาม หลุดการ ที่จะพิจารณาให้เห็นว่าคนในกระทรวงคลังมีความสามารถและมีความกระตือ รือร้น อยากให้กิจการในกระทรวงของตนได้ก้าวหน้า ก็คือ สภาพการเงิน ของเราไม่เดินไปอย่างที่ควรจะได้ ใครที่มีความรู้เศรษฐกิจการเงิน แล้วคงเห็น ด้วยกับข้าพเจ้าว่า ในภาวะที่รัฐบาลไม่มี โครงการเงินไม่มั่นคงนโยบายการเงินที่รัด กุมถึงเวลานี้หน้าการเงินของเราจะไม่เป็นด้า จะล่าถอยยิ่งกว่านี้มากมาย นี้ หากแต่ข้าราชการเจ้าหน้าที่เป็นคนดี เป็นคนใช้สติสัมปชัญญะ และมีความรู้ จึงสามารถรักษาสภาพแห่งการเงินของเราให้ดำรงอยู่ ในภาวะเวลานี้ได้ ซึ่ง ไม่เดินถึงที่ควรจะได้.

“555”

แทนการที่จะตำหนิข้าราชการประจำ (เอเยนต) ข้าพเจ้า กลับ ต้องชม ที่เชอปฏิบัติการได้ดีทั้งๆ ที่ไม่มีโครงการ (แปลนนั้น) เชอ เดินเรือไปได้ไม่ล่มจมทั้งๆ ที่ไม่มีหางเสือและเข็มทิศ นอกจากกระทรวง คลัง กระทรวงอื่นๆ เช่นนั้นเหมือนกันทั้งนั้น ข้าพเจ้าเคยรู้จัก กระทรวง เศรษฐการ รู้ว่าข้าราชการในกระทรวงนั้นเป็นคนเอางานเอาการ มีความ รู้ความสามารถอาจทำให้กิจการก้าวหน้าได้ทีเดียว แต่ที่ก่อนๆ ไม่ก้าวหน้า ก็ เพราะถูกบังคับให้เดินเรือโดยไม่มีหางเสือและเข็มทิศดังว่ามาแล้ว.

ต่อไปข้าพเจ้าใคร่จะชวนสมาชิกสภาฯ ให้รุดถึงข้อนี้ให้มาก อย่า ดงโทษข้าราชการประจำ เพราะความผิดไม่ได้ อยู่ที่ท่านเหล่านั้น ถึง งานการจะไม่ก้าวหน้าก็เถอะ ขอให้จับเส้นให้ถูกเส้น ว่าความผิดอยู่ที่ ไม่มีแบบ (ดีดเค็ม) เราไม่มีแผน (แปลนนิ่ง) การงานจึงไม่เดิน ขอให้รัฐ บาลและรัฐสภาจับโครงการของชาติก่อนอื่นใดทั้งหมด ตั้งแปลนขึ้น และประกาศ ออกมา เป็นกฎหมาย เมื่อนั้น ท่านจะเห็นว่างานการจะก้าวหน้า อย่างผิดคาด.

อย่าไปโทษคน ขอให้โทษแบบๆ เวลาไม่มี ที่มั่งไม่คิดต้องเปลี่ยน ใหม่ รัฐมนตรีและรัฐสภาต้องมีแนว ต้องมีหางเสือและเข็มทิศ ที่แล้วมาพากัน เดินตามหากไปตามเข็มนาฬิกา มีเหตุการณ์ก็กลับไปรับสั่งชั่วคราว เมื่อ เป็นดังนี้แล้ว จะหวังให้ ข้าราชการประจำมาเค้นมากกว่าที่ท่ายู่ ในบัดนี้ เป็น ไปไม่ได้ เพราะที่เรากำลังอยู่บัดนี้ทำได้ถึงเพียงนี้ เป็นของน่าประหลาดอยู่แล้ว.

เราย่อมเห็นใจท่านผู้แทนราษฎร ที่เรา
เลือกเข้าไปนั่งในสภาผู้แทนราษฎร เพราะชาว
จังหวัดโดยมาก ย่อมปรารถนาให้ผู้แทนของ
คนทำประโยชน์ให้แก่พวกตน หรือจังหวัดของ
ตนโดยตรง แต่หน้าที่ของผู้แทนราษฎรตามรัฐ
ธรรมนูญนั้น จะต้องถือประโยชน์ของประเทศ
เป็นใหญ่ หน้าที่อันสำคัญของผู้แทนราษฎร
ไม่ใช่หน้าที่ของสภาเทศบาล ที่ออกเทศบัญญัติ
เพื่อใช้เฉพาะท้องถิ่นมีเขตจำกัด ย่อมเป็นหน้าที่
ที่ควรพระราชบัญญัติให้เป็น กฎหมาย สำหรับใช้
เป็นกลางทั่วประเทศ ดังนั้นหน้าที่ของผู้แทนราษฎร
กับความปรารถนาส่วนมากของผู้ ซึ่ง เลือก ตั้งท่าน
ขึ้น จึงจะมีความขัดแย้งกันได้บ่อยๆ ถ้าท่านทำ
หน้าที่ของท่านโดยเคร่งครัด ท่านอาจไม่ได้รับเลือก
ครั้งในคราวหน้า ซึ่งก็เป็นข้อสำคัญควรคำนึงถึง
อยู่บ้าง แต่ถ้าท่านมุ่งจะเอาใจผู้ใดที่ท่านเลื่อม
ลือ ท่านก็อาจบกพร่องในหน้าที่ของท่าน การ
เป็นเช่นนั้น จึงน่าเห็นใจท่านอยู่บ้าง.

เรื่องปฏิบัติความประสงค์ของผู้เลือกตั้งนั้น แม้
ในประเทศที่ใช้ระบอบรัฐธรรมนูญมาเก่าแก่ เช่น
ประเทศอังกฤษ ผู้แทนราษฎรก็ต้องสนใจปฏิบัติ
อยู่มาก ถ้ายิ่งเป็นประชาธิปไตยที่เรียกว่า "บับติก
โอบีเนียน" ก็ต้องระมัดระวังเป็นพิเศษ รัฐบาล อังกฤษ
เคยระงับประชามติจนไม่กล้าทำตามความเห็นของ
ตัวก็มีบ่อยๆ ยกตัวอย่างต่างๆ อย่างที่เห็นชัดคือ
วินายกรัฐมนตรีคนก่อนหน้า เซมเบอเรนเดียน
ได้กล่าวไว้ในสภาผู้แทนราษฎร ระหว่างเวลาอภิ
ปรายเรื่องขอเพิ่มกำลังแสนยานุภาพว่า ที่ได้ปล่อย
ปลดระเลยการเพิ่ม อาวุธยุทโธปกรณ์ และกำลัง แขน
ยาวกรไว้จนล่าช้า ก็เพราะเกรงว่า ถ้าขึ้นขึ้นจะ
ขัดกับประชามติ. การล่าช้าของรัฐบาลอังกฤษ
ในยุคนั้น กำลังให้ผลร้ายใหญ่โตในสมัยนั้นเพียง

ไร เราท่านย่อมทราบกันอยู่ - ดัชนีชาติต้อง
ปลดปล่อย และเยอรมนีได้ขึ้นเป็นเบยบน.

นายกรัฐมนตรีเซมเบอเรนเดียน แห่งรัฐบาลอง
กฤษปัจจุบันนี้ ก็มีเรื่องดำรงภาพ ท่านเองเดียวกัน
คือระหว่าง อภิปราย ในสภาภายหลัง ที่ได้ไป ระวัง
สงครามโลก มาจาก มุมนี้ ในประเทศเยอรมนี เดิ
แล้ว เมื่อฝ่ายค้านได้ท้วงติงว่า ทำไมไม่ประ
การศ ไม่ออก ไป เสียแต่ ต้นมือ ว่าถ้า เยอรมัน
ขึ้นบกกองทัพ เขารุกราน ประเทศ เร โกลด์โลวาเกีย
อังกฤษ จะเข้าช่วย ประเทศไหน? ถ้าได้บอก
เสียเช่นนั้นแล้ว เรื่องก็จะไม่ต้องตามปามและพากัน
เข้าเนอถึงเพียงนี้ ท่านเซมเบอเรนเดียนตอบว่า โฉน
จะทราบได้ ว่า ประชามติ ต้อง การ รวมใน เรื่องเหิน
ห่างและเล็กน้อยเพียงเท่านี้? ผู้ค้านคงจะจำได้
ว่าเสียงอังกฤษในเวลานั้น แม้แต่พูดอ้อมอ้อมอย่างข
ไม่เต็มปาก ซึ่งกลับทำให้เสียใจต่อความมั่นใจของอังกฤษ
ยังไม่เอาจริง. โปรดสังเกตว่า ข้าพเจ้า ได้ชม
การระงับ ประชามติเกินไปถึงเพียงนี้ ข้าพเจ้า
เพียงแต่กล่าวมาว่าอุปาทาหารณ์ ให้เห็นว่า มัน
อาจเป็นไปได้เช่นนั้น.

ประชามติของเราเพิ่งตอนเกิด ยังไม่มีกำลัง
ถึงข้างเพียงนั้นก็จริงอยู่ แต่รัฐธรรมนูญของเรา
ได้ให้สิทธิการเลือกตั้ง แก่ราษฎรโดยสมบูรณ์แล้ว
กล่าวคือ ชาวประเทศทั้งชายหญิง ผู้บรรลุนิติภาว
ย่อมได้รับสิทธิเลือกตั้งทั่วกัน นี้เอง เป็นกำเนิด
ของประชามติ. ก็ผู้แทนคนใดเล่าจะไม่สนใจใน
ความ นึกคิด ของ ราษฎร ผู้ มีสิทธิแล้ว ก็จะต้องมี
เสียง ?

แต่อะไรแรกเกิดขึ้นนั้นต้องยอมเยาว์ก่อน ประ
ชามติของเราเกิดโดยปริมาตร ยังกระจัดกระ
จายไม่รวบรวมเป็นปึกแผ่น และกล่าวโดยคุณภาพ
ยังคับ แคบ เห็น แก่ ตัว หรือ แก่ พวก พ้อง ขยี้ มาก
ปรากฏชัดเจนจาก การ ออก เสียง เลือก ตั้งนั้นเอง

เพราะฉะนั้นในปัญหาข้อหนักใจของท่านผู้แทนราษฎร
จึงได้เริ่มกล่าวเป็นบทวิเคราะห์ไว้ข้างต้น
จึงควรได้รับความวินิจฉัยเป็นปัญหาสองด้าน คือ
ผู้แทนราษฎรในการปฏิบัติหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ
จะต้องยอมหรือต้องประสามติ จึงอ่อน อยุ่ ให้
พวกพ้องกันหนึ่ง กับตามสนใจในประชามติเท่า
ที่เกิดขึ้นแล้วนั้นด้วยอีกด้านหนึ่ง.

การจะทำหน้าที่ทั้งสองด้านนี้ได้ จะต้อง
มีเวลาอยู่ในท้องที่เหมือนเป็นเจ้าถิ่น และมีทาง
ติดต่อเพื่อบอกเล่า แก่สืบ ในความ เป็นไป ทั้งปวง
ให้ ราษฎรในท้องถิ่นได้ล่วง โดยทราบเรื่องที่จะ
ทราบอยู่บ้าง ทั้งระหว่างสมัยประชุมที่ควรออก
ไปอยู่นอกท้องถิ่น และนอก สมัย ประชุม ที่ได้
กลับเข้าไปประจำท้องถิ่น การกระทำดังนี้เท่ากับ
ผู้แทนได้เข้าไปหาราษฎร และฝ่ายราษฎรเล่า,
การเรียนรู้ของเขาก็เป็นการคบหาหาผู้แทน เป็น
การก้าวเข้ามาประจักษ์กันคนละครั้งทาง และเป็น
การพรวนดินให้ พืช แห่งประชามติได้งอกงามทัน
ความต้องการ แห่งสมัย นิยม มติที่ ดำรงจน แต่
ทางประโยชน์คน หรือประโยชน์ ของหมู่ คณะ โดย
ละเพาะ ก็จะได้เจริญขึ้นเป็นประชามติที่มั่นคง
ปรัศถาประโยชน์ คือประโยชน์ ของผู้อื่น หรือ
ประโยชน์ส่วนรวม. เมื่อเป็นเรื่องราวประ
โยชน์ท้องถิ่นของตนกับประโยชน์ประเทศ ก็จะได้
ได้อำนวยให้ผู้แทนทำหน้าที่เพื่อประเทศโดยสมบูรณ์.

การติดต่อและเข้าใจกันอยู่ ตลอดเวลาในระหว่าง
ผู้แทนกับราษฎรของเขาเป็นสัมพันธภาพผูกพัน มิ
ให้การเลือกตั้งในคราวต่อไปกวัดแกว่ง, ดังมักเป็น
อยู่ในบัดนี้ และประชามติ อันพึง ได้กำเนิดของ
เราก็จะได้เติบโตขึ้นทันสมัย. ในพระนครเสียอีก
มีหนังสือพิมพ์และมีคนอ่านหนังสือพิมพ์ กัน มากขึ้น
แต่ตามหัวเมืองจะหมายให้เป็นหน้าที่ ของหนังสือ
พิมพ์เท่านั้นหาพอไม่.

ความไว้วางใจ

ขุนสุนทรภาศิต

เลือกตั้ง ซึ่งมีจำนวนมากที่สุด.

เราอยู่เต็มใจแล้วว่า สิทธิในตำบล ในประเทศ

การปกครองตามระบอบประชาธิปไตยใช้รัฐธรรมนูญนี้ แม้เราจะยังไม่เข้าใจวิธีการโดยซบซึ้ง แม้เรายังไม่รู้ลึกว่าได้รับสิทธิอิสระโดยสมบูรณ์ หรือแม้แต่ใครก็ตาม เราได้อะไร ที่พิเศษยิ่งกว่าการปกครองระบอบอย่างอื่น เท่าที่เราได้อะไร ๆ และรู้เห็นกันอยู่ในปัจจุบันนี้ ก็คือ เราได้สิทธิการเลือกตั้งผู้แทนราษฎร เข้าไปควบคุมการบริหารประเทศโดยเฉพาะท้องถิ่น เราจะได้สิทธิการเลือกตั้งสมาชิกสภาเป็นของตำบลเป็นสภาเทศบาล จัดการบริหารท้องถิ่นของเราเอง.

ท้องถิ่นของเราที่เป็นตำบลซึ่งเราอยู่อาศัย เรามีสิทธิอิสระในที่ดินในบ้านเรือนและในการทำมาหากินของเรา เพื่อนบ้านใกล้ คียงก็มีสิทธิอิสระ ทำนองเดียวกัน เราต่างคนต่างอยู่ในบ้านเรือน ของเราด้วยความผาสุก และเราอยู่ร่วมตำบลกันด้วยความปกติภาพ แต่สิทธิอิสระระหว่างตำบล เรามีได้คนเดียว เรามีได้โดยเฉพาะ เราต่างคนต่างรวมกัน เช่น ถนนหนทาง แม่น้ำลำคลอง เป็นของที่เราใช้สิทธิร่วมกัน จึงเรียกว่าที่สาธารณะ ความเป็นอยู่ ความเป็นไป ใน ระหว่าง ตำบล ก็ ต้อง เป็นสาธารณะเช่นกัน ฉะนั้นเราจึงได้สิทธิที่จะบริหารตำบลเท่า ๆ กัน.

เมื่อเรียบตำบล ออกไปเป็นท้องที่อำเภอ จังหวัด เราก็มีส่วนในความเป็นอยู่ ในความเป็นไป ทำนองเดียวกัน ความทุกข์ความสุขและเกียรติคุณชื่อเสียงของจังหวัด เราก็มีส่วนได้รับเท่า ๆ กัน เช่น เกิดทุกข์ โรคระบาดขึ้นในตำบลใด ท้องที่อำเภอใด จังหวัดใด เราก็พลอยห่วงหวาดไปด้วยกัน และอาจได้รับโรคภัยเกือบเท่า ๆ กัน เกิดความทุกข์ทรมานน้ำท่วม คดองสาธาคะบิรมณ เราพลอยได้เพราะปลูกทำ มาหากินได้ผลดีเกือบเท่า ๆ กัน คำปราชญ์ที่เคยว่ากันว่า คนเมืองนั้นเป็นอย่างนั้นเป็นอย่างนั้น เราซึ่งเป็นชาวจังหวัดนั้นพลอยได้รับความเสียหายด้วยเมื่อเรียบจังหวัดออกไปให้เป็นประเทศชาติแล้วก็ตามของเดียวกัน เราต่างมีสิทธิในความเป็นอยู่ ในความเป็นไปของประเทศชาติเกือบเท่า ๆ กัน.

ในตำบลที่เราอยู่ เราเลยจัดการบริหารให้ดียิ่งขึ้น จัดการให้เกิดกองบุญกุศล เช่น ซักชวนกันมาช่วยสร้างสะพาน สร้างถนนหนทาง หรือซักชวนกันทำบุญกฐินบวช มีเทศน์มหาชาติ ชุมนุมไหว้พระ ก่อพระทรายมิมหรงพัสสมโภช ตลอดจนมาชุมนุมกันเล่นกีฬา พนมเมือง และเล่น ร้องรำทำเพลง ไปรลลิดลุดว่า ใครเป็นผู้จัด ใครเป็นผู้บริหาร ใครเป็นผู้นำ ก็อาจตอบได้ว่า ชาวชนในตำบลนี้เองเป็นผู้นำและเป็นผู้จัด เราจัดเรานำด้วยกันทุกคนหรือ? เปล่า, เป็นแต่บางคน ค้างหาก คนอื่นๆ เราหมกมอมความไว้วางใจให้จัดทำ.

ท่านเองเดียวกัน ผู้แทนราษฎรของเราที่ดี สมาชิกในสภาเทศบาลที่ดี เป็นบุคคลที่เราหมกมอม เรามอบความไว้วางใจให้ไปจัดทำ.

บางท่านจึงค้านว่า ฉันไม่นับถือเขา ฉันไม่มอบความไว้วางใจของฉันให้แก่เขา เราได้เป็นเพราะเหตุนี้เหตุโน้นต่างหาก ฉะนั้นถึงอย่างไรๆ ก็ดี เราได้เป็นผู้แทนราษฎร เราได้เป็นสมาชิกในสภาเทศบาล ด้วยคะแนน

ชาติ เป็นของสาธารณะ เราทุกคนมีส่วนร่วมมีสิทธิเท่า ๆ กันตามกฎหมาย อันการที่จะแต่งตั้งใครไปเป็นผู้แทน ไปเป็นผู้จัดทำหน้าที่เทศบาลเราก็มีสิทธิเท่า ๆ กัน วิธีการเลือกตั้งที่ใช้คะแนนเสียงมากที่สุด ใช้ความนิยมยินยอมมากที่สุด จึงเป็นวิธีที่ดีเยี่ยม เราได้นับถือเขา เราได้ให้ความไว้วางใจแก่เขาก็จริงอยู่ แต่ชาวเราส่วนมากนับถือเขา ให้ความไว้วางใจแก่เขา เราคนเดียวจะวางอยู่ได้ อย่างไร เพราะเรามีได้สิทธิในเรื่องนั้นคนเดียว.

เพราะฉะนั้นความไว้วางใจ ที่เราวางส่วนมากได้มอบแล้วแก่ผู้แทนราษฎร ได้มอบแล้วแก่สมาชิกสภาเทศบาลจึงควรยุติ มอบไปโดยไม่รวมถ่วงเกี่ยวข้องตลอดความที่เราทำหน้าที่อยู่นั้น.

ความไว้วางใจแก่กันเป็นคุณธรรมอย่าง ๑ ซึ่งเราจะต้องเคารพไว้ทั้งผู้ให้และผู้รับ สมมติว่าเรามอบความไว้วางใจให้แพทย์ ๑ คนเยียวรักษาโรค เราก็ต้องปล่อยให้แพทย์จัดการตามภูมิ สามารถของเขา เราให้เราเกินยาเพียงไร ก็เกินเพียงนั้น ถ้าเราไปนอกเหนือแล้ว เราก็ได้ชื่อว่า ไม่ได้วางใจแพทย์ ผลร้ายอาจเกิดขึ้นก็ได้ ผู้ให้ความไว้วางใจจึงต้องอดทนและยินยอมตาม ผู้รับความไว้วางใจก็ต้อง ตั้งใจทำ หน้าที่ เต็ม ความ สามารถ เสียว่า ร้องว่า "เลือกผู้แทนผิด" นั้น ร้องปราชญ์ใคร? เราเห็นว่า ร้องประจานตนเองมากกว่าอย่างอื่น.

ครุคน ๑ ท่านกล่าวไว้ว่า "ศิษย์ของท่านดีทุกคน บางคนดีกว่าตัวท่านด้วย" และศิษย์ของท่านก็กล่าวว่า "ครูของเขาคือเด็ก" ทั้งนี้เพราะอะไร เพราะถ้าศิษย์ไม่ดี ครูจะอย่างไร? ศิษย์ก็เหมือนกัน ถ้ามีครูเลวแล้ว ศิษย์จะอย่างไร? เป็นมาตรฐานที่ยืนกันอยู่ในตัว.

ข้อชวนหัวบท ๑ กล่าวไว้ว่า
ครุ พุทธิว่า "เมื่อฉันเป็นนักเรียนขนาดเธอ ครูท่านสอนอะไร ฉันเข้าใจได้ทันที พวกเธอเต็มทีมาก ๆ"

ศิษย์ คนหนึ่งกล่าวตอบ "ครับ! ครั้นนั้นคุณครูได้ครุดี!"
ขอให้คิดพิจารณาเล็กน้อย ถ้าผู้แทนของท่านไม่ดี สมาชิกของสภาเทศบาลไม่ดี ใครเป็นคนเลือกตั้งคนไม่ดีไปเล่า? ใครเป็นคนไว้วางใจให้แก่คนไม่ดีเล่า? เรื่องก็มาถึงตัว. ท่านเอง ฉะนั้น เมื่อเราให้ความไว้วางใจใครไปแล้วของเรานั้นต้องดี ของเราไม่ดีไม่ได้.

ความไว้วางใจเป็นของเรา ความไว้วางใจเป็นเกียรติคุณ ความไว้วางใจเป็นของมีค่า เมื่อก่อนจะมอบให้ก็ต้องพิจารณาเลือกคัดบุคคลที่จะให้รับไป บุคคลที่ได้รับมอบความไว้วางใจ ก็ต้องพอใจที่ได้รับเกียรติคุณเช่นนั้น ต่างฝ่ายต่างต้องสงวน ต้องกระทำหน้าที่ให้ดีที่สุดตามความไว้วางใจ.

สภาผู้แทนราษฎร วันที่ ๓ ก็เพิ่งเริ่ม สมาชิกในสภาเทศบาลต่างๆ

--ต่อไปหน้า ๗--

ทำไมเราจึงต้องการรัฐธรรมนูญ

โดย พล.อ.ป๋วย ฤทธิกุล

“... ถ้าเราพลิกดูหน้าประวัติศาสตร์แห่งสากลโลกจะเห็นได้ว่า การเชื่อเชิฐราชย์รัฐธรรมนูญย่อมอาศัยชีวิตเป็นเครื่องสักการบูชาทางมาแห่งรัฐธรรมนูญเป็ยกลุ่มไปด้วยโลหิตแห่งประชานกร. แต่เป็นบรมโศกแห่งชาวสยามที่นวาระเช่นนั้น พระมหากษัตริย์ซึ่งทรงสถิตอยู่เหนือราชบัลลังก์แห่งราชอาณาจักรสยาม มีดวงพระกมลสันดานฝังอยู่ในพระมหากรุณาธิคุณแห่งพุทธศาสนา และหลักประชาธิปไตยแห่งการเชื่อเชิฐรัฐธรรมนูญในสยาม จึงได้แสดงทางใหม่แก่สากลโลก นำความพิศวาสมาสู่ปวงชน...”

ปะ อภิลักขิตวาท แห่งการ ถอดรัฐธรรมนูญวันนั้น ย่อมเป็นธรรมดาที่กระแสดวงความคิดของปวงชน กลับทวนไปคำนึงถึงมรดกคติในเมื่ออรุณได้เบิกแสงนำชีวิตใหม่แห่งความเป็นไทยแท้ มาสู่สังคมประชานกรแห่งเมืองทอง. ณวันนั้น คนจำพวกหนึ่งมีจำนวนไม่เท่าไรนัก ยอมพลีชีพเพื่ออธิษฐานราชย์รัฐธรรมนูญ มาสถิตอยู่ณดินแดนสยามตลอดชั่วกัลปาวสาน. ถ้าเราพลิกดูหน้าประวัติศาสตร์แห่งสากลโลก พอที่จะเห็นได้ว่า การเชื่อเชิฐราชย์รัฐธรรมนูญ ย่อมอาศัยชีวิตเป็นเครื่องสักการบูชา. ทางมาแห่งรัฐธรรมนูญเป็ยกลุ่มอยู่ด้วยโลหิตแห่งประชานกร. แต่เป็นบรมโศกแห่งชาวสยามที่นวาระเช่นนั้น พระมหากษัตริย์ ซึ่งทรงสถิตอยู่เหนือราชบัลลังก์แห่งราชอาณาจักรสยาม มีดวงพระกมลสันดานฝังอยู่ในพระมหากรุณาธิคุณแห่งพุทธศาสนา และหลักประชาธิปไตยแห่งการเชื่อเชิฐรัฐธรรมนูญในสยาม จึงได้แสดงทางใหม่แก่สากลโลก นำความพิศวาสมาสู่ปวงชน.

แต่เมื่อจะ ถอดถ่วง การเชื่อเชิฐรัฐธรรมนูญ

โดยทั่วไปแล้ว เหตุการณ์หาได้เป็นไปตามทางความสงบราบรื่นเช่นสยามไม่. ประชาชนต้องเอาหัวเข้าแลกรัฐธรรมนูญ โดยมีได้เสียตายชีวิตที่จะยอมสละเพื่อเชิฐราชย์รัฐธรรมนูญ. เพราะเหตุไรเล่า เขาจึงเห็นว่ารัฐธรรมนูญ มีค่าใหญ่ยิ่งกว่าชีวิต? ทำไมความต้องการรัฐธรรมนูญมีความสำคัญมาก ยิ่งไป กว่า ความต้องการทุกประการเล่า? มีเหตุผลอะไรเล่าที่เราต้องการรัฐธรรมนูญ?

การขบปัญหานี้ มีแนวทางอยู่ ๒ ประการ. ประการหนึ่งได้แก่เหตุการณ์แวดล้อม และ อีก ประการหนึ่งได้แก่จิตใจหรือภูมิของประชาชน.

ถ้าจะกล่าว ตามแนว แห่งเหตุการณ์แวดล้อม ก็เป็นที่รู้กันอยู่ด้วยอย่าง ชัดเจน ว่า การปฏิวัติเพื่อรัฐธรรมนูญเป็นผล แห่ง ปฏิกริยาอัน สืบเนื่องมาแต่การปกครองแห่งรัฐบาลเก่า. ทุกๆ ประเทศที่ได้ก่อการปฏิวัติ ทำลายรัฐบาลเก่า ตั้งรัฐธรรมนูญขึ้นแทน มักแถลงการณ์ โดยได้ร้ายให้แกรัฐบาลเก่า คำแถลงการณ์เหล่านั้นย่อมเป็นพยานให้เห็นว่า เนื่องจากรัฐบาลเก่าได้ดำเนินนโยบายการปกครองอันมิเป็นประโยชน์แก่อาณาประชาราษฎร์ จึงเกิดมีการปฏิวัติ ขึ้นเพื่อทำลาย รัฐบาล เก่านั้นเสีย. ถ้ารัฐบาลนั้นเป็นเสรีโดยไม่มีอำนาจประการใดเข้ามามีควบคุม ก็เป็นอันว่าคณะก่อการตั้งรัฐธรรมนูญเพื่อควบคุมอำนาจรัฐบาล และวางทางดำเนินของรัฐบาลโดยมุ่งหวังที่จะไม่ให้รัฐบาลปกครองประชาราษฎร์ตามความอำเภอใจ. ดังนั้นรัฐบาลเสรีจึงต้องล้มลง และรัฐบาลภายใต้รัฐธรรมนูญปรากฏขึ้นแทน. อาศัยเหตุการณ์ดังกล่าวมานี้ พอที่จะสรุปความลงได้ว่า การที่เราต้องการรัฐธรรมนูญก็เพื่อกำจัดเสรีภาพของรัฐบาล ไม่ให้ประชาชนตกเป็นเหยื่อแห่งอำนาจเผด็จ การแห่งรัฐบาล และได้รับความเดือดร้อนจากการกระทำ

ของหมู่ชนหรือเอกชนซึ่งตนไม่มีส่วนร่วม.

ในที่นี้ เราไม่ควรจะมีความเข้าใจผิดว่า รัฐธรรมนูญย่อมมอบสิทธิให้แก่ราษฎร. ที่จริง, ความสำคัญแห่งรัฐธรรมนูญ มีอยู่เพียงข้อเดียวคือ กำจัดเสรีภาพของรัฐบาล. ส่วนราษฎรจะได้สิทธิหรือไม่ขึ้นแล้วแต่ลักษณะแห่งรัฐธรรมนูญ เช่นตามรัฐธรรมนูญสยามสมัยแรก ราษฎร ไม่มีสิทธิที่จะเลือกตั้งผู้แทนของตนได้โดยตรง (เลือกจากผู้แทน ตำบล) มา ในสมัยนี้ สิทธิของ ราษฎร ได้เพิ่มขึ้นกว่าเดิม ในอัน ที่จะสามารถเลือกตั้งผู้แทนของตนได้โดยตรง. ราษฎรจึงมีผู้แทนของตนเอง เพื่อแนะนำและคอยคึกการของรัฐบาล. กระนั้นก็ดี, ผู้แทนประเภทนี้ยังไม่สามารถที่จะใช้อำนาจของตนได้อย่างเต็มที่ เพราะอำนาจแห่งสมาชิกประเภทที่ ๑ ถูกอำนาจแห่งสมาชิกประเภทที่ ๒ ถ่วงไว้ตามกำหนดแห่งบทเฉพาะกาล. เมื่อถึงวาระที่ไม่ใช่สมาชิกประเภทที่ ๒ อีก อำนาจแห่งสมาชิกประเภทที่ ๑ จะเพิ่มขึ้น และเสรีภาพของ รัฐบาล จะลดน้อยลง ไป อีก เป็น เมา ตามตัว. นั้นหมายความว่า ราษฎรมีสติที่จะควบคุมรัฐบาลโดยอาศัยผู้แทนได้อย่างเต็มที่หรือ? ถ้าจะกล่าวตามหลักการ, เราจำที่จะต้องตอบว่า ราษฎรยังขาดสิทธิสมบูรณ์อยู่. สิทธิเด็ดขาดตกอยู่ในกำมือของ หมู่ คน หมู่ หนึ่งที่เรารู้จักกันว่า สภา. ส่วนราษฎรยังขาดสิทธิสมบูรณ์ ที่แท้. เพราะว่าตามรัฐธรรมนูญ ราษฎรมีสติที่จะส่ง ผู้แทนเข้าในสภาได้ แต่ไม่มีสิทธิ (Power of recall) ที่จะเรียกผู้แทนให้ลาออกจากสมาชิกภาพ. หากผู้แทนราษฎร ไม่แทน มติราษฎร อย่างจริงจัง ราษฎรก็ไม่สามารถที่จะสั่งให้เขา ลาออก และเลือกตั้งผู้แทนใหม่ได้. ฉะนั้น ตามหลักการแห่งรัฐธรรมนูญ ครั้นพ้นวาระแห่งการเลือกตั้งแล้ว ราษฎรก็ขาดสิทธิ ทุกประการ ที่จะควบคุมกิจการของสภาได้.

สยามประชา

โดย วิทยากร

สยามประเทศได้มีรัฐธรรมนูญขึ้นอย่างลักษณะทันสมัยที่สุด ด้วยการกระทบกระเทือนระหว่างราษฎรไทยอย่างน้อยที่สุด และในช่วงเวลาอย่างสั้นที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับประวัติของนานาชาติ. ฉะนั้นสภาพการของเราจึงนับได้ว่าเป็นลักษณะพิเศษผิดกว่าธรรมดา อันควรที่เราต่างจะภูมิใจรักษาประวัติดังกล่าวไว้ และโอกาสที่จะเตือนใจกันก็คือ ในเทศกาลงานฉลองรัฐธรรมนูญประจำปี.

ถ้าจะนำเอาเรื่องของประเทศอื่นมาคำนึงกันเป็นตัวอย่าง ก็อาจทำให้เราเห็นชัดขึ้นว่าความมั่นคงในหลักปกครองประเทศนั้นสำคัญต่อชีวิตในประเทศนั้นประการใด และความเหนียวแน่นแห่งหลักการแม้แต่น้อย อาจเกิดผลไม่พึงปรารถนาต่อชาติไปได้ถึงแค่ไหน. ตัวอย่างของประเทศใดก็ได้ก็ยิ่งที่ชวนให้นึกถึงอย่างหนึ่ง ซึ่งได้ตั้งต้นวิธีการปกครองแบบประชาธิปไตยก่อนเรา แต่ซึ่งเรื่องยังงั้นละ เตะอยู่จนบัดนี้ และซึ่งปัญหาอันเลวร้ายกำลังเกิดเป็นปรีศนาขึ้น.

เมื่อได้เกิดเรื่องสงครามพวกมวย (Boxer war) ขึ้นแล้ว และจีนได้แพ้ ถูกนานาชาติปรับเป็นเงินทองมากมาย รัฐบาลจีนได้มหาจักรีเมื่องค์ได้เริ่มพยายามเปลี่ยนแปลงกิจการในประเทศหลายอย่าง หลายประการ จนถึงดำริจะใช้วิธีการปกครองประเทศแบบประชาธิปไตย. ในปี พ.ศ. ๒๔๔๘ พระมหาจักรพรรดิ "กวงตุ" (Huang Tsu) ได้ทรงตั้ง

กรรมการขึ้นเป็นสองคณะ เพื่อให้ไปศึกษาวิธีการปกครองแบบประชาธิปไตยของต่างประเทศ.

เจ้าเซ (Duke Tse) ได้เป็นประธานกรรมการให้เสด็จไปศึกษาวิธีการแห่งยุโรป, และทวนฟาง (Tuan-fang) อุปราชแห่งเมืองนานกิงได้เป็นประธานกรรมการสำหรับไปศึกษาแบบการของสหรัฐอเมริกา. ความตั้งใจอันแน่วแน่ทำให้เจ้าเซเสด็จออก เพราะถึงวันเดินทางจะไปต่างประเทศ ได้มีคนร้ายเอาลูกกระเบิดไปใส่รถของเจ้าเซ แต่ลูกกระเบิดนั้นได้ระเบิดขึ้นก่อนกำหนด เจ้าเซจึงถูกบาดเจ็บแต่เล็กน้อยเท่านั้น.

กรรมการทั้งสองคณะ ได้กลับจากการศึกษามาเสนอรายงานว่าเป็นการสมควรที่จะจัดตั้งวิธีการปกครองแบบสภาผู้แทนราษฎรขึ้นโดยวางวิธีการค่อยทำค่อยไปเป็นขั้นๆ. รูปการกำลังจะดำเนินไปเป็นผลดี. คนแรกได้มีการตั้ง สภากรรมการขึ้นตามหัวเมืองต่างๆ เพื่อเผยแพร่ถึงชนให้ราษฎรเข้าใจนิยมวิธีการปกครองแบบประชาธิปไตย. ใน พ.ศ. ๒๔๕๐ ได้เริ่มการเลือกตั้ง เทศบาล ขึ้นบ้างแห่ง และอีกปีหนึ่งต่อมาได้มีการเลือกตั้ง สภาจังหวัด. แต่เป็นโชคร้ายของจีนที่พระมหาจักรี "กวงตุ" ได้มาสวรรคตเสีย ในปี พ.ศ. ๒๔๕๓ ข้าในวังขึ้น สมเด็จพระพันปี "ซู่" (Empress Dowager Tzu-Hsi) ก็พลอยสวรรคตตามไปด้วย.

ราชสมบัติได้ตกมาปนของ เจ้าชายปู้ ซึ่งมีพระชนมพรรษานั้นเพียง ๔ ขวบ จึงต้องตั้งเจ้านาย "ซุน" ซึ่งเป็นพระราชปนัดดาเป็น ผู้สำเร็จราชการต่างพระองค์. ตามพระราช

กฤษฎีกาของแผ่นดินก่อนนั้น สภาผู้แทนราษฎร คงให้เป็นเพียงแต่สภาที่ปรึกษาการแผ่นดินไปก่อนเป็นช่วงเวลาสิบปี จะกำหนดให้เป็นสภานิติบัญญัติต่อเมื่อถึง พ.ศ. ๒๔๖๐ แล้ว. สภาผู้แทนครั้งแรกได้เริ่มประชุม ที่กรุงปักกิ่ง เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๓ มีผู้แทนเลือกตั้งครึ่งหนึ่ง และผู้แทนราษฎรแต่งตั้งครึ่งหนึ่ง. แต่ถึงกระนั้น พอเริ่มประชุม สภาผู้แทนเกิดความไม่พอใจที่จะต้องรอคอยอีกนานก่อนที่จะมีอำนาจเป็นสภาผู้แทนราษฎรอย่างจริงจัง. เสียงของสภาผู้แทนนั้นดังพอที่จะทำให้ผู้สำเร็จราชการรับรองที่จะคิดเวลาที่ให้เป็นสภานิติบัญญัติอำนาจเต็มที่ถึงมากปี พ.ศ. ๒๔๕๖ แทนที่จะต้องคอยจนถึง พ.ศ. ๒๔๖๐ แต่ก็ยังไม่ดังพอสักทีที่จะเป็นสภาอย่างจริงจังได้ในทันทีทันใด.

เจ้าชายซุนผู้สำเร็จราชการแผ่นดินออกจะเป็นคนดีจริง, อวดดี และไม่ดูจะฉลาดนัก. ทรงแต่ไม่เห็นว่าการปกครองเมืองของประเทศเวลานั้น มีลักษณะไม่ค่อยดี. ถ้ามีเรื่องอื่นอะไรมาโทษรัฐบาลได้ ก็อาจกลายเกิดเป็นกบฏขึ้นได้อย่างใหญ่หลวง. ใน พ.ศ. ๒๔๕๕ ก็เกิดกบฏขึ้นที่มณฑลเสฉวน แล้วลามต่อไปตาม ต่มน้ำแยงซีเกียงกับมณฑลภาคใต้. นายพันเอกหลี่ยวนฮง (Li Yuanhang) ได้ถูกเลือกให้เป็นหัวหน้าฝ่ายกบฏแล้วรวบรวมหัวเมืองภาคกลางตั้งเป็นรัฐบาลขึ้นต่างหากที่กรุงนานกิง. มีสภาผู้แทนราษฎรขึ้นอีกชุดหนึ่ง อันอ้างว่าเป็นรัฐบาลอันแท้จริงของประเทศจีน. พวกของหมอซุนยกเซินเพ็งมาร่วมเข้ากับพวกกบฏภายหลัง แต่

ก็ยังถือว่าเป็น รัฐบาลจีน อีกชุดหนึ่งแยกออกไป ซึ่งขณะนั้นมาประชุมกันอยู่ที่เมืองเซียงไฮ้.

สภาผู้แทนของรัฐบาลที่กรุงปักกิ่งก็ทะเลาะกับรัฐบาลและเร่งขออำนาจนิติบัญญัติทันที จนผู้สำเร็จราชการต้องไปนองมือให้ "ยวนซีโก" ซึ่งเคยเกลียดกันมานานจนถึงได้ปล่อยยวนออกไปเสียจากตำแหน่งราชการ—ให้เข้ามารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรี แล้วช่วยจัดการปราบกบฏให้สำเร็จไปด้วย. ยวนซีโกเป็นผู้ที่เคยบังคับบัญชาทหารสมัยใหม่ของจีนมาก่อนแล้ว และนายทหารรุ่นนั้นเคยเป็นศิษย์มาโดยมาก. ฉะนั้นแทนที่จะต้องปราบกบฏด้วยกำลัง ก็ใช้วิธีเจรจากับพวกกบฏให้มีการปรองดองกันต่อไปจนเป็นผลสำเร็จ.

แต่ยวนซีโกแม้เป็นผู้สามารถที่สุดของจีนสมัยนั้นก็นับว่าเป็นคนโง่มากที่สุดในสมัยนั้น ยวนมีกำลังพอที่จะปราบกบฏได้ แต่ต้องการจะกำจัดวงศ์เม่งจู่ มากกว่า. ฉะนั้นในการเจรจากับพวกกบฏ จึงยอมตกลงด้วยที่จะให้ พระมหาจักรี ลาออกจากราชสมบัติ แล้วตั้งจักรีปกครองเป็นแบบวิมลเทศ. ในที่สุดได้มีการเขียนรัฐธรรมนูญกันใหม่ และมีกำหนดว่าจะเปลี่ยนเมืองหลวงไปอยู่ที่กรุงนานกิงแทนกรุงปักกิ่ง. ระหว่างเจรจากับพวกกบฏนั้น ยวนซีโกเกือบถูกทำร้ายชีวิต โดยมีผู้ร้ายวางลอบระเบิดที่รถม้าซึ่งกำลังเดินทางกลับบ้าน. นายทหารองครักษ์ของยวนถึงแก่ความตาย แต่ตัวท่านนายกรัฐมนตรีเองรอดไปได้. มีผู้คิดว่าการทำร้ายนั้นคงมาจากพรรคพวกของวงศ์เม่งจู่

—ต่อไปหน้า ๓๘

ประชาธิปไตย

ในทุกวันนี้คำว่า “ประชาธิปไตย” หมายความว่า
สิทธิการปกครองระบอบที่อำนาจอธิปไตย หรืออำนาจสูงสุด
ของประเทศ กล่าวคือ อำนาจอธิปไตย อำนาจบริหาร
นิติบัญญัติ และอำนาจตุลาการ มาจากประชาชนทั้งหลาย
โดยที่ชน นิยมว่า ราษฎรทุกคนย่อมมีกรรมสิทธิ์ร่วมกันในอำนาจ
สูงสุดอันนี้มาแต่กำเนิด เนื่องจากราษฎร ทุก ๆ คน ไม่มี
เวลาพอที่จะมาใช้อำนาจ ใน กรรมสิทธิ์นี้ ได้โดยทั่วถึงกัน
จึงได้มอบให้แก่พระมหากษัตริย์ หรือ คณะบุคคลซึ่ง

โสภณ สุภวัชร ป.ม. (อักษร
ศาสตร์) ธรรมศาสตร์บัณฑิต
ผู้แทนราษฎร จังหวัด
ขอนแก่น เขตที่ ๑ เขียน

ประกอบเป็นรัฐบาลเป็นผู้ใช้อำนาจแทน ราษฎรมีสิทธิที่จะ
ดูแลควบคุมกิจการต่างๆที่ได้มอบให้ทำโดยคัดค้านผู้แทน ขอนแก่น เขตที่ ๑ เขียน
ของตนเข้าไปควบคุมดูแล คณะรัฐบาลผู้ได้รับมอบอำนาจจะต้องคอยเสนอ
กิจการที่ได้กระทำไปและเหตุผลในการที่ได้กระทำไปเช่นนั้น ฉะนั้นผู้ใช้อำนาจ
จึงไม่สามารถที่จะทำอะไร ได้ตามอำเภอใจชอบ ฐานะของราษฎรได้รับการ
ยกย่องเป็นอันดี ราษฎรได้รับเสรีภาพอย่างประจักษ์ (Civil Liberty)
โดยพร้อมมูล.

สิทธิประชาธิปไตย เป็นสิทธิที่ได้ ย่อมมีมาเมื่อพ้นกว่ามีมาแล้ว ในสมัย
ที่กรีกส์กำลังเจริญรุ่งเรืองอยู่นั้น นิยมกันว่า กฎหมายที่ใช้บังคับประชา
ชนอยู่นั้น เป็นแต่เพียงข้อตกลงของราษฎรทุกคนซึ่งได้พร้อมใจกันให้ผลบังคับ
กันได้ ครั้นต่อมาถึงสมัยกรุงโรมมีอำนาจ นิยมกันว่า อำนาจอสูงสุดเป็น
ของราษฎรทั้งหลาย แต่ราษฎรได้แบ่ง แยกอำนาจบริหารนิติบัญญัติถวายแด่พระ
มหากษัตริย์ ให้เป็นผู้ทรงใช้ ราษฎรเป็นผู้ใช้อำนาจอธิปไตยโดย มีสภา
เซเนตและที่ประชุมโรมิกเป็นผู้ใช้แทน ครั้นต่อมาใน ศตวรรษที่ ๑๒ ถึง
ศตวรรษที่ ๑๕ แห่งคริสต์ศักราช นิยมกันว่า อำนาจอสูงสุด มาจาก พระ
ผู้เป็นเจ้าของ พระผู้เป็นเจ้าของ บนครองสวรรค์ ได้ ประทาน อำนาจนี้แก่ประ
ชาชน ฉะนั้นราษฎรทุกคนจึงมีกรรมสิทธิ์ในอำนาจนี้ โดยความเชื่อถือ
อันนี้เองจึงมีผลว่า การใช้อำนาจอสูงสุดของประเทศ จะต้องเป็นไปตาม
ความประสงค์ของราษฎร ราษฎรมีสิทธิที่จะควบคุมดูแลการใช้ อำนาจนี้
หากผู้เป็นประมุขที่ได้รับมอบหมายใช้อำนาจเป็นไปในทางที่ไม่ต้องกับความ

ประสงค์ของราษฎร ราษฎรมีสิทธิที่จะถอนคืนอำนาจที่
มอบหมายไว้โดยให้ผู้แทนออกจากตำแหน่ง ประมุขของ ประ
เทศ.

สิทธิประชาธิปไตยใน ศตวรรษที่ ๑๖-๑๗-๑๘ ได้เปลี่ยนแปลงไป โดยนิยามว่า อำนาจอธิปไตยมาจากปวงชนทั้งหลาย
ผู้เป็นหน่วยของรัฐ ราษฎรได้มอบอำนาจนี้ ให้แก่พระ
มหากษัตริย์ ผู้เป็นมุขของประเทศทรงใช้ โดยราษฎรได้วาง
เงื่อนไขไว้ให้เป็นทางปฏิบัติ หากพระมหากษัตริย์ ทรงละ
เมิด อำนาจ ที่ ราษฎร ได้มอบหมายไว้เป็นอันระงับไป
โดยราษฎรจะต้องจัดการ ขอร้อง ให้ พระ มหากษัตริย์ ออก
จากหน้าที่ผู้ใช้อำนาจโดยวิธีใด วิธีหนึ่งหรือแม้ โดยพลการ อำนาจอธิ
ปไตยเป็นสิ่งที่ถือกันว่า จะมีกรรมสิทธิ์ได้ ก็เพราะความเป็นมนุษย์ชาติ
ใน ประเทศนั้นๆ จะโอน ให้ กันไม่ได้.

สมัยปัจจุบันนี้ ประเทศส่วน มากนิยม การปกครอง ระบอบประชาธิปไตย
ทั้งนี้เนื่องจากทุกวันนี้ราษฎรได้รับการศึกษาและการอบรมเป็นอันมาก
ทำให้มีความรู้และสติปัญญาเฉลียวฉลาด จึงได้พากันเอาใจใส่ในการ
ปกครองประเทศบ้านเมืองของตนมากกว่าแต่ก่อน รู้จักสิทธิและหน้าที่ของ
ตนดีขึ้น เป็นเหตุให้รู้สึก ว่าตนไม่ควรจะอยู่ภายใต้การปกครองอันกดขี่
อย่างสมัยก่อน สยามรัฐอันเป็นที่รักยิ่งของชาวเรา ได้มีการปก
ครองระบอบนี้โดยพร้อมมูล ตั้งแต่วันที่ ๒๘ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๗๕
เป็นต้นมา สิทธินี้ ได้ทำให้ราษฎร มีรัฐธรรมนูญเป็นมิ่งขวัญ คู่เมตตา
รัฐธรรมนูญ ได้รับรองว่า อำนาจอธิปไตย มาจากปวงชนชาวสยาม ทั้ง
หลาย ราษฎร มี อำนาจ ดูแล ควบคุม กิจ การ ของ ประ เทศ และมี เสรี
ภาพ มาก ขึ้น สิทธินี้จักรวรรดิสยาม รัฐ ให้ คำเน้นย้ำ ต่ วัฒน การ
เท่าเทียมอารยประเทศ เป็นการสมควรอย่างยิ่งที่เราชาวไทยทั้งหลายจะพึงตั้ง
ปณิธานพร้อมกันในวันเฉลิมฉลองรัฐธรรมนูญ อันเป็น มหามงคล ดีดังนี้ ว่า
“เราชาวไทยทั้งหลาย จัก พร้อมใจกันพยายามรักษาป้องกัน ให้ การปกครอง
ระบอบประชาธิปไตยและรัฐธรรมนูญอันเป็นมิ่งขวัญของเรานี้ สติดีสภาพ
เป็นคู่กับสยามรัฐวัฒนา”

สำหรับหล่อน

“สำหรับหล่อน!” — ผู้ชายคือ ไบไม้แทบเท้า

๑ จีฟเราเหล่าชายหมายเทียบ ก็เปรียบไบไม้ไร้ค่า
 หล่นต้นพันดินดาซดา อยู่แทบนาทานาร์
 ย่อมแน่นแต่ปลิวเหี่ยวแห้ง ถูกเท้าหล่อนแก้งเหยียบขยี้
 จะงวยงหลงลมพาที่ ฤที่จะร้อง พร้องเพลง
 แม้ถูกถ้อยสั่งบังคับ ให้เจ็บก็ระงับกะฉับกะเฉง
 สุดแท้แต่ใจหล่อนเลง มุ่งเพ่งเพื่อโฉนไปละนั้น!

“สำหรับหล่อน!” — ผู้ชายคือ หิมะ

๑ หัวใจในหมู่ผู้ชาย หมายเหมือนหิมะแม่นยำ
 ตกพรั่งยังชะง่อนผาพลัน จักอันตรายชานแปร
 ละลายง่ายด้วยลมอ่อน อันหล่อนหาใจได้แน่
 ฤจะประมวณส่วนแล ให้คิดสนิทแน่นเนื่องกัน
 เปนก้อนก้อนกลายอาการ แฉ่งปานถึงมรณาสัญ
 ด้วยริมฝีปากหล่อนนั้น แผลและบัญชาชอบปลอมแปลง!

“สำหรับหล่อน” — ผู้ชายคือ ปีกนกพิราพ

๑ วิญญาณชายปานถูกสาป คือปีกนกพิราพทราบแถลง
 อาจมีอาการคาลเพลง หักห่อท้อแรงเร็วไว
 ปรารถนาล่องแหล่พัก ปราศหลักจกแสดงแห่งไหน
 สวรรค์อันแสนเกษมใจ อยู่นอกอ่อนหล่อนแท้
 เมื่อเป็นเช่นนั้นก็ให้ เปรไปเช่นนั้นเกิดแม่
 โลกยังมีพื้งผืนแปร สิ่งในโลกแน่ อนิจจัง!

“เจ้าเงาะ”

๑ ปฏิวัติ เพราะผู้
 รวมสมัครทหารหาญ
 หวังเชิดเทอดรฐนาน
 ขึ้นเยี่ยมเทียมโลกคำ
 ๑ อัน ทรายหลายทอดแท้
 หนึ่งจระงับกลับชวน
 สองประทะระรานรวน
 สามอับจนกลกัม
 ๑ บรรจบครบหกนี้
 ปีเจ้ารัฐธรรมนูญ
 อำนาจรัตนตรัยกุล
 ชูชาติสยามรัฐแก้ว

ก่อการ
 บกน้า
 เอกราช สยามแซ
 คู่ฟ้า ดินสลาย
 แปรปรวน
 เล่ห์ลัม
 รอยอีก หาญเฮย
 มืดไม้ ไร่ยัง
 ไพบูลย์
 แน่นแน่น
 เกือกอบ คัมเทอญ
 เชิดไว้ ชัยโย ฯ

“เจ็ดฉวี”

ตั้งเวียรรัฐธรรมนูญ วันที่ ๑๐ ธันวาคม

๑ รัฐธรรมนูญเทอดไว้
 สองสี่เจ้าห้าตรา
 วันที่สิบธันวา
 พระราชทานสิทธิให้

ประชา ชนเฮย
 สกได้
 -คมฤกษ์ เลิศเนอ
 ราษฎรไว้ เชิดชู

เรื่องสั้นเจ็บในหมอนอน

โรคที่รักษายาก

ชายอายุกลางคน แต่งกาย หมวกดำผิวพรรณค่อนข้างชบ ชาติเคยเนือยๆ ก้าวพริ้วพริ้วประดุจว่า "ประสพโศก" เขามา เขาเบ็ดหมวกลงถึงความเคารพชายอีกคนหนึ่ง ซึ่ง แต่งกาย ด้วยเสื้อคลุมขาวดก ผู้ น้อยแพทย์ ประจำร้าน "ประสพโศก" นั่นเอง พุดถึง หมอประสพประกอบ โศกแห่งร้านประสพโศกนี้ แต่ คนในย่านวรจักรยอมรับว่าดีเพราะเขาตั้ง ต้นอาชีพเริ่มแต่การเป็นหมอกกลางบ้าน จาก การค้นคว้าศึกษาด้วยตนเอง ร้อยมาเป็ วเวลานาน บัดนี้เขามา เบ็ดร้าน ทำการรักษาโรค แผน บัจุบัน ชน.

ชายผู้เป็นลูกค้าคอยหย่อนร่าง อันแดงอา การโรคโรยลงบนเก้าอี้โดยปราศจากการเชอเชิญ นัยน์ตาเขา นมัวแดงความเจ็บป่วยอย่างไคอย่าง หนึ่งอยู่ภายใน เขาเอ่ย ปากปราดัยกับท่านเจ้า ของร้านด้วยคำเนียงที่แผ่วเบา.

"ผมต้องการพบคุณหมอ"

หมอประสพ ประกอบโศก "ผมนี้แหละ คือหมอประจำร้าน คุณมีเรื่องอะไรจะหาหรือ?"

"ขอโทษ ผมไม่รู้จักจริง ๆ ผมมาที่นี้ ตามคำแนะนำของเพื่อนคนหนึ่ง" เขาพูดด้วยวาจา อ่อนน้อม.

นายแพทย์ประจำร้านกล่าวอย่างภูมิไ "เขาเถอะ มีเรื่องอะไรเจ็บ บ่วยอย่างไคเล่าอาการให้ผมฟังก็แล้วกัน."

ชายผู้เป็นแขกมองหน้าท่านเจ้าของร้านด้วยความยั้งค นัยน์ตา ค่อยแจ่มใสขึ้นเล็กน้อย เขาเริ่มกล่าวเล่าอาการ.

"เมื่อ ๗-๘ วันมานี้ ผมรู้สึกปวดศีรษะแล้วก็เป็นไข้ตัวร้อน แค้นนี้ มากเป็นไข้เรื่อยทุกวัน เป็นอยู่วันละ ๒ ชั่วโมงเห็นจะได้ หลังจากล้าง ไข้แล้วรู้สึกอ่อนเพลียปวดเมื่อยชบไปทั่วตัว จนบัดนี้ยังรู้สึกเช่นนั้น."

หมอประสพพยักหน้าช้าๆ "เดี๋ยวยังเป็นไข้อยู่อีกหรือเปล่า."

"เมื่อ ๒ วันมานี้ ไข้ ค่อยลดน้อยลงแต่ ยังมีอาการปวดเมื่อย ตามกล้ามเนื้อไปทั่วตัว รู้สึกอ่อนแอหนักขึ้น" คนไข้ร้องเขาเล่าจบ หมอประสพหยุดคิดครู่ครู่แล้วหันมากล่าวกับคนไข้.

"ต้องมีการตรวจ เชิญคุณเข้าไปในห้องตรวจโรค" ว่าแล้วนาย แพทย์ประจำร้านก็เดินนำหน้าไปยังห้องเล็กๆ ซึ่งจัดไว้เป็นห้องตรวจโรค.

หลังจากได้ทำการตรวจ ตามวิธีอย่างถี่ถ้วนอยู่เป็นนาน หมอแสดง อาการโด่งใจ ซึ่งสะท้อนความแปลกใจให้แก่คนไข้เป็นอย่างมาก ในที่สุด เขากล่าวว่า.

"คุณไม่มีโรคร้ายแรงอะไร เป็นแต่แค่โลหิตแดง หนักไปหน่อยเท่านั้น ผมจะจัดยาไปให้รับประทานที่บ้าน ของ ดามวิญญูหาย.ปนปกติ" แล้วนายแพทย์ก็มั่งลงเขียนหนังสือ บนแผ่นกระดาษส่งให้ช่วย เขาถั่วถั่วแก่คนไข้ต่อไป.

"ยาที่ผมให้ไปนี้ คุณต้องรับประทานตามเวลาและ ตามที่ระบุ" หมอหยุดสักครู่ "นอกจากยารับประทานแล้ว คุณต้องทำตามคำแนะนำของผมด้วย โรคนี้จะหายเร็ว เข้า คือโรคของคุณต้องการ ออกกำลังเล็กๆน้อยๆพอ สมควร การออกกำลังกายที่เหมาะสมกับโรคนี้ ผมแนะนำให้

คุณใช้วิธี เดิน เล่นทุกๆ เวลาเช้าทุกวันวันละ ๓-๔ ชั่วโมง การเดินนั้นควรปฏิบัติด้วยความ ระวัง คือเดินด้วยความสม่ำเสมอ ถ้า เดินเร็วก็ให้เร็วตลอดเวลา ถ้าจะเดินช้าๆก็ ให้ สุ่มอั้นเริ่มอุปถาย ซึ่งสำคัญคุณต้อง กระทำตามคำแนะนำทุกวันละตามกำหนดที่ กล่าวแล้ว มิฉะนั้น โรคของคุณจะไม่หาย และจะเป็นมากขึ้น"

คนไข้หันหน้าดูใจ เขาแสดงอาการดัง เดในคำแนะนำ.

"คุณหมอกับ วิธีออกกำลังกายเพื่อ บำบัดโรคนี้ จะใช้การออกกำลังกายด้วยวิธี อย่างอื่นไม่ได้หรือ?"

นายแพทย์แห่งร้านประสพโศกหยุด คิดสักครู่ แล้วกล่าวตอบด้วยการยั้งค.

"วิธีอื่นเป็นศักรกับโรค แต่วิธีที่แนะนำนี้เป็นมิตรกับคุณ ไม่ต้อง วิดก ออกกำลังพอๆทุกวัน ภายใน ๒-๓ อาทิตย์ก็สบายดี"

คนไข้พูดด้วยความแปลกใจ "แต่คุณหมอกับ วิธีออกกำลังกายของ คุณหมอนั้น ผมทำไม่ได้ขอออกครับ" เขาหยุดเจียนไป หมอประสพ แสดงอาการสงสัยนัยน์ตาเบิกโต.

"วิธีนี้เป็นอย่างไรละ หนักไปหรือ เพียงวันละ ๓-๔ ชั่วโมงเท่านั้น"

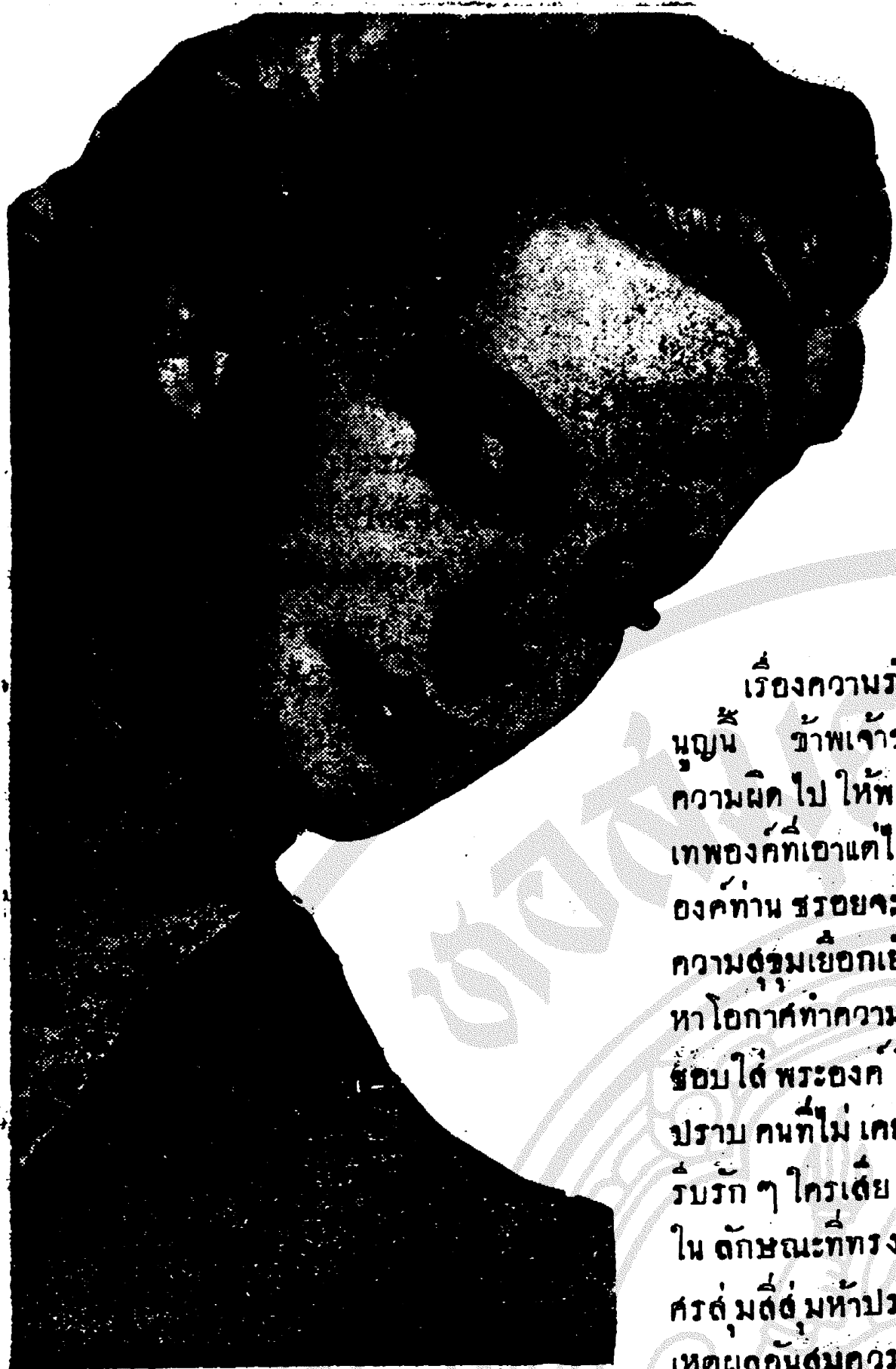
"ถ้าหับผมหนักมากที่เคียวครับ เพราะ...." คนไข้กล่าวครั้งๆ กลางๆ ด้วยความดังใจ.

"เพราะอะไรละ" หมอประสพถามเพื่อต้องการ ทราบ.

"คือว่าผมเป็น บรูซไปรษณีย์ ตามธรรมดาวันหนึ่งๆก็ต้อง เดิน วันละหลายชั่วโมงอยู่แล้ว ถ้าทำตามคำแนะนำอีก ผมจึงเรียนคุณหมอ ว่า มันหนักไปสำหรับผม" คนไข้เน้นประโยคสุดท้ายอย่างชัดเจน.

หมอประสพ "เออ. โรคของคุณรักษายากแท้"

"บัณฑิต"

อวสาน

เรื่องความรักของม
นุษย์ ข้าพเจ้าขอ โยน
ความผิด ไป ให้พระ กาม
เทพองค์เขาแต่ได้ พระ
องค์ท่าน รวยจะ หย่อน
ความดีเยี่ยมเยียน จึง
หาโอกาสทำความดี ความ
ชอบได้ พระองค์ โดยการ
ปราบ คนที่ไม่ เคยรักให้
รับรัก ๆ ใคร่เสีย ทั้ง
ใน ลักษณะที่ทรงยิงมนุษย์
คร่ำมดั่งหมาป่าจาก
เหตุผลอันสมควร มิฉะ

มนุษย์ และประคองใจเป็นค
บนั้นกันโดยเรียบร้อยและราบรื่นมาเป็น
เวลา ครบสามเดือน พอถึงได้เกิดมี
เรื่องผิดใจกันจนเป็นครั้งแรก. ครั้น
ย่างเข้าเดือนที่สี่ทางฝ่ายมนุษย์ก็บังเกิด
ความรู้ ตึกแน่นใจ พอที่จะปรักปรำ ได้
ว่า เลี้ยงหัวเราะของประคองใจนั้น
มันดี คือตัว มาร ทำลาย ขวัญ ของเขา
อย่างหมดปัญหาแล้ว.

เมื่อสองสามเดือนก่อนโน้น—คือ
เมื่อครั้งแรกที่เขาได้ยื่นประคองใจ เปดง
เลี้ยงหัวเราะ—ก็มนุษย์คนนั้นแหละที่เคย
เก็บเอาเลี้ยงของหล่อนไปใส่ฝัน และ
คิดว่าประคองใจหัวเราะได้ดั่งใจ อะไร
อย่างนั้น ครั้นนั้น มนุษย์เชื่องตันที่ว่า
ผู้หญิง ที่มี เลี้ยง หัวเราะ อัน ดัดขึ้น มี
ถึงวาฬน้ำฟุ้งอย่างนั้นก็เปิดว่าเจ้าหล่อน
ผู้หนึ่งมีสมบัติอันเป็นความชื่นชม
ได้มันดี แก่ ชีวิต ของ เขา อยู่ อีก มาก
มายหลายประการ. แต่มนุษย์ในขณะ
นั้น ได้พบอะไรสักกระเนในตัวเอง หัน
ของเรานางแล้ว.....

นั้นแล้ว เพียงแต่ ความที่
ประคองใจมีหน้าตาดี ๆ
กับ ผู้ หญิง หน้า ตา หอม
จก ขนมน้ำดอกไม้ คง
จะไม่ทำ ให้มนุษย์ ผู้ มี นิส
สัยพิถีพิถันในเรื่องการเลือก คู่สมรส
ถึงกับตามตา, เห็นบริเวณที่มันงาน
ทั่วไป คำมีดไป หมกที่เขาเห็น เป็นเค
อยู่ ก็แต่เงาะ เลื้อย ดั่ง กับ ใบ หน้า
หมกจก ของ หญิงสาวคนหนึ่ง อีก
ทั้ง ตึก กระจา รูป ร้างทรวง ลักษณะ ทั้ง
หลายที่ วาง เรียง กัน เป็น คับ บน โต๊ะ
ตรงหน้าหล่อน.

บันดาเพื่อนของมนุษย์ที่ชวนข้าง
ไปด้วยกันเป็นหมู่ ก็มีความประหลาด
ใจจนต้องวิ่งไปถามกัน เมื่อเห็นมนุษย์
จัดแจงเบี่ยงมายืนเพทบายรักเจ้า ไปถึง
หน้าร้าน ของแม่ คนที่ ได้เลื้อย ดั่ง ๆ
กล่าวคำชมเชยตึกตาพวกนั้น แล้วก็
ขอตึกกระจาน่าเกลียดพวกนั้นไป สอง
ตัว คิดเป็นเงินดั่งถึงห้าบาท!—
ห้าบาทที่พวกเพื่อน ๆ ได้ยื่นกับเขา เมื่อ
ตอนค่านั่นเองว่า มนุษย์รังคะ โทน

ขอจากมารดาของเขาเพื่อจะ “คิด
มือ” ไปเที่ยวในงาน โรงเรียนผู้ หญิง
แต่ฝ่ายมนุษย์หา ได้รู้ ถึงว่า ความรัก
ครั้นในการเที่ยวประจำวันนั้น เป็น ต้อง
ยึดเอาใบระหา ฉบับนั้น เป็นที่ พึ่งของ
ตัวเอง และบันดาเพื่อนไป จานา ที่สุด
ท้าย ไร่แค่เท่านั้น ครั้นได้ตึกกระจา
มาแล้วมนุษย์ยังทำกริยากระดึ่มกระด่า
มิกทำตาตอกแตก และมิกผ่านแล้ว
ข้าต้องไปแค่ทางร้านตึกกระจา. ไป
หาขกระดึ่มกระด่ามิกได้ก็ค้อมมือของสาว
ของเพื่อนที่ได้ออกด้วยพาตัวไป แนะนำ
ให้รู้จักกับแม่ค้าตึกกระจา ซึ่ง มีนาม
อันไพเราะว่า ประคองใจ—นักเรียน
มัธยมบริบูรณ์ในปีนั้น ครั้นได้รู้จัก
กับประคองใจแล้ว ในวัน
ต่อมามนุษย์ก็มีแต่ความรู้
ถึงอันทรนทราย ซึ่งมีทาง
นำมันไปในกระ แลร์ เตีย
กัน กับ ชายหนุ่มผู้ กำลัง
มีความรัก ทั้งหลาย จนไปหา ขุนท
รายเขา ค้อมมือ ประคอง ใจ ทำหน้า
อวยๆ ออกปลกอนญาติให้เขาจัดการ
หาเจ้าแก้วมาดู่ ขอเธอได้ ใน เวลาอัน
สมควร.

แล้วกันอะไร กันเล่า! มนุษย์
เดี๋ยวนี้กลับดง โทษ ประคองใจ ทำไม
ว่าเลี้ยงหัวเราะของเธอทำให้เขาขวัญ
หาย. ข้าพเจ้าสงสัยหนักว่า ความผิด
ของประคองแต่เพียงเลี้ยงหัวเราะของ
เธอไม่เป็นสิริมงคลแก่เขาเท่านั้นหรือ
เป็นสาเหตุที่ทำให้ตาย ความรัก และการ
แต่งงานของหนุ่มสาวคู่หนึ่ง? ในฐานะ
ที่เป็นคนกลาง ข้าพเจ้าจำต้องยอม
รับความเป็นจริงในคดีนี้มาลงใจ กันนี้
เพื่อพิจารณา และเสียใจเหลือเกิน
ที่จะต้องพูดว่า ประคองใจหัวเราะ
เหมือนน้ำจริงดังคำกล่าวหาของมนุษย์

คือ ชั่ว ๆ และ แย่ ๆ ๆ ๆ แต่ทว่า
เป็นความผิดอะไรของประคองใจหรือ
ที่บังเอิญเลี้ยงหัวเราะเป็นไปเช่นนั้น?
ข้าพเจ้าเคยเห็นคนที่หัวเราะเหมือนน้ำ
มีอายุนับไปจนแก่จนเฒ่าโดยไม่มีใคร
คิดมุ่งร้ายหมาย ขวัญ ท่าน ก็ อีก เป็น
หลายคน. เพราะฉะนั้นในทันจึ่งเห็น
ได้ง่าย ๆ ว่า ผู้มีประคองอันบอบบาง
จนไม่สามารถจะ ทน พึ่งเลี้ยงหัวเราะ
เหมือนน้ำของหญิงที่รักได้อย่างมนุษย์
นั้นเห็นจะมีอยู่เพียงน้อยคนจริง ๆ.

อย่างไรก็ตาม เมื่อมนุษย์ฟังเช
อหัวเราะโดยเห็นเป็นของ ขนมน้ำอ
ได้สามเดือนแล้ว มนุษย์ก็กลับความ
เห็นของเขาไปเสียว่า ประคองใจหัว
เราะไม่น่ารัก ประคองใจหัวเราะอย่าง
นี้เขาทนฟังไม่ไหว และจะ ทนฟัง อีก
ต่อไปไม่ได้แล้ว แต่เมื่อมนุษย์เริ่ม
มีความรู้ ถึงวันทศใจเช่นนี้เกิดจนเขา
ก็หาได้ ออกปลกสารภาพความ ไม่พอ
ใจแก่เธอในทันทีไม่ เป็นแต่เพียง
คิดกระจายลักษณะดำเนินของเลี้ยง
หัวเราะนั้นว่า ฟุ้งๆ ไปคล้ายเลี้ยงม้า
ได้ดั่งสองอาทิตย์ ก็จับได้ว่านอก
จากคล้ายเลี้ยงม้าแล้ว ยังกระเดือก
ไป ช้าง คน วิกลจริต ด้วย ถัด มา
อีกสองสาม อาทิตย์ จึง ได้เริ่ม รู้ ถึง
ว่าความ หู แต่ท่านไม่ ต้องลืมว่ามนุษย์
รักประคองใจด้วยใจจริง และรัก
มากเสียด้วย ก็เมื่อคนหนุ่มผู้กำ
ลังระเรื่ออยู่ในความรักเช่นมนุษย์ เขา
จะมีหัวใจโหด เข้มพอที่จะดำเนินไป
ถึงมารยาทของหญิงที่รักได้อย่างไร
ตรงกันข้าม การสนทนากันซึ่งคำ
นินไปภายใน เวลาที่ จะต้อง ประกอบ
ขึ้นด้วยคำพูดอันอ่อนหวาน สรรเสริญ
เยยยอคนรักของคนในทางที่เป็นม
กแก่เธอทั้งนั้น แม้ว่าจะมีการยก

อยากรู้ไหม
 จะ ต้อง มี —
 ความอดทน
 เขา ใจ ช่วย

(คัดจากหน้า ๑๓)

หรือว่าทางฝ่ายบ้าน ประคองใจ
จะเกิดอะไร ขยายหน้า เรื่อง บุตรี เปน
หม้ายอันหมาก ยก ครอบครัวไป
คงเคาะศาลาน้อย เรื่อยคำปล้น? จะ

“ใช่แล้วครับ” มนุญเห็นเสียง
 นึกขึ้น “ผมตั้งใจจะเรียนฝึกอง
 ด้ว่า เขาเขยวเขาเบอะคม ท-อ-
 -แอม-แอม-เอ็ก-พิด! ที่จริง
 ...ต่อไปน่าจะ...

โสภณล้มตัวขึ้นเห็นตัวนอน
อยู่บนเตียงเล็กในห้องแคบๆห้องหนึ่ง
ประศุปดาเข้าซึ่งเบ็ดออก ไปได้เฉียด
เบ็ดอยู่ ม่านงพยับบาดในเครื่องแบบ
สีขาวเดินไปมาวักไว้อ “นี่เราอยู่
ในโรงพยาบาลรึนี่” เธอพิมพ์ “ไม่
เห็นรึ ลึกแจ่มเลย” โสภณขยับตัว
จึงรู้สึกเจ็บมากกว่าที่คิด พอกะ-
พริบตัวรู้สึกปวดหัว จึงเขมอมมือ

อากาศเอกรจักร เพื่อนรักของเรา
เผชิญฝนตกหนัก กว่าจะกลับก็ค่ำ
เมื่อมาจากคอนเมืองได้สักครู่ ดุจด
สวัสดิ์บอกว่าจะเรียกให้โสภณรับรถ
กัณฑ์มา ซึ่งเธอรับด้วยความยินดี
รู้สึกดีที่ได้ออกมาสัมผัสกับอากาศ
เย็นๆเช่นนี้ ผิดกับมาที่รถเพียง
โบราณของคุณพ่อ มีหน้าชาคน
ก็ตรงตัวและว่างเปล่า เธอจึงปล่อย

“คุณพ่อ”
โสภณร้องขึ้น
ในขณะที่จ้องดู
หน้าพ่อ ผู้ซึ่ง
ก้มลงจูบหน้า-
ผากลูกสาวด้วย
ความรักใคร่-
เอ็นดู.
“พ่อคือใจ

อากาศที่ไม่มีในทราย

ขึ้นจับที่ทราบว่าคุณพ่อได้.

นางพยาบาลผู้หนึ่งเหลื่อมมาเห็น
จึงเดินเข้ามาที่ข้างเตียงพูดว่า “อ้อ
คุณก้นแล้ว”

“ดิฉันหลับไปหรือคะ?” โสภณ
ถาม.

“จะเรียกว่าหลับก็ได้ค่ะ” นาง
พยาบาลตอบอย่างใจเย็นแล้วส่งคน
ข้างหนึ่งเข้า ใต้หลัง คนไร้พยางค์ให้รับ
ประทานน้ำ.

“เพื่อนดิฉันล่ะคะ?” โสภณถาม

“คุณรอด อันตรายมาได้ อย่าง
หวุดหวิด” นางพยาบาลตอบ “ชั่วแค่
ถลอกและตกใจเท่านั้นอีกสองสามวัน
ก็หาย” คนไร้พยางค์ขึ้นและ ศรัทธา
นางพยาบาลจึงพูดต่อไปว่า “ไม่เป็น
ไรดอกคะ ศรัทธา ถลอก เล็ก น้อย
หน้าคุณไม่มีรอยขีดข่วนแต่เม็ดเดียว”

“ดีจริง ดิฉันไม่วิตกเรื่องหน้าตา
ดอก” คนไร้พยางค์ “แต่วิตกเรื่อง
เพื่อนที่อยู่ ในรถกับดิฉัน”

“หมอดังไว้ว่า ถ้าคุณตื่นให้ไป
บอก” นางพยาบาลพูด “ดิฉันจะ
ไปรายงาน”

ในระหว่างที่นอน คอยหมอมอยู่
โสภณนึกถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เมื่อวานนี้
ไปหาสุรสวัสดิ์ ถูกสาวคนเฝ้า
ของพระยาอมรสมบัติ เธอจะไปหาพี่
ชายที่คอนเมือง เลยลัดตัวไปด้วย
พี่ชายเลยชวนให้อยู่รับประทานน้ำ
ชาที่สโมสรทหาร ร่วมกับ นายเรือ

เสียดใจ.

แต่มีผู้รักตัวหนึ่งไม่ทราบว่ามี
จากไหน จึงคิดหนีออกไป โสภณ
จำได้ว่าเหยียบเบรค จนเสียงดังเอี๊ยด
เนื่องจากถนนลื่น และรถกำลังแล่นมา
โดยเร็ว เมื่อถูกเบรคโดยกระทัน
เช่นนั้น จึงหมุน
กลับไปในเสนาไฟ
ฟ้าเข้าโครมใหญ่.

และบัดนี้เธอกำลังอยู่ในโรงพยา
บาล ไม่เป็นอะไรมาก ชั่วแต่ถลอก
และตกใจเท่านั้น สุรสวัสดิ์ได้เป็น
อย่างไรก็ไม่รู้ ถามนางพยาบาล
ก็ไม่ได้รับคำตอบ.

นางพยาบาลกลับมาเข้ามาพร้อม
กับหมอ ผู้ซึ่งเขาเครื่องฟัง ตรวจ
ความร่างกาย.

“คุณหมอมะ” โสภณเอ่ยขึ้น.

“อย่าเพิ่งพูด ให้ผมตรวจเสร็จ
เสียก่อน” นายแพทย์วัด และเมื่อ
ตรวจเสร็จแล้วหันมาบอกแก่คนไร้พยางค์
“หายแล้วละครับ”

“เพื่อนดิฉันเป็นอย่างไรรึบ้างคะ?
เดี๋ยวนี้เธออยู่ที่ไหน?”

“บ้าน” หมอตอบหัวง “อย่า
วิตกกังวลเลย ผมต้องการให้คุณ
นอนนิ่งๆ เพื่อพัก ผ่อน เต้น ประสาธ
ถาวร ลึกบวคศรัทธาบอกนางพยาบาล
นะครับ ผมตั้งยาไว้ให้แล้ว คุณพ่อ
คุณคอยอยู่ข้างนอก ผมอนุญาต
ให้เข้ามาเยี่ยมท่านที่”

จนพูดไม่ถูกเมื่อทราบว่าลูกไม่เป็นอัน
ตราย”

“ลูกทำให้คุณพ่อ ตกใจ มากชิ
นะคะ” โสภณพูดราวกับจะขอโทษ
“เด็กวิตก เสียเถอะคะ สุรสวัสดิ์
ไม่เป็นอะไร อีกสองสามวัน ลูก
ก็หาย”

ชายผู้เป็น
พ่อตั้งมือลูกสาว

ไปดูเบาๆ.

“ใครบอกคุณพ่อคะ?” โส
ภณถาม “สุรสวัสดิ์ หรือตำรวจ
เรื่องราวมันอย่างไรล่ะ ลูกจำได้
แต่ว่า - - -”

“ลูกเลิกพูดเสียทีเถอะ” คุณ
พ่อห้าม “หมอมห้ามจากไม่ให้พูด
เอ่ยถึงเรื่องที่เกิดขึ้น ลูกยังไม่แข็งแรงพอ
เขาให้พ่อสัญญาว่าก่อนที่จะ
อนุญาตให้มาหาลูก และให้อยู่เพียง
ห้าวันที่เท่านั้น”

“เขาเถอะลูกไม่พูดอีกละ” โส
ภณปฏิบัติตาม “คอยให้สุรสวัสดิ์
มาหาลูกดีกว่า แก่ก็คงจะให้ฟังคง
ไม่นั่งถนัดคำดังหมอดอก”

“พ่อไปละนะลูกรัก ห้าวันที่แล้ว
เดี๋ยวเขาจะว่าเอา เย็นๆ พ่อจะ
มาหาใหม่อย่าคิดถึงหมอมะลูกนะ”

โสภณยกมือขึ้นไหว้ “คุณ
พ่อโทรศัพทบอกสุรสวัสดิ์ให้มาหา
ลูกด้วยนะคะ” เธอมองตามหลัง
ผู้เป็นพ่อไป เจ้าคุณอมรจะว่าอย่าง

ไรก็ไม่รู้ เธอทำรถพัง มีหน้าชาซึ่ง
เกือบทำให้ลูกสาวรอดชีวิตเป็นอัน
ตรายด้วย เจ้าคุณยังโทโสรั้งอยู่
ถ้าเกิดได้ คุณพ่อ ออกจากงาน จะทำ
อย่างไรกัน แต่คงทำไม่ได้คอกอยู่ๆ
จะได้คุณพ่อออกจากงาน เพราะ
เธอทำรถพังได้อย่างไร มีหน้าชาคุณ
พ่อยังเป็นมือขวาของเจ้าคุณ อีกด้วย
อีกประการหนึ่ง สุรสวัสดิ์คงไม่
ให้ทำเช่นนั้นเป็นแน่.

“ปวดศีรษะไหมคะ?” นาง
พยาบาลเข้ามาถาม.

“ปวดเล็กน้อย” คนไร้พยางค์.

นางพยาบาลให้ยาและสั่งให้นอน
เมื่อตื่นขึ้นโสภณรู้สึกสบายขึ้นมาก
อีกสักครู่หนึ่ง นางพยาบาลนำอาหาร
มาให้รับประทาน แล้วเธอก็ว่าในระหว่าง
ที่หลับมีคนมาเยี่ยมหลายคน.

“มีคนชื่อสุรสวัสดิ์ บ้างไหม
คะ?” โสภณถาม.

“อย่างไรก็ไม่ทราบ” นาง
พยาบาลตอบ “เพราะเวรข้างล่าง
เป็นคนรับชื่อ”

โสภณรู้สึกสนใจ คือ อย่างไร
เสียสุรสวัสดิ์ก็คงมาแล้วในระหว่าง
ที่เธอหลับ. และพรุ่งนี้คงจะมาอีก.

เมื่อคนไร้พยางค์ รับประทาน อาหาร
เสร็จแล้ว นางพยาบาลบอกว่า นาย
เรืออากาศเอกจิตรมาเยี่ยม และ
ช่วยจัดแจงที่นอนเรียบร้อยแล้วจึงออก
-----ต่อไปหน้า ๒๕

บทความพิเศษของพระยาโทณวนิกมนตรี

ปัญหาเกี่ยวกับชีวิตและความเป็นอยู่

ความปลอดภัย - -

- - แห่งสังคม

... ปัญหากรรมกรเป็นปัญหาใหญ่ชนานหนึ่งเราจะป้องกันไม่ไห้มันเกิดขึ้นวันหนึ่งไม่ได้... แต่วันหนึ่งถ้าเราไม่ระมัดระวังมันจะเกิดขึ้นได้เอง... จงสังเกตให้ดีในระยะ ๔-๕ ปีนี้ โรงงานอุตสาหกรรมของเราได้โผล่ขึ้นมาบ้างแล้ว ดังเช่นโรงงานน้ำตาลโรงงานทอผ้าทออาหาร และโรงงานอื่นๆ ก็จะทยอยตามกันมาอีก มันเป็นของแน่เหลือเกินที่ต่อไปภายหน้า เมื่อคนไทยรู้จักการค้าขายมากขึ้น พร้อมกับมีทุนแล้วย่อมจะเกิดขึ้นอีกมากมายภายใน ระยะ ๑๐ ปีนี้... เพราะฉะนั้นเราจะต้องเตรียมตัวในปัญหาเรื่องคนโรงงานเสียแต่เนิ่นๆ....

ในคราวฉลองรัฐธรรมนูญนั้น ข้าพเจ้าได้รับคำเชิญให้เขียนเรื่อง เรื่องหนึ่งให้ทันกำหนด ที่หนังสือพิมพ์ ประชาชาติจะนำไปลงพิมพ์ ข้าพเจ้าได้ทราบล่วงหน้าเพียงสองวัน เท่านั้น แม้จะไม่มีความเกี่ยวข้องกับการครองชีพ แต่ก็ต้องนับว่าท่านบรรณาธิการให้เวลาแก่ข้าพเจ้าพอสมควรแล้ว แต่ มันประจวบกับการที่ข้าพเจ้าได้ตั้งใจไว้ว่าจะไปเที่ยวทางทะเลให้สนุกเพลิดเพลินสักครั้ง ปลายเดือนนี้กับจะต้องมาเป้นห่วงในการที่จะต้องส่งเรื่องไปยังบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ เพื่อเป็นการสนองไมตรีจิต ที่ได้มีต่อกัน เป็นช้านาน และเกี่ยวข้องกับงานฉลองรัฐธรรมนูญด้วย ซึ่งข้าพเจ้าเคยมีหน้าที่ในคราวฉลองรัฐธรรมนูญในปีแรกเหมือนกัน ยิ่งระลึกถึงความลำบากยากใจที่ข้าพเจ้าได้เคยร่วมงานกันมาครั้งนั้นเป็นอันมากอยู่ จนทุกวันนี้ เพราะเวลานั้นเป็นเวลาที่เราเริ่มงานกันใหม่ๆ ที่ ข้าพเจ้า ก็เร่งเร่งใจนักก็เกรงงานนั้นจะขาดทุน การงานใดที่ทำงาน เพื่อ ความสนุก และไม่ต้องคิดถึงผลที่จะขาดทุน อย่างไรนั้น เป็นของง่าย ข้าพเจ้า เป็นคนที่วิตกมากคนหนึ่งในครั้งกระนั้น เพราะข้าพเจ้าเป็นหัวพ่อค้า ย่อมจะคิดถึงผลได้ผลเสียในการเงินทองอยู่เสมอ แต่การครั้งนี้ได้ดำเนินไปโดยราบรื่นไม่มีอุปสรรคอย่างใดเลย.

ท่านผู้อ่าน เรื่องของ ข้าพเจ้าคงจะสนใจเหตุใดข้าพเจ้าจึงต้องอรรถกถาข้างต้นนี้ ก็เพราะข้าพเจ้าก็เรื่องอะไรไม่ ออกที่จะเขียนให้สมน้ำสมเนื้อ กับที่ หนังสือพิมพ์ จะ ออกให้เหมาะกับการงานโฆษณาชวนเชื่อ เพราะเป็นการฉลองกันใหญ่กว่าที่เลื่องลือมาคราว และประชาชนคงจะไปเที่ยวกันมากมายกว่าปีก่อน เพราะคล้ายกับงานงานนั้นเป็นงาน ต่อเนื่องกัน กับงานรับรองเสด็จ พระ ราช ดำ เนิน นิวัติสู่ พระนครของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวด้วย จึงเป็นการเหมาะสมด้วยประการทั้งปวง ที่จะทำการฉลองกันให้ดียิ่งไปกว่าที่เป็นมาแล้วเมื่อความคิดมาติดพันที่หัวสมองเสียแล้ว จึงเกิดความสนใจขึ้นมาว่า จะเขียนให้ทันหนังสือพิมพ์ ออกอย่างไรได้ แต่จะเขียนได้ หรือมิได้ก็ต้อง พยายามเขียนให้เสร็จเรื่องใดเรื่องหนึ่ง จึงได้ นั่งรจนาเขียนส่งไปเที่ยว ดูบ้างจะเกิดความคิดขึ้นบ้างกระมัง เพราะเป็นการดีอย่างหนึ่งที่เรานั่งลงไปกับคนนั่งนั้นต้อง จะได้ยินได้ฟังเรื่องแปลกๆ ถ้ามีเพียงคนเดียวคนเดียวก็ใหญ่เพราะคนที่เรานั่งไปด้วยกันกับเรานั้น มีเรื่องที่จะพูดอะไรบ้างเขาก็ไม่ต้องเกรงใจคนอื่น หรือไม่ต้องเกรงว่าคนอื่นจะได้ยิน พอข้าพเจ้านั่งผ่านไปทางวังสราญรมย์ คนมีอายุกลาง คนๆ หนึ่งได้บ่นให้ข้าพเจ้าฟังว่า "ฉลอง

กันทำไมก็ไม่รู้ เสียเงินทองเปล่า ไม่เห็นมีประโยชน์อย่างใดเลย" ถ้าข้าพเจ้าเป็นคนเพียง รักษาตัวรอดแล้ว นั่งไปเช่นนั้น จะมีประโยชน์กว่ากระมัง จะได้เข้ากับสภานิติบัญญัติ "พูดไปต้องไฟเบียด นี่เสียค่าตั้งทอง" แต่ถ้าเราอธิบายคุณประโยชน์ให้ แก่คนชนชั้นพวกจะเป็นประโยชน์มาก เพราะถ้าเขาเข้าใจเขาจะได้พูดให้ คนอื่นฟังต่อไป จึงได้อธิบายให้ แก่ฟังถึงคุณ และโทษของการที่เราได้มีรัฐธรรมนูญ ซึ่งในบทรัฐธรรมนูญ ข้าพเจ้า ทราบสนใจอย่าง เด็ด นักเขียน ที่เดียว เลยอธิบายต่อไปว่า งานเช่นนี้ในเมืองต่างประเทศเขาทำกันครั้งครึงครั้งของเรามาก พร้อมด้วยเหตุผลว่าทำไมเขาทำกันเช่นนั้น เขาชอบใจข้าพเจ้าและว่าเพิ่งเข้าใจจริงเป็นครั้งแรก เหตุผลก็ยังไม่ใช่อื่น ไกล คงจะเป็นเพราะการโฆษณาของเราว่ากันไปเรื่อยๆ ประเด็นนักเขียน ที่เรียนภาษาด้วยงานเลี้ยงนั้นเอง เพราะตอนที่ดำเนินออกจาก งานเลี้ยง ผ่านพ้นไป จะหยิบมันมาตักดื่มใหม่ก็ดื่มแล้ว เราคงจากรดที่ ประตใหม่บางตำรา ส่วนข้าพเจ้ายิ่งสนใจเลือนลอยต่อไปอีกจนกว่ามันจะไปหมดกระมัง จึง นึก เรื่อง ที่จะเขียนความจำหน้าข้างต้นนี้ ขอท่านผู้อ่าน

อย่างเพิ่งนึกไปว่า ความปลอดภัยที่ข้าพเจ้าว่า เป็น ความ ปลอดภัยจากกระสุนปืน แต่ มันเป็น ความ ปลอดภัยที่เราควรจะต้องเตรียม ตัว เสียแต่บัดนี้.

ข้าพเจ้าเองเคยได้มีความคิดเหมือนเมื่อ ๑๐ ปีก่อนนี้ ว่าความปลอดภัยที่ข้าพเจ้าจะกล่าวมันต่อไปนี้เป็นของจำเป็นที่จะต้องเตรียมตัวเสีย มาบัดนี้ข้าพเจ้าได้คิดเห็นไปเสียอีก อย่างหนึ่งแล้วว่าจำเป็นที่ ทาง การ ของเรา ต้องเตรียมตัวเสียแต่เนิ่นๆ เมื่อถึงคราวที่มันจะมาเราจะได้ ไม่ประสพ ความยากลำบากเหมือนอย่าง เรื่อง อื่นๆ ที่ เป็นมาแล้ว ในทางราชของเรามีกองกรรมกรอยู่หลายปีแล้ว แต่งานที่ดำเนินกันไปอย่างไรนั้นคนนอกไม่ค่อยทราบกัน มีโครงการอย่างใดบ้างเรา ไม่ทราบ เหมือนกัน ปัญหากรรมกร เป็นปัญหา ใหญ่ ชนาน หนึ่ง และเราจะไม่ ให้มัน เกิด ขึ้น วัน หนึ่งก็ ไม่ได้ เหมือนกัน เหมือน เช่น เราจะไม่ให้มันหยุดหัว หมเกิด ขึ้น บน ส่นามหญ้าในบ้านของเรา แต่วันหนึ่งถ้าเราไม่ระมัดระวังมันจะเกิดขึ้นได้เอง จงสังเกตให้ดีว่าภายใน ระยะ สิบห้าปี โรงงานอุตสาหกรรม ของเราได้โผล่

ละครชุด ๓ องค์

เรื่องในนิยาย

ฉาก

องค์หนึ่ง ----- ห้อง
รับแขก ที่บ้านคุณสาหร่าย คุณ
พงศ์ ระยอง.

องค์สอง ----- ห้อง
รับแขก ที่บ้านพระยาประกาศ
คุณพงศ์ ระยอง.

เวลาเจ็ดโมงได้ล่วงไปแล้ว

องค์สาม ----- ห้อง
เข้าในโรงแรม หัวลำโพง กรุง
เทพฯ

สมัย

ปัจจุบันกาล

องค์หนึ่ง

ฉากเป็นห้องรับแขกที่บ้าน
คุณนายสาหร่าย คุณพงศ์ มี
ประศุกระจกด้านหลังแลออกไป
เห็นสวน มีประศุกระช้ายและ
ขวา เมื่อเปิดม่าน แก้ว ระวี
การเข้ามาทางซ้าย.

แก้ว: (นั่งครุ่นนึกนาฬิกา)
เออะเออะ สองโมงครึ่งแล้ว ท่านขุน
จำกรให้พ่อแถมมาบอกว่าจะพาคุณชาย
ที่เพิ่งกลับจากนอกมาหาคุณท่าน จน
บ้านนี้แล้วยังใจยังไม่มา พ่อแถมว่า
ขุนกำลังแค้นลูกชายของแกใหญ่ มี
ลูกชายคนเดียวแล้วได้ไปเรียน ถ้าเร
มาจากเมืองนอก อันที่จริงก็น่าจะค
คันคังใจ (ตอนเข้ามาทางด้านหลัง)
เอ๊ะ พ่อสอนไปไหนมา เจ้าคุณใช้ให้
มาหาคุณท่านหรือ

สอน: เจ้าคุณของฉันใช้ให้น
มาถามว่า คุณท่าน จะอยู่บ้านใหม่

ตัวละคร

พระยาประกาศคุณพงศ์ ----- ผู้ คีตกุลเก่า
นายรังสิต คุณพงศ์ ----- บุตร
ขุนกำลังเสฏฐกิจ ----- เสรมย์ (เดิมเป็นพ่อค้ากะปิ)
นายจาง เสฏฐกิจ ----- บุตร
สอน รักกิจ ----- คนใช้ของพระยาประกาศ
แก้ว ระวีการ ----- คนใช้ของคุณสาหร่ายคุณพงศ์
มารศรี สมโภช ----- เสรมย์นี้สาว
ปรางค์ ทศไนย์ ----- อนาถา เพื่อนของมารศรี
คุณสาหร่าย คุณพงศ์ ----- ทิมทิกน้องพระยาประกาศ
สอาด ----- สาวใช้ ในโรงแรม

ท่านจะพาคุณรังสิตบุตรของท่านที่เพิ่ง
กลับจากนอกมาหาคุณท่าน

แก้ว: ไปเรียนท่านเออะว่า อยู่
เมื่อเข้าพ่อแถมก็มาบอกไว้ว่า ขุน
กำลังจะพาคุณชายที่เพิ่งกลับจากนอก
มาหาคุณท่านเหมือนกัน คุณรังสิต
ของพ่อสอนนะ กลับมาจาก นอก
พร้อมกันกับคุณจางถูกท่านขุนกำ
จรวไม่ใช้หรือ.

สอน: มาถึงนี่เมื่อเช้าพร้อมกัน
เป็นเกลียดด้วยกัน.

แก้ว: ที่บ้านเวลานี้กำลังมีของ
ดี ใครมีลูกชายหนุ่มๆต่างคนก็ ต่าง
อยากจะรับพามา.

สอน: ของดีอะไรกัน

แก้ว: พ่อสอนไม่รู้ หรือ
หรือ คุณมารศรีกับคุณปรางค์ มา
จากกรุงเทพฯ มาพักอยู่ที่นี่ และคุณ
มารศรีนั้น ทั้งสาวทั้งสวย และเป็น
เศรษฐี.

สอน: คุณอีกคนหนึ่ง ที่พ่อ
แก้วว่าจะเป็นยังง.

แก้ว: คุณปรางค์นั้น น่ารัก

สาวและสวยเหมือนกัน แต่ได้ยินว่าจ
ตรงกันข้ามกับคุณมารศรี.

ประกาศ: (เข้ามาทางด้าน
หลังผัดกลั่นให้หัดแล้วเดินเข้ามา
กลางห้อง) เจ้าสอนนี่เต็มทีจริง ให้
มาลี้บก็ไม่กลับไม่บอก กลับมาคุยเสีย
นิบ.

สอน: รับประทาน ผมกำลัง
ถามพ่อแก้ว.

ประกาศ: เออะเออะ เออะเออะ
กลับไปบ้านเออะ (สอนออกไป) ยัง
ใจเจ้าแก้ว นี่ของสาวช้อยบ้านหรือ
เปล่า.

แก้ว: รับประทานอยู่หรือรับผม
ผมจะไปเรียนให้ท่านทราบ.

ประกาศ: เราได้ยินว่าขุนกำลัง
จะพาคุณชายมา เราต้องชิงมาก่อน
ต้องจัดการให้รังสิตพบกับมารศรีเสีย
ก่อนที่มารศรีจะได้มี โอ กาสเห็น ลูก
ชายขุนกำลัง.

สาหร่าย: (เข้ามาทางขวาหัว) อ้าว
ไหนเจ้าแก้วว่าคุณที่พาหลานชายของ
คุณที่เพิ่งกลับจากนอกมาหา ยังง

คุณพี่มาอยู่ที่นี่คนเดียว.

ประกาศ: เดียวเราจะตามมา
พุดวงหน้ามาก่อน จะมาเดือนหลอน
ว่าอย่าลืมเรื่องที่เราพูดกันไว้.

สาหร่าย: ไม่ลืมหรือกระ เออ
ได้ยินว่าขุนกำลังจะพาคุณมาที่นี่ เหมือน
กัน.

ประกาศ: แม้สาหร่าย พี่ปลาด
ใจน้องจริงๆ เพียงเพราะเหตุที่เด็ก
หนุ่มต้องคนนั้นไปพบกันที่นั่น แล้ว
เคยกลับบ้านด้วยกัน ไม่เป็นเหตุที่
หลอนจะพุดถึงลูกของพี่ต้องออกไป
กับลูกของตาชนั้น ลูกของพี่เป็น
ผู้ดี ลูกพี่ดีกล้าแกล้ว เจ้าหนุ่ม
อีกคนหนึ่งเป็นเพียงลูกเจ๊กขายกระบี่.

สาหร่าย: เป็นมาก่อนจริง แต่
เดี๋ยวนี้เลิกแล้ว.

ประกาศ: เลิกหรือ ไม่เลิกก็
เหมือนกัน ถึงมีเป็นเศรษฐีอยู่
กลั่นกะบียังคิดอยู่ไม่ร้าย พี่ยอม
รับว่าขุนกำลังเสฏฐกิจเป็นคนดี เออ
เพื่อเผื่อแผ่แก่คนทั่วไป มีคนนับ
หน้าถือตามาก แต่พี่ก็ยังเห็นแกเป็น
เจ๊กขายกระบี่อยู่นั่นเอง.

สาหร่าย: แต่เป็นเจ๊กค้ากระบี่ที่
คุณพยอมคบ.

ประกาศ: ชื่อนั้นจริง พี่ไม่
เถียง หลอนรู้ใหม่ว่าพี่นั้นหมายมา
แต่ไรที่จะให้รังสิตเป็นคนใหญ่ คนโต
ในราชการแผ่นดิน และเพื่อให้ส
ความมั่นหมายนั้น พุดวงแผนไว้ตัดอด
ที่จะให้เขาเดินตามและให้เดินตามแนว
แผนของพี่อย่างตรงดิก ไม่ให้เบน
ขวาหรือเลี้ยวซ้ายไปจากราง ให้ทำ
--ต่อไปหน้า ๒๓

ใน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล

มนุษย์เราย่อม ไม่เสมอ กันในเรื่อง สติ ปัญญา, ความรู้ และความสามารถ และเรายังมองไม่เห็นว่าจะมี เวลา ที่คุณสมบัติของมนุษย์ ดังกล่าวแล้วจะเท่ากันได้. นี่เป็นเหตุประการหนึ่งที่เรารู้ คือมี หัว หน้า หรือ ผู้นำ ไม่ว่าในการบริหารงานแผ่นดิน หรือว่าการทำงานส่วนบุคคล ถึงในระบบประชาธิปไตย ซึ่งอาศัยเสียงข้างมากเป็นหลักสำคัญก็ ก็ต้องมีผู้นำเหมือนกัน เช่นนายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้าในคณะรัฐบาล หัวหน้าฝ่ายค้านเป็นผู้นำคณะของเขา ถ้าเรารู้ตามพงศาวดารการเมืองของประเทศ อังกฤษและอเมริกา เราจะเห็นว่าถ้าคราวใดมีผู้นำที่มีความสามารถมาก ประเทศก็เจริญและมี ความปกติสุข ถ้าคราวใด หัวหน้าอ่อนแอ ไม่กล้า ไม่เด็ดขาดพอสมควรแล้ว การบ้านเมืองก็ยุ่ง เกิด ความวุ่นวาย ประชาธิปไตยมีข้อบกพร่อง ที่มัก จะทำให้หัวหน้าไม่กล้าสั่งการงานให้เด็ดขาด เพราะมากเกินไปความเห็นประการหนึ่ง เพราะให้ความไว้วางใจ แก่บุคคล คนเดียวน้อยไปประการหนึ่ง ทำอะไร ก็ต้องให้กรรมการมากเกินไป. แต่ถึง กระนั้น ก็ถ้ารู้จักใช้ความสามารถความเด็ดขาดและให้ความไว้วางใจ กับ กรรมการเท่าที่ควรแล้ว งานบริหารก็จะดำเนินไปได้ด้วยดีและจะไม่มีการ รุนแรงหรือวุ่นวายอย่างในระบบเผด็จการ ถ้าหัวหน้ากระทรวงทบวง กรมถูก ตัด ตัน ติน มือ ในการให้ผู้อื่นให้โทษแก่ผู้ อยู่ในปกครองมากเกินไปจนเกินไป วินัยก็เสีย เมื่อวินัยเสีย การบังคับบัญชาที่อ่อนแอ ความรวดเร็ว และเป็นระเบียบเรียบร้อยในการงานก็ลดน้อยลงไป. อำนาจชนิดไหนและเพียง ใครควรให้แก่มุขมนตรีบ้างบัญชาชั้นใดนั้น ควรถือตามระเบียบของประเทศและ ห้างร้านที่ทำการงานเจริญรวดเร็ว เช่นอังกฤษ, ฮอลแลนด์, เดนมาร์ก และห้างของชาติเหล่านั้น ผู้ที่ไปตั้งเมืองขึ้น ของฮอลแลนด์ภาคตะวันออกนี้ ได้สรรเสริญเยินยอว่า ความสามารถในการบริหารงานของเขาดีเยี่ยม เราไม่ควรจะมีหวาดหวั่นในเกียรติให้มากนัก ควรเอาตัวอย่างจาก การทำจริง ที่ได้ผลสำเร็จแล้ว.

ความอ่อนแอ และ โดเลของระบอบประชาธิปไตยในประเทศอิตาลีและ

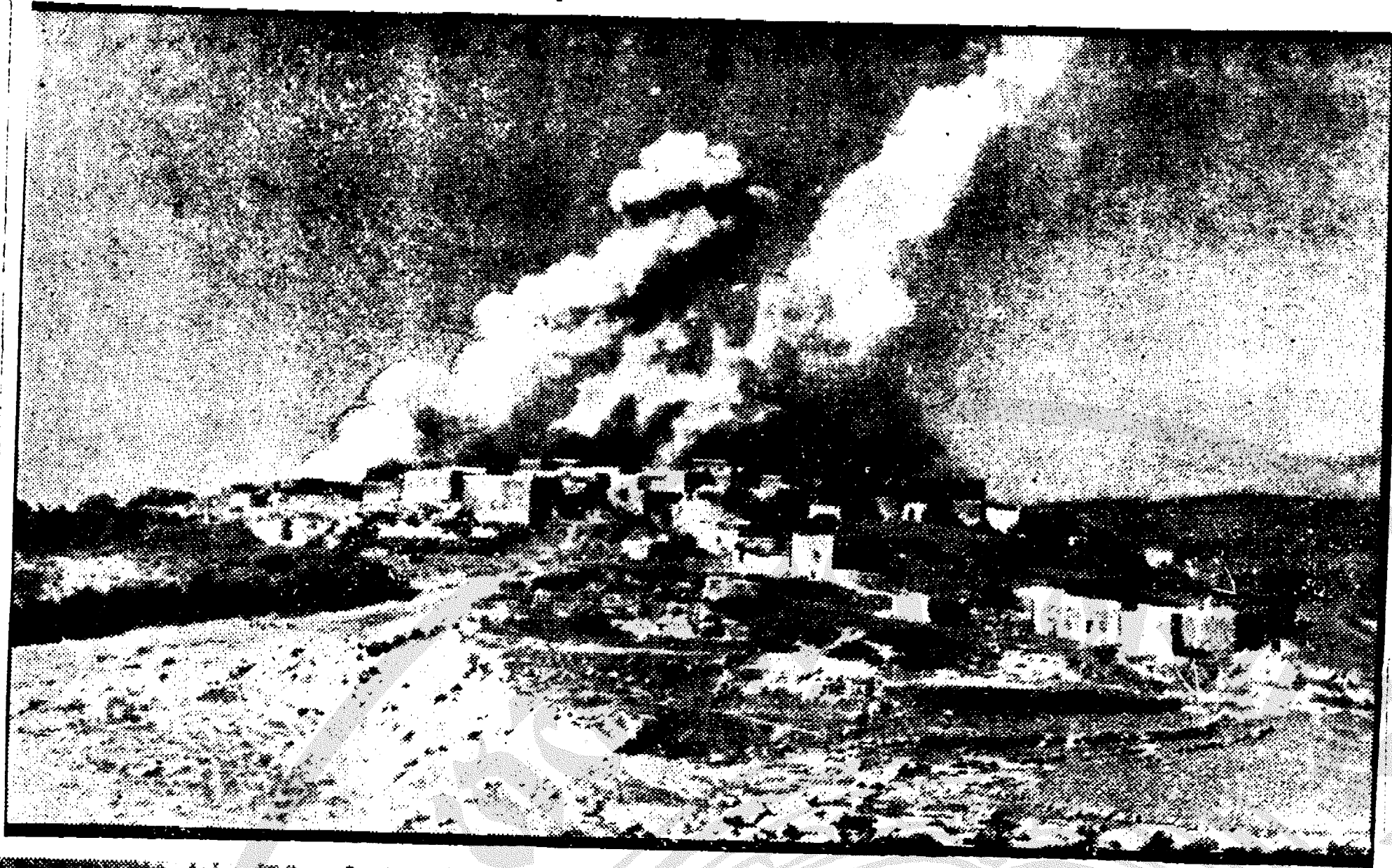
---ความอ่อนแอและโผล่ของระบอบ ประชาธิปไตยในประเทศอิตาลี และ เยอรมนี เป็นสาเหตุที่ทำให้มุสโสลินี และ ฮิตเลอร์ เปลี่ยนการปกครอง บ้าน เมือง เป็น ลัทธิ - เผด็จการฝ่ายชาติ ถ้าเขา ไม่เปลี่ยน ประเทศทั้งสอง นั้น น่าจะกลายเป็นเผด็จการ ฝ่าย คอมมิวนิสต์ เสีย แล้ว ฉะนั้น เมื่อเรากระบบประชาธิปไตยเราต้องช่วยกันบำรุง ความสามารถในการงาน รักษา วินัยให้อยู่ในระดับสูง ให้ อำนาจแก่หัวหน้าคณะ หัวหน้า กระทรวง ทบวง กรม กองพอสมควรแก่ความรับผิดชอบ ให้อำนาจอิทธิพล แก่ผู้น้อยในเมื่อ คนรู้สึกรู้ว่า ได้รับความอนุเคราะห์จากผู้ใหญ่---

เยอรมนีเป็นสาเหตุที่ทำให้มุสโสลินีและ ฮิตเลอร์ เปลี่ยน การปกครองบ้านเมืองเป็นลัทธิเผด็จการฝ่ายชาติ ถ้า เขาไม่เปลี่ยน ประเทศทั้งสองนั้นน่าจะกลายเป็นเผด็จการ ฝ่ายคอมมิวนิสต์เสียแล้ว ฉะนั้น เมื่อเรากระบบประชาธิปไตย เราต้องช่วยกันบำรุง ความ สามารถ ในการงาน, รักษา วินัยให้อยู่ในระดับสูง, ให้ อำนาจ แก่หัวหน้าคณะ, หัวหน้า กระทรวง ทบวง กรม กองพอสมควรแก่ความรับผิดชอบ, ให้ อำนาจ อิทธิพล แก่ผู้น้อยในเมื่อคนรู้สึกรู้ว่า ได้รับความอนุเคราะห์จากผู้ใหญ่ ลงโทษ ผู้ใหญ่ เมื่อได้ความปรากฏว่า ใจแก่ถึงกับข่มเหง ผู้น้อย โดยวิธีอันเดียว ที่คณะรัฐมนตรีของเรา จะนำความสามารถในการงาน ให้แก่ ประเทศชาติได้.

ถึงหากว่าระบอบประชาธิปไตยจะมีข้อ ที่บกพร่อง โดยนัยที่กล่าวมาแล้วอยู่บ้าง ก็ยังเป็นระบอบที่ให้ความ ดีสุดแก่พลเมือง ส่วนระบอบเผด็จการแม้จะมีข้อดีว่า ทำ งาน ดำเนิน ได้รวดเร็ว เจริญ ทันตาเห็น ก็จริง แต่มี ข้อเสียหลายอย่าง ข้อแรก ยาก นักยากหนาที่เรา จะพบ คนอย่าง ฮิตเลอร์และ มุสโสลินี เมื่อ เขาคาย -

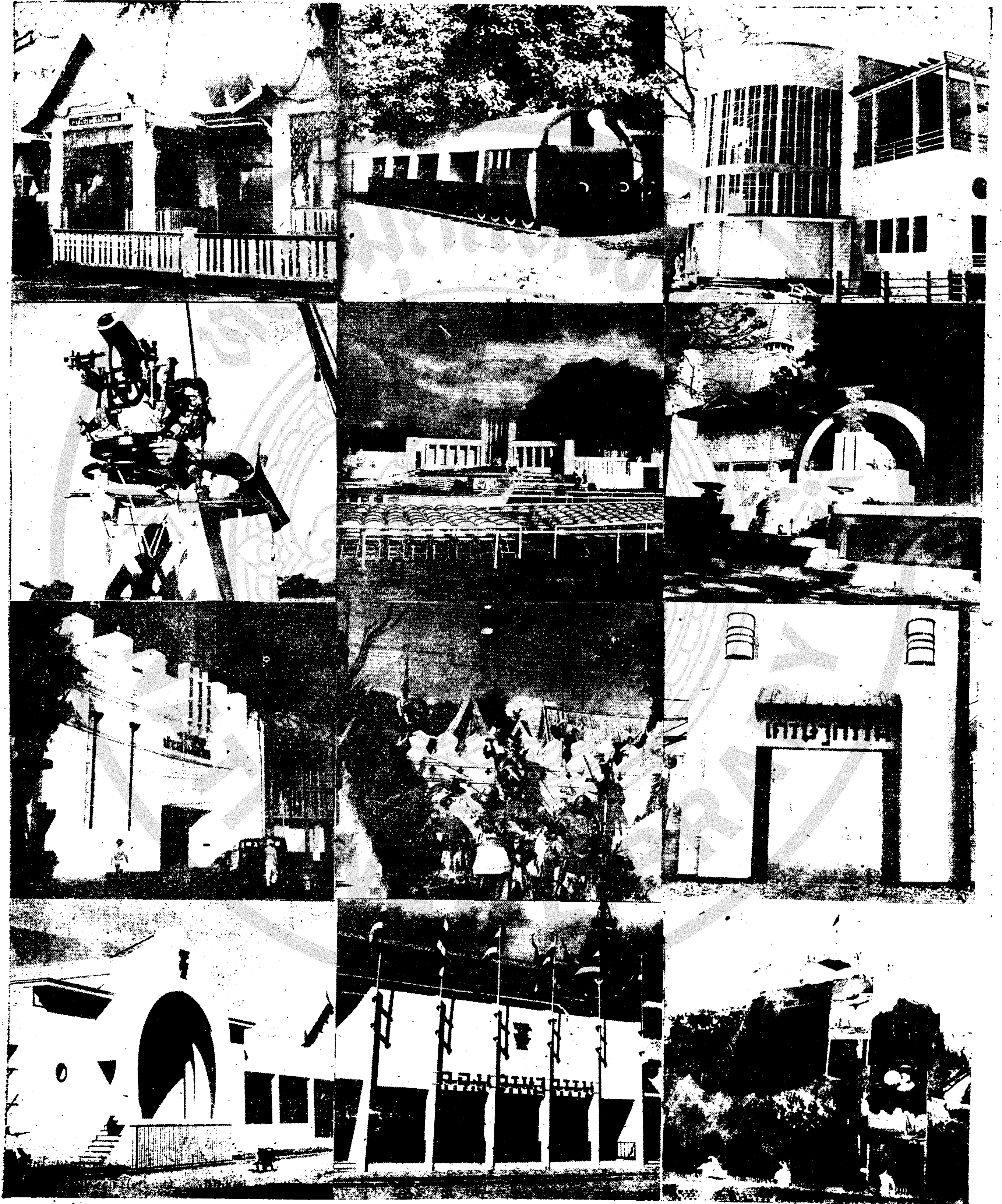
แล้วหากคนแทนไม่คอยได้ การกระทำ มัก จะ รุนแรง ทำให้ เกิด ความเดือด ร้อน เดือดร้อน ในการ พูด การ เขียน การ ทำ ก็ ถูกจำกัด ไป มาก ในเวลานี้ ประเทศที่มีอดิสระภาพและประเทศราชมี ประมาณ ๓๐ ชาติ ใน โลก ก็มีแค่เยอรมนี อิตาลี และรัสเซียเท่านั้นที่ ใช้ ลัทธิเผด็จการ. ถ้าประเทศที่ ปกครองตามรัฐธรรมนูญพยายาม ป้องกันอย่าให้ กฎหมาย เล็ดลอด ค้าง เดินเร็วเกินไปพลเมืองไป รักษาสิทธิ ของรัฐธรรมนูญอันแท้จริงไว้ อย่าให้คน แบ่งแยกแตกสามัคคีเป็นฝ่ายมี และฝ่ายจน ฝ่ายผู้มั่งคั่งและฝ่ายกรรมกร คนมีและผู้มีทุนต้องให้ความยุติธรรมแก่คนจนและกรรมกร คนจนและกรรมกรก็ต้องไม่อิงอาศัยคนมี คนต้องพยายามที่จะประกอบกิจการ งาน ให้ ดี ที่ สุด เพื่อความเจริญ ของตน. รัฐบาลต้องให้ โอกาสแก่คนจนที่จะก้าวหน้าเท่า ที่กำลังกายกำลังทรัพย์ ของเขา ที่ทำได้ ความดำริแห่งหลักปฏิบัติ ดัง กล่าวแล้วก็เป็นฐานคอนกรีต อันถาวรสำหรับ รอง รับ รัฐธรรมนูญ ซึ่ง เรา เคารพและสักการะอยู่ ทุกวัน.

ประมวลภาพเหตุการณ์จากต่างประเทศ.....

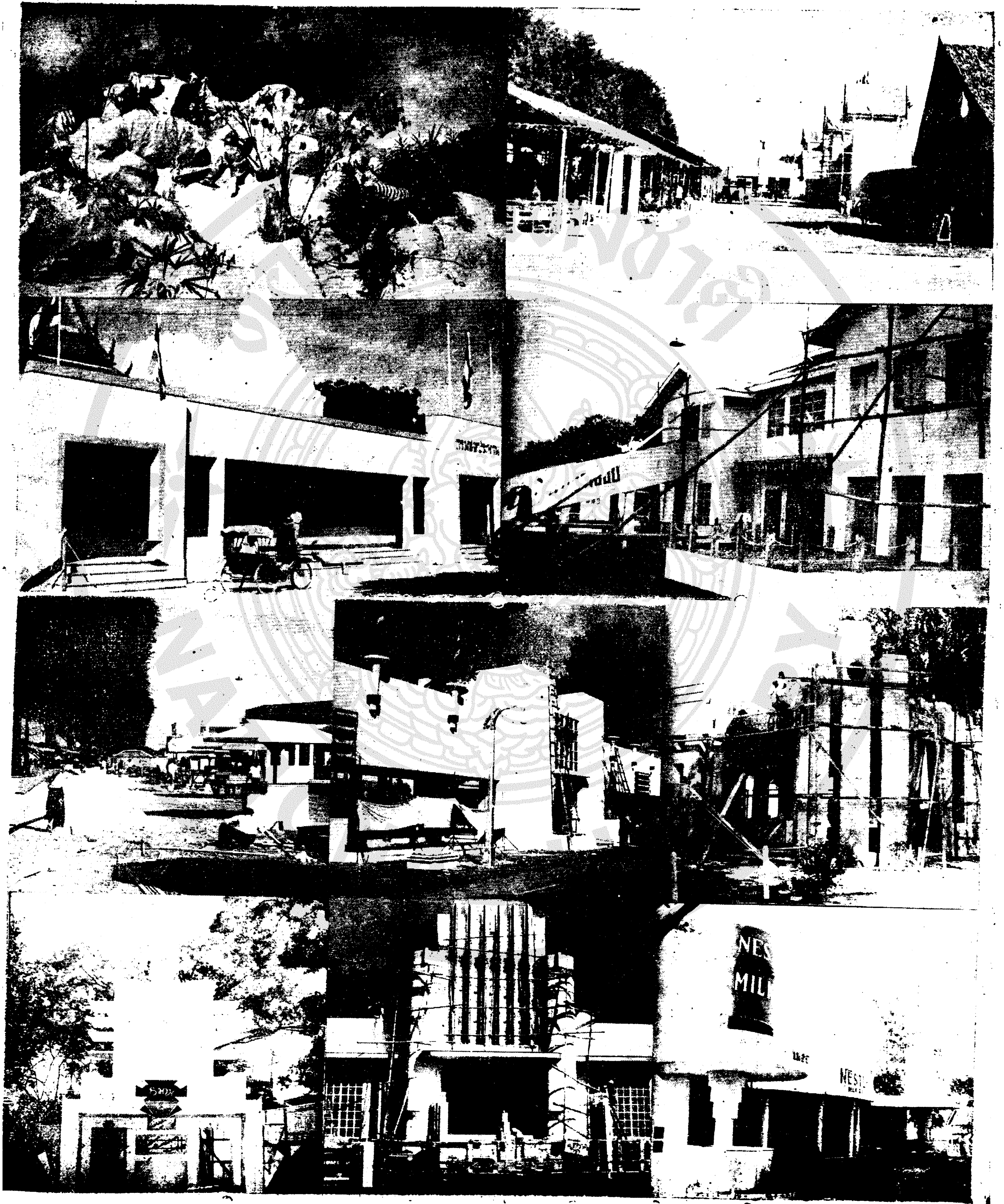

(บนซ้าย) เมืองโมอาร์ ของแคว้นอาหรับ
ในพาลีสไตน์ กำลังถูกไฟไหม้ เนื่องจากการ
จลาจล ซึ่งก็ ถูกล้อมรอบอย่างเต็มที่ในขณะนี้.
(กลางซ้าย) ท่านประธานาธิบดีรูสเวลท์ ซึ่งให้
แขกของท่านรับ "บ้านในความฝัน" ใหม่ ของ
ท่าน ซึ่งได้ถูก เรียงชั้นตามแนววิถีชีวิตของท่าน.
(ล่างซ้าย) พวกแคว้นอาหรับใน พาลีสไตน์กำลัง
ทำการประชุม (บนขวา) เดอวารเลซึ่งได้ขึ้น
คำขอ ต่อรัฐบาล อังกฤษให้ ผนวกอัลสเตอร์
ภาคเหนือร่วมกับรัฐอิสระไอร์แลนด์ (บนกลาง)
ปอล เรย์ โนต์ รัฐมนตรีการคลังคนใหม่ของ
ฝรั่งเศส, (บนล่าง) กวันซันแปน หน้ **ดิสนีย์**
ชีวอายุ ๑๑ ปี ซึ่งได้ทำร้ายชีวิตฟอนรัท เลขา
มุขารสถานทูตเยอรมันในกรุงปารีส,

ภาพนำเที่ยวโรงงานต่างๆในสยามรมย์

เนื่องในงานฉลองรัฐธรรมนูญประจำศกนี้

ไม้เอกกอก

(ต่อจากหน้า ๓๙)

ความไว้วางใจ

(ต่อจากหน้า ๖)

ความว่ากระไร ผมหมายความว่า
ผู้หญิงในสายตาของผม.

ปราณี: นั่นนะซี แต่เธอไม่ได้
ผูกขาดสายตาของโลก มีสายตาอื่น
ก็ดูไปทางอื่นบ้างเหมือนกัน.

จ้านง: เอ๊ะ เธอหมายความว่า
กระไร

ปราณี: ฉันไม่นึกเลยว่ารังสิต
ชอบมารศรี

จ้านง: อะไรนะ

ปราณี: ไม่ชอบมากเหมือน-
อย่างที่เขาชอบ... ชอบ... คนอื่น

จ้านง: เอ๊ะ มีใครที่ไหนที่เขา
จะ.....

ปราณี: พูดน่าเคืองจริง ๆ นึก
ถึงบ้างปะไรว่าฉัน.... (อาย)

จ้านง: เออ ผมนี่ไม่มาเป็นนาน

ปราณี: แต่ถึงเรียนก็ยังคงไม่
อยู่.

จ้านง: แต่ว่า.... เป็นไป ไม่
ได้นะ

ปราณี: ขอใจ

จ้านง: ไม่ใช่ ผมไม่หมาย
ความดังนั้น เพราะเหตุว่า.... จริง
อยู่คุณทั้งด้วยและสาว และ....

ปราณี: ขอใจอีกครึ่งหนึ่ง.

จ้านง: ผมหมายความว่า เป็น
ไปไม่ได้ทางฝ่ายคุณ กล่าวโดยทั่วๆ
ไป รังสิตนั้นไม่เลวหรือ แต่ ไอ้
กิริยาของเขา รูปร่างของเขา และ....

ปราณี: ผู้ชายที่ช่วยฉันเหมือน
ร้านงานฤดูหนาว เราได้เห็นความดี
แต่ภายนอก.

จ้านง: ก็มี ความจริง อยู่บ้าง
ในข้อนั้น.

ปราณี: รังสิตคุณพงศ์ ไม่ใช่
คนโง่ดังที่ปรากฏแก่ตา หรือดังที่
เขาแกล้งทำ เขาเป็นคนที่มีน้ำใจ
ดี ฉันรู้ เพราะฉันได้เจอเขา เมื่อ
วานเอง ที่เขาเอื้อเฟื้อแก่เด็กก้อยขอ
ทาน โดยที่เขาเห็นว่า ไม่มีใคร เห็น
แล้วก็ กิริยาที่เขาแก่ ความ ยะโสของ
เจ้าคุณของเขานั้น ประหนึ่งอยู่ท่า

เป็น....

จ้านง: เป็นเด็กแดงๆ

ปราณี: เป็นเด็กแดงๆ ก็คิดว่า
เป็นผู้ใหญ่หัววัน ฉันไม่ชอบอะไร
เพียงผิวๆ ฉันชอบดูให้เข้เข้าไปข้าง
ใน เธอสังเกต ขนผม ปาโง่งโก๋ หรือ
เปล่า ข้างนอกนั้นผิวเหลือง น่านกิน
แต่พอฉีกออกดูข้างในกตวงไม่มีอะไร
นั่นแหละรังสิตนั้นไม่ใช่ปาโง่งโก๋หรือ

จ้านง: เขาคัดยัด กระดม่มาก
กว่า

ปราณี: กระดม่มากก็ช่างเถอะ
ฉันชอบกระดม่มาก เขาอาจจะเป็นคน
คิดและทำอะไรแปลกๆ แต่ว่าหัวใจ
ของเขานั่นมันน้อย ถูกที่แล้ว

จ้านง: นั่นหมายความว่า อยู่
ในกำมือเธอแล้ว

ปราณี: เขายังไม่ได้บอกฉันว่า
อย่างนั้น

จ้านง: เมื่อเธอทำให้เขาออก
ละก็ ผม....

ปราณี: ทำให้เขาบอก เธอ
ร้ายจริง

ประกาศ: (พูดอยู่ข้างในทาง
ด้านขวามือ) ไม่เป็นไร นิดหน่อยเท่า
นั้น

จ้านง: (พูดอยู่ข้างในทาง ด้าน
ขวาเหมือนกัน) เป็นความดี ผม
เสียใจจริงๆ

ประกาศ: ไม่เป็นไร ไม่เป็นไร.

จ้านง: ถ้าคุณทำให้เขา บอก
ออกมาเสียว่าเขารักคุณ ได้ละ ก็ คุณ
ปราณี จะทำให้ผมเป็น-

(ประกาศเข้ามาที่กำมือ มาร
ศรีเดินตามหลัง ปราณี กับ จ้านง
เดินไปนั่งทางซ้าย)

จ้านง: เสียใจสักเท่าไร ผม
ก็ไม่เสียใจเหมือน นึกเสียว่าจะเกิด
พามเพราะบังเอิญ.

ประกาศ: เป็นของธรรมดา
อย่างยิ่ง ขุนกำจร การทำผ้าไตรบิต
เตียขาดเป็นของธรรมดา สำหรับคน
เด่นใหม่ๆ ไม่ต้องเสียใจเสียใจให้

ก็เพิ่งเริ่มงาน ไฉน? เราจะรู้ว่าคุณไว้วางใจที่เรามอบไป แล้วได้ผล
คอกออกผลอย่างไร คุณเหมือนจะเป็นความฝันของนักกวนเมืองทั้งนั้น ที่
พอรู้เห็นว่าผู้แทนราษฎรคนนั้น คนนี้ประกาศพูดขึ้นนิดหน่อย ก็ชักหักเห
ว่า นั่นแน่ใช้ไม่ได้ ไม่ได้ และตรงกันข้าม ผู้แทนราษฎรบางคน ขยับ
อะไรขึ้นนิดหน่อยก็ชักหักเหว่า นั่นแน่ นั่นแน่ ที่แท้ทั้งหลายนี้ยังหาได้
รู้สถานะอันแท้จริงไม่ เพราะเพิ่งเริ่มเท่านั้นเอง ภาสิตว่า "ดิเรกทั้ง
โกธณ" และ "พึงไม่ได้พิศจับเอาไปกระเดียด" ก็เป็นทำนองเดียวกัน.

เรามอบความไว้วางใจแล้ว เราควรคอย ควรหวังว่าจะได้ สมดัง
ที่เราให้ความไว้วางใจ.

มากมายไป (บ๊อง) ก็มันเด่น ม่งาม
จะไม่ขาดอย่างไร มันเห็นได้ชัด
เด็ดเป็นได้ระบอบกระบี่.

กัจจ: (บ๊อง) สมถ้ำหน้า ที่
เขาเคยไปเล่น บึงเล็ก กักเขา ทำ
เบี่ยงโค้งไม่เบี่ยง แต่ที่ไหนได้โค้งเก่งที่
เดียว คือ จะผูกพยามาทำไว้ จะ
ดื้อให้ไปดื้อดื้อดื้อ เดี่ยวจะถึงเสีย
ให้เกียจกะเบา

ประกาศ: (กระซิบกับกัจจ)
ขุนกำจรเห็นไหมนั้น (ชี้ให้ดูจ้านงกับ
ปราณี ซึ่งกำลังพูดกันเบาๆ เห็น
ไหม ดูเขาคุยกันอย่างสนุกสนานนั้น
(เอาศอกตักกักขุนกำจร)

กัจจ: ถ้านั้นเป็นท่าที่เขาเกียจ
กัจจก็....

ประกาศ: ขอให้เป็นอย่างนั้นเกิด
จะได้ถูกใจขุนกำจร เด็กคนนั้นมันค่า
มากกว่างานอดิเรกมากนัก.

กัจจ: (จับมือประกาศ) จริง
ได้เท่าพูด ผมยังดีที่ได้เจอได้เท่า
พูดจริงๆ ทำให้ผมนับถือได้. ทำมาก
ขึ้นอีกเป็นกอง.

มารศรี: (บ๊อง) นั่นหมายความว่า
เราโกรธเขาเยาะเย้ยเรา แต่ปราณีที่ไหน
จะยอมอดตัวลงมาเป็นเครื่องมือนำสำหรับ

การเยาะเย้ย ปราณีเป็นคนซื่อแต่ผู้ชาย
(สำหรับเข้ามา แล้วเดินไปพูด
กับกำจรเบาๆ) ดูท่าทางข้างคุณถูก
คอกกันเสียจริงๆ เราไม่ได้หักเห
เลยจนนิดเดียว แต่อยาก รู้เหลือ
เกินว่าพูดเรื่องอะไรกัน (จ้านงกับ
ปราณีหัวเราะ) แน่ หัวเราะกันแล้ว
คงเป็นหัวเราะเยาะเราหรือ

ถ้าปราณีไม่เป็น คน ยาก จน ละ ก็...
จะทะเลาะกับปราณีเสียให้อย่าง ใหญ่
เชียว.

กัจจ: (บ๊อง) เติ้งจะต้องตอง
ถามความเหิงดูว่าอ้อมความเหิง อย่าง
ใดเลื่องจ้านง

สำหรับ: (บ๊อง) หัวใจคุณ
ไม่ได้สังเกตกิริยาที่ขุนกำจรทำแก่เรา

กัจจ: (นั่งลงข้างๆ) คุณค่า
หลาย ชื่อเพราะนักกล่าวหลาย.

สำหรับ: (เข้าเลื่องตา) ยังนี้
หรือคะ.

กัจจ: คับ ผมไม่แปลกใจข้ออื่น
แต่ข้อข้อของคองนะผมแปลก.

สำหรับ: (บ๊อง) เอ๊ะ นั่นแ
หมายว่า: ว่ากระไร คนขึ้นพ่อค้า
นี้พูดอะไรชอบพูดท้อๆ แกะขยับจะ...
(ถอนใจใหญ่) เขาก็ออกจะชอบๆแก
อยู่.

ประกาศ: (นั่งลงข้าง มารศรี
ผู้ซึ่งกำลังดูปราณีกับจ้านงอยู่) เชื้อ
ฉันเถอะ การเลือกคู่ชีวิต มักจะเกิด
ทุกๆ ซักอย่างตัว เช่นเจ้าจ้านงนั้น
เด็กคนนั้นอยู่ในที่ผิด.

มารศรี: (บ๊อง) ไปนั่งกระเซะ
กันอย่างนั้นจะไม่ผิดใจงั้นละ.

ประกาศ: ญาติของผัวก็เหมือน
กัน เราจะไม่นึก ถึงเสียเลยนั้นไม่
ได้ สมมติว่า เจ้าคนนั้นแต่งงาน
ตองนึกดูบ้างซิว่าเมียจะรู้สึกอย่างไรเมื่อ
พ่อผัวไปหา.

มารศรี: และได้เท่าที่คบเขา และ
ก่อนรับอย่างนี้.

(อ่านต่อในฉบับหน้า)

ไม้เอกกอ

(ต่อจากหน้า ๑๗)

ตามที่กำหนดให้เหมือนหนึ่งว่าตัว
ของเราเป็น --- เป็น ---

สำหรับ: เป็นเครื่องจักร.

ประกาศ: หา เออ เออ เป็น
เครื่องจักร เครื่องจักร มันอะไรก็
ไม่เป็น มันดีกว่าคนหล่อนรู้ไหม.

สำหรับ: ดิฉันหวังว่าเขาจะทำ
ตัวของเขาให้สมบูรณ์ มันหมายของ
คุณพี่ แต่เมื่อมันถึงการศึกษา
ที่คนพี่ให้เขา จดหมายที่เขามีก
ถึงคนพี่นั้นๆ ที่ ไม่มีลักษณะ
ไรที่น่าสังเกต นอกจากความสั้น
ของจดหมาย แล้วมันยังไม่แสดง
ความฉลาดอย่างใดของผู้เขียน.

ประกาศ: แม่สำหรับ หล่อน
นี้ชอบกลจริง หล่อนจะเอาอะไรกับ
หลานชายของหล่อนนักหนา จดหมาย
ที่เขาเขียนมาถึง พี่ถึงจะหวนไปหน่อย
แต่ก็น่าหนักทุก ฉะนั้น พี่ไม่ต้อง
การให้ลูกของพี่เป็นนักประพันธ์ พี่
ต้องการให้มีชื่อเสียงในราชการ.

สำหรับ: สมมติว่าลูกกำรก็มี
ความมุ่งหมายอย่างนั้นบ้าง สมมติว่า
อยากจะให้ลูกใหญ่โตในราชการบ้าง.

ประกาศ: แม่สำหรับพี่ที่ช่าง
สนใจกับลูกกำร เดียวจริงๆ ก็ อื่น
พูดภาษาคนที่ไม่รัก ก็น่ากลัวก็จริง ช่อม
มือขวา เข่าเข้ามาก็มีจรรยาเหมือน
สัปเหร่อ แล้วก็ ---

สำหรับ: แล้วก็กำลังเดินมา
แล้ว คุณพี่ควรพูดเสียงให้เบาเสียง
บ้าง มิฉะนั้นจะได้ยินเขา.

ประกาศ: แม่สำหรับพี่เป็นคน
ชอบกลจริง ๆ. ฝ่าซี้ พี่ไม่เข้าใจ ---
ไม่เข้าใจหล่อน ---

ขุนกำร: (เข้ามาทางด้านซ้าย
ไหว) อ้าว เจ้าคุณ ภาณุ เจ้าหลาน
อยู่ด้วยกันนี่ จึงต้องหาคำ.

ประกาศ: อากาศมันร้อน
ข้างอบอ้าว.

กำร: ลังอย่างนั้นผมเรียกว่า
ต้อง คงสาธุด้วยเรียกว่าอาได.

สำหรับ: ดิฉันเรียกว่าร้อน

กำร: ผมก็ว่าอย่างนี้ ผม
ว่าต้อง ลูกชายผมเพิ่งกับจากนอก
ผมพาเขามาหาคุณ.

สำหรับ: ได้ยินแต่คนพาถู
กกับจากนอกมาหาฉัน แต่ไม่เห็นลูก
สักคน เห็นแต่พ่อ.

กำร: เหลียวเขามา มา
พ้อม กับ ลูกเจ้าคุณ หลาน ของคุณ เขา

พมกั เขาจะ ทำเอาได้ ก็ไม่
ถูกผม เมื่อ อยู่ เมือง ดอก หมิง
เขียนหนังสือถึงผม ของเจ้าคุณหมิง
ใหม่.

ประกาศ: ของฉันไม่ค่อย
จะเขียนจดหมาย.

กำร: แปลกจริง, ลูก
ผมเขียนจดหมายถึงผมแล้วแต่คงแปลก
หน้า เขาดีกับผม.

ประกาศ: เขาอะไรนี่

กำร: ดัก-ดัก-ดัก

ประกาศ: อ้อ รัก
กำร: ดักนี่ชื่ออะไรเดี่ยอ
ตะ จ้าง มั่งเรียงจากหมายถึงผม
ตั้ง คง ฉบบ เป็น ภาษา ฝ่า หลั่ง ทำได้
ก็ไม่ว่า มีฝ่าหลั่งไปกับไทยแล้ว
บาง ที่ ก็ ด้อย เจอไป เป็น บก เป็น
กอง อย่างไม่เห็นเขารู้เข้าใจ ถ้า
ท่อมทั้งทั้งเพ เขาเห็นจะขยาดออก
ว่าทำไมให้เขาไปเลี้ยงเมืองดอกผมไม่
เลี้ยงเจิงป้าว.

ประกาศ: นั้นไม่ใช่รักแล้ว
ว่าคงต่างกันกับลูกของดิฉัน ลูกดิฉัน
มันมีสร้างส่งจนผลของการศึกษา ไว้
อดด้วยตนเอง ส่วนลูกขุนกำร
นั้นเขาอย่างแม่ครัวที่ชอบเอาผักโรย
หน้ากับข้าว เห็นแต่ผักก็กินกว่านัก
แต่กับข้าวมันไม่เป็นเรื่อง.

กำร: อาจจะเบ้ง อาจจะ
เบ้ง ข้างเบ้งเบ้งก็เบ้ง ข้างต่างเบ้ง
เยอเคย เมื่อครั้งผมยังค้าขายอยู่ คง
หนึ่งผมคิดว่าผมมีกระบี่อยู่มาก แต่
เมื่อค่อยลงไปข้างล่างมังกายเบ้งเยอเคย
เจ้าจ้างจะกายเบ้งเยอเคยไปได้เชียว
ดิฉันไม่เชื่อ.

สำหรับ: อย่าเชื่อท่านขุน.

กำร: ชอบใจคง

ประกาศ: นั้นได้ยินเสียง
มาฉันแล้ว.

กำร: นี่แหละเขาตะ (จำ
นงเป็นคนด้วย และทำทางอาชญา)
นี่ยังไล่กับคุณลูกชายผม (จำนงไหว
สำหรับและประกาศ.)

ประกาศ: ไหนลูก ของดิฉัน
ไหนรังสีอยู่ไหน.

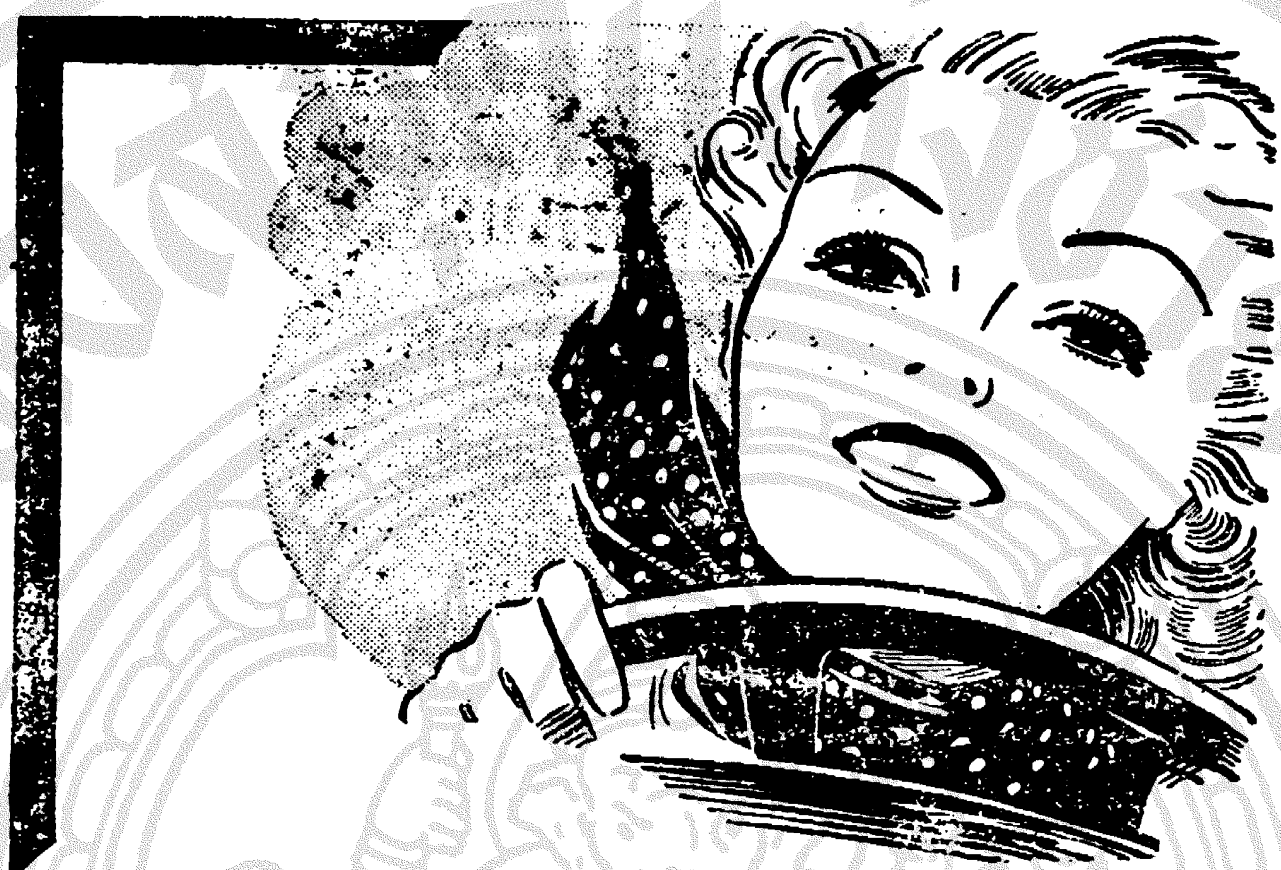
รังสี: (เข้ามา รูปร่าง
หยาบกรวด เอาไว้หนวดจุ่มชนิด
เรียกกันว่าปรองกั๊น แกร่งตัวจน
เกินด้วย กิริยาเชื่อง ๆ ใส่แว่นตาข้าง
เดียว)

ประกาศ: อ่า นี่มันรังสี
ลูกรักของพ่อ.

รังสี: (ไหวสำหรับ) เหม
คุณสำหรับพ่อไปเป็นกอง ผม
แทบจำไม่ได้.

สำหรับ: พี่กับมาจากนอก
พ้อมกันหรือ.

---ต่อไปหน้า ๒๔

บำรุงผิวหน้า และ - ทำให้รู้สึกเย็นสบาย

ความร้อนและฝุ่นละอองต่าง ๆ ในวันหนึ่งๆ ทำให้ท่านรู้
สึกเหนียวและเมื่อยหน้าคั่งค้างต่าง ๆ และทำให้ผิวหน้าของท่าน
มีผิวหมองไปด้วย จึงทำตัวของท่านให้สดชื่นรื่นเริงและระงับรัก
ษาผิวหน้าของท่านให้ดี โดยใช้สบู่อาบหน้าจิ้นโนเลียโบราณและ
โคลครีม จากโบราณเป็นชาติที่ดี คอยทำให้ร่างกายสดชื่น
เสมอ โคลครีมทำให้ผิวหน้าบริสุทธิ์สดชื่นขึ้นกว่าเก่าและยัง
ทำให้ผิวหน้าชุ่มฉ่ำและเย็นสบายอีกด้วย.

ดีสำหรับเด็ก ๆ เพราะเป็นสบู่ที่ให้ความสุขสบาย จาก
โบราณจะรักษาผิวหน้าที่เป็นพุ่มองให้หายได้ด้วย.

สบู่อาบหน้า

"จิ้นโนเลีย"

โบราณและโคลครีม

ได้เปลี่ยนกล่องใส่ใหม่

งาม สอาด หยุหร

คณ: ขา

ไม้ดอก

(ต่อจากหน้า ๒๓)

จ่านง: มาพบกันที่นี้ตั้งแต่เคยเดินทางมาด้วยกัน.

สาหร่าย: โหน พ่อรังดิคเข้ามาใกล้ๆอาที่หรือ (รังดิคเดินเข้าไพา) ไตรันมีเค้าคุณพ่อก มาก เว้นแค่หนวดแหละไม่รู้ว่ามีเหมือนใคร พ่อจ่านงก็แปลกไปกว่าเดิมก่อนไปนอกมาก.

กัจจ: กับ เขายังเจียงมากดี หากเขายังต้อง.

จ่านง: ทะตึง ชุ่ม คุณพ่อควรจะได้คำว่ามีเดิมโคธัน.

กัจจ: ข้างยังไม่เห็นเจ้าถึงจุดที่ จะให้เจ้าเค็มยังไป ภาษาหัวดกนี้ชอบกแต่จ่านงเจ้าไม่ได้และดำให้ข้าดูจากกางดังดิคเพื่อนของเจ้า.

จ่านง: รังดิค นี่คุณพ่อของกัน

กัจจ: ยิ่งดีมากที่สุดจาก

รังดิค: (ได้แว่นตา) ดมยหรือ

กัจจ: ผม ชมยเหมือน เหล็กอายุ ๔ ขวบ ชอบใจคุณ หัวงว่าเราจะพบกันบ่อยๆ ผมชอบเพลงๆของถูกผม

ประภาส: ชุนกัจจหวังดี ไม่ต้องสงสัย แต่ฉันเข้าใจการดำเนินชีวิตของถูกเราคงจะห่างกันมาก ถูกรายชุนกัจจคงจะทำการค้าขาย แต่ส่วนถูกรายของฉัน นะคงจะ เป็นใหญ่เป็นโตในราชการ

กัจจ: ออฮือ ดูปล่างส้มจะเปงคนใหญ่คงโตออก.

สาหร่าย: มาพร้อม กันอย่างนี้ เลยอยู่รับประทานน้ำชานะคะ.

กัจจ: ชอบใจชอบใจคุณ.

ประภาส: อยู่ก็ได้ แต่พอยากจะพูด อะไร กับรังดิค ดัก สอง สามคำมารังดิคลงไปในส่วนกับพ่อ

รังดิค: ไปก็ได้แต่ผมหิวเต็มที (ออกไปทางขวาตามประภาส)

กัจจ: (พูดกับสาหร่าย) คุณสาหร่าย คุณเห็นหลางคุณเบียงยังง.

สาหร่าย: ทยุๆรอบกถ ท่าน รุนขอโทษดิฉันดักครุ่นคะ(ออกไป)

กัจจ: คุณสาหร่ายเป็น พุทธิงฉดาก จ่านง เพื่องรอง เจ้าคงนี้ พ่อตึงยังงๆรอบกถ ถ้าให้บอกกถๆ ก็ต้องว่าไม่เหมือนพาย

จ่านง: คุณพ่อทำไม ไปว่าเขาอย่างนั้น

กัจจ: พ่อเราตั้งใจให้ ทาดารการ ช่า ช่า เป็นคงใหญ่คงโต แต่

เพียงให้รับเทีกรักกับไม่ได้

จ่านง: (บึ้ง) เอ๊ะ พ่อเราเป็นยังงไป คึงแกยังหยาบคาย และยิ่งเรดา แต่ถึงยังงๆ ใครเขาอย่างเจ้าคุณประภาส มาดัดก็ ยึดคนก็ ไม่เอา

กัจจ: (นั่งลง) ว่ายังงเจ้านง เมืองดกมันเบียงยังงบ้าง เมื่อข้าอายุเท่าเจ้า ข้าไม่ค่อยได้ยิงโคพุคถึง เมืองดกเลย เพราะมันไม่มีดกไฟ ไม่มีเลื้อเหาะ ไม่มีวิทยุ ไม่มีโถตา

เดว เจ้ามันเกิดมาเคราะห์ดี มีของดีๆ พ่อผมเจียงเลยให้เทียวกเล่งเตี้ยด้วย เหลียงวนเจ้าเตี้ยด้ม มากเทีงมาก ปลัดกเบียงยังง เราว่าสวณักดี.

จ่านง: ครับ ด้วยมากที่เดียว.

กัจจ: เขาว่าคงเมืองนั้นถึงเนื้อมากังไม่ไรดี.

จ่านง: มันเห็นจะเป็นนิทานเสียละกระมัง.

กัจจ: ยังงั้นแหละ.

จ่านง: ปาวีต เป็น เมืองสวรรค์ แต่ผมชอบคิดมากกว่า.

กัจจ: เขาว่าที่ นัง มัง เรือคอกังแกังไม่ไรดี.

จ่านง: มันเป็นการ หมิ่น ประมาท คิดดี เป็นแผ่นดินที่ประกอบด้วยความรัก ความงาม พงศาวดารบทกลอน เมืองงามๆ ก็มีมาก เช่น มิแตนค์ เว็นต์ ฟลอเรนซ์ โรม เนเบิด

กัจจ: ที่นังไม่ไรดีว่ามฤเขาไฟ

จ่านง: ครับ

กัจจ: เมื่อเจ้าไปถึงนังมันจะเบิกหัวด้อม.

จ่านง: เปด้าครับ ไม่มี การระเบิดเลยในระหว่างที่ผมอยู่นั้น.

กัจจ: มันไม่ดกเลย เจ้าฝึกมากที่เดียว ข้า ได้กำรับ ไปเลี้ยวว่าออกไปดกทงที่แล้วให้ดูมา ให้ทุกอย่าง ทำได้เจ้าไม่ทำให้มันดกเบิกให้ได้.

จ่านง: แต่ผมก็ได้เห็น ของอื่นๆทงนนั้น ปอมมีอาย และเชอกูตาเนี่ยมผมก็ได้เห็น.

กัจจ: อาโดนะ.

จ่านง: ปอมมีอาย และ เชอกูตาเนี่ยม ที่ดมจมายังงละครับ.

กัจจ: อ้อ พ่อคำอิดาเตียง ๒ คนที่ดมจะตายนะดี.

จ่านง: ไม่ใช่ครับ ที่จมดินไปนะ.

กัจจ: ส้มด้าหน้า ทำทางค้าไม่ดะวังก็ต้องดมจมเบีงจรรรมมาดา.

จ่านง: เอ คุณพ่อไม่เข้าใจผมเลย.

น้ำหอมซึ่งมีกลิ่นเย็นระรื่น ประดุจสายน้ำตก

★ กลายร้อนด้วยน้ำหอม ฮีมาลายา กลิ่นหอมเย็นสดชื่นของน้ำหอมนี้จะทำให้ท่าน เป็นสุข ทั้งกาย และ ใจ ตลอดฤดูร้อน

★ ข้างยังทรงไว้ ซึ่งความหอม ทนทาน แม้เพียง ๒-๓ หยดก็ ยัง มีกลิ่น อบอวล ไปได้ ถึง ๗ วัน

Himalaya Bouquet Perfume

ERASMIC PERFUMERS LONDON ENGLAND

ไม้นอกกอ

(ต่อจากหน้า ๒๔)

★

กัจจ: ก็ไม่เข้าใจนะซี.

จ้านง: เมือง อังกฤษ ก็เหมือนกัน.

กัจจ: เขาว่าคงที่ นิ่ง จงของ พ่อไม่ชอบเลย แต่ว่าวิกส์กิดของ เขาดี.

จ้านง: ประเทศเยอรมันนี่น่าดู ครัวคุณพ่อ แม่บ้าน ไนน์ วัจนราเซน เฟด วัจนเออร์เฮินบรึคเตน.

กัจจ: อาตอง อะไ่นี้ พวก เกอูเยดามังดี เยดามังที่ปากดัก ของเกาที่นี้ ไม่เห็นมีใครเบี่ยง เกอูเยดากง.

จ้านง: แล้วก็มีหญิง เยอรมัน ครัวคุณพ่อ เรียมัก (เอาออกสะกิด กัจจ)

กัจจ: เอ๊ะ เจ้าจ้านง นี่เข้าไม่ นึกเคยเที่ยวว่าเจ้า เออ เออ ยังไง ผู้หญิงเยดามังเบี่ยงยังงี้ (ขยับเข้าไป หาจ้านง)

จ้านง: อ่า เรียมัก (ถอนใจ ใหญ่)

กัจจ: เจ้าไป เกิด ดัก ผู้หญิง ซึงดี.

จ้านง: ครัว แต่ทำไมไม่ใช่ผู้ หญิงเยอรมัน ไม่ใช่มีได้ผู้หญิงที่ ผสมปนกันคือ....

ประภาส: (พูดอยู่ข้างนอก) เราไปเข้าหมู่บ้านกับเขาเสียที.

จ้านง: (บึ้ง) คุณพ่อ ของ วัลลิตมาแล้ว พ่อของวัลลิต จะเป็น ผู้ ดากมากก็ยังงี้ก็ตาม แต่ถ้าจะให้ แลกพ่อกันแล้ว เราเป็นไม่เอาเค็ด.

ประภาส: (เข้ามาทางขวา กับ วัลลิต) แต่ แต่ว่า สิ่งต่างๆ ที่ถูก ได้ไปเห็นมา วัลลิต ถูกควรจะมี ความเห็นบ้างว่าอะไรดีอะไรชั่ว.

วัลลิต: มีประโยชน์อะไรที่จะ ไปมีความเห็น ให้เสีย เวลา อ่าน หนังสือก็ได้ ความเห็นลงไป.

ประภาส: ถ้ายังงั้น ลูกเป็น คนชอบอ่านหนังสือ ดีมาก ดีมาก.

วัลลิต: อ่านหนังสือหรือ ผม เกดัยการอ่านยังกะอะไรดี.

ประภาส: ชุ่ม พ่อบางคนอยาก ให้ลูกอ่านหนังสือมากๆ แต่ว่ามัน เหนื่อย การศึกษานิสัยเพื่อนมนุษย์ เป็นหนังสือเล่มใหญ่อยู่ในตัว พ่อ เชื่อว่าลูกจะเป็นคนใหญ่คนโตในราช การ คุรุปร่างของลูกแล้วทำให้ พ่อนึกถึงพระร่วงเจ้า.

กัจจ: (กระซิบกับจ้านง) เติ้ง เหมือนพระร่วงไหม (คิง) เจ้าคงกับ เหล็กยอมจะกับมา(ออก ไปทาง ซ้าย กับจ้านง)

ประภาส: และลูกว่า ลูกไม่ได้ เห็นอะไรในแม่น้ำไรน์เลย.

วัลลิต: เห็นซีครับ ทำไมจะ ไม่เห็น.

ประภาส: เออ เออ เห็นอะไร ว่าไป.

วัลลิต: เห็น โคตม เช่น เทือก ไปทั้งนั้น.

ประภาส: โคตมอยู่แถว โคตมอยู่ มีอะไรบ้าง.

วัลลิต: มีวัดกับดินเหนียว ซึ่ง ไม่ได้ทั้งสองอย่าง.

ประภาส: ประเทศเยอรมันนี่ ละ เป็นอย่างไรบ้าง.

วัลลิต: เหล็กครับ.

ประภาส: สวิตเซอร์แลนด์ ละ ลูกไปพักอยู่ที่นั่นมานาน คง ได้เห็นความงามของ ธรรมชาติเต็มที ได้ชื่นชมอากาศไปน หรือเปล่า.

วัลลิต: เบ้า ผมเพียงแต่ชม พวกก็อยากคอหัก แต่ผมอยู่ไกลๆ ไม่อยากจะเข้าใกล้.

ประภาส: ลูกแล้ว ลูกแล้ว (บึ้ง) มีความระวัง มีความคิดไกล นี่เป็นคุณสมบัติที่ดีนัก (คิง) อีคารัดละ อีคารัดเป็นอย่างงี้.

วัลลิต: ครัว. ครัว. ไปเที่ยวที่ นั้นรู้สึกเหมือนเที่ยวโรงจำนำ ผม ไม่ชอบเลย.

ประภาส: เมืองอังกฤษละ เขา ว่าเป็นเกาะทะเลล้อมรอบไม่ใช่หรือ.

วัลลิต: ไม่เห็นมีอะไรดี นอ

--ต่อไปหน้า ๒๖

รักษารักษา เป็นหนู

ในระหว่าง ๑๐ วันที่แล้ว มานี้ โอกาซา ได้ซื้อ ว่าเป็นยาบำรุง ที่ทำให้อายุยืน สดชื่นคึกคัก ที่และเด่นกว่า ยาอื่น ๆ สภาพบุรุษและสตรี นับล้านใช้ยา โอกาซา เพื่อ ให้ ร่างกายและจิตใจ ี้นบาน ทรงไว้ซึ่งอนามัย ความเป็นหนุ่ม-สาวและความเข้ม แข็งในการทำงาน

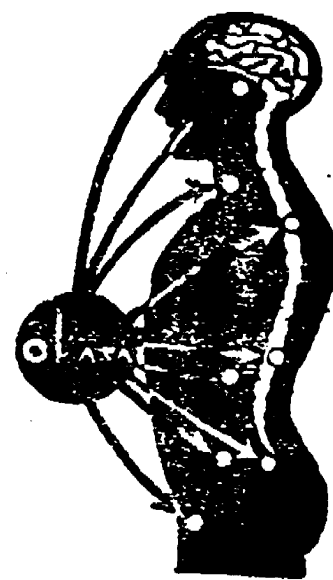

ใช้ โอกาซา

โอกาซา ไม่ใช่ยากระตุ้นหรือยาบำรุงตามัญ แต่เป็น อาหารและสิ่งซึ่งไปหล่อเลี้ยงเซลล์ต่าง ๆ รวม ทั้ง เส้น ประสาทควบคุมชีวิต สุขภาพ กำลังและการครองชีพของร่างกาย

โดยที่ โอกาซา เป็น ทั้ง อาหาร ของเซลล์ และ ระบบ ของวิถีประสาท จึงเป็นสิ่งที่สร้างเลือดเนื้อ ทำให้ร่างกาย จิตใจแข็งแรง

เมื่อใช้ โอกาซา ความรู้สึกอ่อนเพลีย ความไม่ สามารถในฉานจะหายไป หัวใจ สมอง และ อวัยวะสำคัญกลับได้เรียวแรง มีฉะนั้นท่าน จะไม่รู้สึกถึงความตึง ความขึงขังที่แท้จริง ภายหลังใช้ยาโอกาซา แล้วจะรู้ สักว่าสุขภาพ และ ความสามารถ ใน งาน สำ หรับเด็ยวนและแต่ก่อนผิดกันไกล

ภาพแสดงยาโอกาซาออกฤทธิ์ ไปสู่ อวัยวะต่าง

คำเตือน

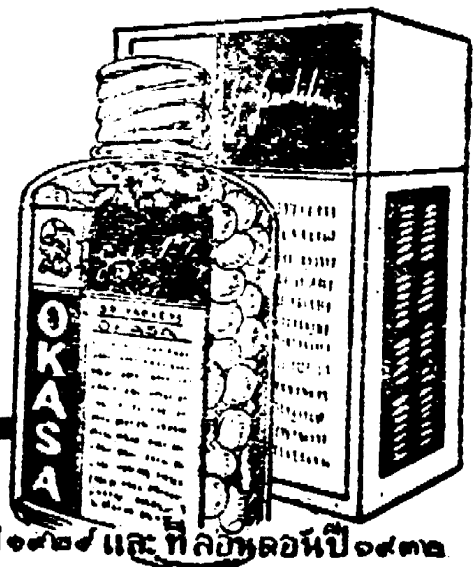
ระวังยาเทียมและยาอื่นซึ่งไม่น่าเชื่อถือ แต่ อดอ้างสรรพคุณคล้ายกัน จงเรียกแต่ โอกาซา และสังเกตขวดปิดฉลากสีเขียว

ขวดเล็ก ๒.๕๐ บาท ขวดใหญ่ ๕.๐๐ บาท

บริษัทดีทแฮล์ม จำกัด หระนคร เอเยนต์

โอกาซา

เป็นยาเลี้ยงชีพและการประภควาทั่วโลกที่บริวปี๑๙๒๖, หลอเรนซ์๑๙๒๖ และ ที่ลอนดอนปี๑๙๓๓

เพื่ออาหาร!

ธาตุพิการ และโรคทาง ลำไส้และ
กระเพาะอาหาร เป็นโรคที่ทอนกำ
ลัษณ์อายุของท่าน ฉะนั้นอย่า
ปล่อยให้อาการธาตุพิการเป็นอันตรายใช้
ยาธาตุ โยคี ประจำตัวเสมอ
การใช้เจ็บทั้งหลายที่เกิดขึ้น
เนื่องมาจากโรคทางธาตุทำเหตุ
ทั้งสิ้น

ยาธาตุ โยคี

แก้ในกองลม กองธาตุ ธาตุพิการ เบื่อ
อาหาร จุกเสียดแน่น เพื่อ เรอ เปรี้ยว
ท้องขึ้น อาหารไม่ย่อย แก้อาเจียน
อาเจียน บำรุงกองธาตุ ให้ปกติอยู่ -
เสมอ ทำให้มีกำลัง
ใช้ได้ทั้งเด็กและผู้ใหญ่

ยาธาตุ โยคี

ขวดละ ๑ บาท

ฟันสอาดทำให้ฟันทน

ยาสีฟัน เป็ปโซเด้นท์

ทั้งสองชนิดครีมและผง
ผสมด้วย **อิเรียม**
(IRIUM)
อันเป็นตัวยาล้ำเลิศ -
อย่างใหม่ที่สุด ที่ส่า
หารักษาฟันให้ -
สอาด และ เป็นเงา
งามอยู่นาน

Anita Louise, star of WARNER BROS. PICTURES,
appearing in "THE GO-GETTER"

ยาสีฟัน เป็ปโซเด้นท์

มีจำหน่ายตามห้างร้านทั่วไป

ราคาตั้งแต่
๒๕ สตางค์ขึ้นไป

PEPSODENT TOOTH PASTE

ไม้เอกกอ

(ต่อจากหน้า ๒๕)

จากหมอกกับละอองน้ำ ผมชอบฝรั่ง
เศษมากกว่า.

ประกาศ: ชอบอะไรที่ฝรั่งเศษ
ปาร์ตี้.

รังสิต: ครบ แต่ถึงปาร์ตี้ถ้านาน
เขาก็เบื่อเหมือนกัน.

ประกาศ: (ถูกจับมือรังสิต)
ถูกมันส์ด้วยผมที่เกิด ในสังคม คุณพงศ์
ชอบบ้าน เกิดเมือง บิดร ของ คน มาก
กว่าที่ไหน ๆ ผมถูก โอกาสที่จะ
เป็นใหญ่เป็นโตต่อไป อะไร ๆ มัน
อยู่ที่ตัวของลูกเอง พ่อได้หาเมียไว้
ให้แล้ว.

รังสิต: หะอะไรนะครับ.

ประกาศ: ฮา ยังไม่เชิงหา
แล้วที่เดียวหรืออีก แต่ว่าหาให้ได้ และ
พ่อจะหาให้.

รังสิต: โดยเป็นที่เข้าใจกันว่า
ผมต้องพอใจในผู้หญิงคนนั้น.

ประกาศ: ทำไมต้องพอใจ จำ
เป็นอะไรที่เจ้าจะต้องพอใจ.

รังสิต: จำเป็น แก่ผม เท่า ๆ กัน
กับจำเป็นแก่อ่อน ความพอใจของ
เราน่าจะดีกว่าความพอใจของคุณพ่อ
เพราะเราจะต้องอยู่ด้วยกัน.

ประกาศ: รังสิต นี่เจ้า คง จะ
ไปเอาความคิดไพร่ ๆ มาจากเมืองนอก
ถูกผู้คิดต้องฟังคำพ่อแม่ ข้าได้ ทำหน้า
ที่ของพ่อทุกอย่างแล้ว เจ้าจะต้อง
แต่งงาน ตาม ความ ประสงค์ ของ ข้า
เจ้าจะต้องเข้ารับราชการ เจ้าจะต้อง
รับเลือกเป็น ผู้แทน ราษฎร จังหวัดนี้
และเจ้าจะต้อง --

รังสิต: เว้นแต่จำนง จะ สมัคร
เข้ารับเลือก.

ประกาศ: (ตกใจ) จำนง ลูก
ขุนกำจรนะจะสมัครเข้ารับเลือก.

รังสิต: ถ้าการ เป็นเช่นนั้น ผม
ก็ --

ประกาศ: จะทำอะไร

รังสิต: ผมก็ไม่สมัคร

ประกาศ: รังสิต (นั่งลง)

พ่อ ประหลาดใจ ลูก มาก ที่เดี๋ยวนี้

★ ใจด้วย ทุกอย่างทั้งนี้ จะซื้อได้
แล้ว พ่อหาให้เจ้าตำรวจพัก แล้วเดี๋ยว
นี้เจ้ากลับมาจากนอกกลับมาทำให้พ่อ
รู้สึกผิดคาด พ่ออาจหวังมากไปก็ได้
แต่พ่อได้มันหมายความว่ามาแต่ต้นมือ ว่า
เจ้าจะยอมเชื่อฟัง คำพ่อ ในสิ่ง สำคัญ
ของชีวิตคน คือการ มีเมีย ผู้หญิง
ที่พ่อเลือก ไว้ให้แล้วนั้น เป็นคนมี
เป็นสาว และด้วยด้วย เวลานี้ก็มา
พักอยู่ที่นั่นกับอาของลูก เจ้ามีโอ-
กาส เป็น อัน มาก ที่ จะ ทำให้ หล่อน
ชอบเจ้า ขออย่าให้จิตใจพ่อในเรื่องนี้
น้อยใจเลย (จับมือรังสิต)

รังสิต: ผมสัญญาอย่างใดยังไม่
ได้จนกว่าคุณพ่อจะเปิดถุงออกมาให้
ผมดูก่อน.

ประกาศ: เปิดถุง.

รังสิต: ผมหมายความว่า ให้
ผมได้เห็นได้ รู้จักหล่อนเสียก่อน คุณ
พ่อจะไม่เล่นกลลวงผมไม่ใช่หรือ.

ประกาศ: (บึ้ง) นี่ถ้าเป็นคน
อื่นพูดอย่างนี้เราเห็นจะเคือง แต่
นี่เป็นลูกของเราเอง ในสังคมของ
เราก็มืดมืด ที่ ชอบ พูด ขวานผ่าซาก
อย่างนี้เสียด้วย (แต่รังสิตแล้วถอน
ใจใหญ่)

รังสิต: (บึ้ง) โอ้แต่งงานตาม
ใจผู้อื่น จะยอมไม่ได้เป็นแน่ จะ
แต่งงานมันต้องสนุกเสียก่อน ได้
สนุกมาบ้างแล้วก็จริง แต่อยากสนุก
ต่อไปอีกหน่อย มนุษย์ไม่ใช่รถไฟ
จะได้วิ่งอยู่บนรางเสมอไป คุณพ่อ
ของจำนง ไม่ว่าอะไรลูกสักคำ จำ
นงจะทำอะไรก็ได้.

สาหร่าย: (เข้ามา พูดกระซิบ
กับประกาศว่า) หนึ่ง แล้วเดี๋ยวมาหา
รังสิต) รังสิต ขายนิตที่ใต้หลาน กลับ
มา เราจะได้เล่นสากกันอย่างที่เคย.

รังสิต: เล่นอะไรนะครับ.

สาหร่าย: สากนะซี ที่หลาน
เคยชอบยังงั้น.

รังสิต: ผมไม่รับประทานตะกรับ

--ต่อไปหน้า ๒๗

ไม้เอกกอก

(ต่อจากหน้า ๒๖)

★

คุณอา ผมไม่อยากจะชีวิตไปทุ่ม
ทั้งเสียกับสะกา.

สาหร่าย: หลาน จำได้ไหมเมื่อ
หลานมาอยู่ที่นั่นก่อนหลานไปนอก ก็น
ข้าวเย็นแล้วจะอ่านงักไหมพรม คุณ
พ่อของหลานอ่านหนังสือพิมพ์ให้เรา
ฟัง เราทำอย่างนั้นทุกวัน-ทุกวัน.

รังสิต: จำได้ชัด ผมนั่งเฝ
ตลอดเวลา.

สาหร่าย: แต่เดี๋ยวนี้เราไม่ทำ
อย่างนั้น ก็นข้าวเย็นแล้วเราฟังดนตรีแม่
มารศรีเขาเล่นดนตรีเก่ง.

รังสิต: เพลงบรมโบราณ สาม
ชั้นชั้นนี้ ผมไม่ค่อยชอบ ผมชอบ
แต่เพลงสากล.

สาหร่าย: เพื่อนของแม่มารศรี
ก็ชอบอย่างนั้น.

ประกาศ: (พยายามให้สาหร่าย
หยุดพูด) อะแหม...อะแหม.

สาหร่าย: (บึ้ง) ค่ายล้มไป.

รังสิต: (บึ้ง) คุณพ่อกระแอม
เมื่อคุณอาพูดถึงเพื่อน มารศรี อ้อ
เข้าใจละ จมายต์เยียดแม่ศรีษะ
นี้ให้เรา จะกีดกันแม่คนที่เป้นเพื่อน.

ประกาศ: (กระซิบกับสาหร่าย)
คิดอ่านยังงี้ให้ปราชญ์ไปเสียให้พ้น.

สาหร่าย: (กระซิบ) ดิฉันไม่รู้
จะทำอย่างไรถึงจะให้ไปได้.

ประกาศ: (กระซิบ) รังสิตมัน
เป้น...อ้อ...เป้น...อ้อ.

สาหร่าย: มันเป้นควาย.

ประกาศ: (ฉุน) แม่สาหร่าย
รังสิตเป้นลูกของพี่.

สาหร่าย: คุณพี่ รังสิตเป้น
หลานของดิฉัน ถ้าแลกกันกับพ่อจำ
นงได้ละก็เป้นเด็กจริง ๆ.

ประกาศ: อย่ามาพูดด้วย โทษะ
หน่อยเลย หล่อนจะไปไหนก็ไปเถอะ
แม่สาหร่าย แม่สาหร่าย.

สาหร่าย: หา--หา รังสิตไป
หมุกกันใหม่ละ บางทีหลานจะชอบ
หมุ (จับแขนรังสิต)

รังสิต: (กำลังจุกบหรี่) ผมสับสน
บหรี่ไปได้ไหม.

สาหร่าย: ก็สับสนไปซี

รังสิต: หมุกมันเห็น จะไม่จำผม
นี่.

สาหร่าย: (บึ้ง) มันช่างโง่
บัดซบจริง.

รังสิต: (บึ้ง) คุณอาหน้า
รำคาญจริง (ดัง) ไหนลองเล่าเรื่อง
เพื่อนของแม่มารศรีให้ผมฟังดี (ออก
ไปด้วยกัน)

ประกาศ: ขึ้นชื่อ ว่า ผู้หญิง
ละรักษาคำพูดไม่ได้ ปราชญ์นะ

ด้วยหรือก แต่จำจน รักษานักด้วย
ไม่มีการด้วย เมื่อวาน อ่าน ข่าว
ประชุมสภาให้ฟังยังนอนหลับเสียเลย
คืนก่อนเมื่ออ่านจบแล้ว ชอบเล่นบิล-
เลียดด้วย ผู้หญิงยังอ่านตราดิมท.

มารศรี: (พูดอยู่ข้างใน ทาง
ด้านขวา) นี่ปราชญ์ ถ้าไม่ประพฤติ
ตัวให้ดีละก็เป้นเคืองจริง ๆ เทียว.

ประกาศ: นั้นแน่เสียง มารศรี
เสียงกระซิบนี้ นี่ปราชญ์คิดท่าย
มาตามเคย ให้ตายดิฉัน ซี้ แยก
จากกันไม่ออก เลยเลย เห็น จะต้อง
พารังสิตไปท้อเล่นก่อน ให้เห็นละ
รักแม่มารศรีคนเดียว ให้รักให้จง
ได้ เมื่อครั้งแรกตัวเราเอง เจ้าคุณ
พ่อท่านก็บังคับให้รัก และเรารักตาม
คำสั่ง (รีบออกไปทางซ้าย).

มารศรี: (เข้ามา) เอ็งนี่ไปไหน
กันหมด.

ปราชญ์: (เข้ามา) แหม วันนี้
แต่งห้องเสียเรียบร้อย ดูอะไรๆ
มันใหม่ไปหมด ดูราวกับลูกขนแตง
ห้องกลางดึก สำหรับรับแขกเข้าวัน
กลืนน้ำมันที่ทาโต๊ะก็ยิ่งสดๆ เธอได้
กลิ่นไหม.

มารศรี: ดิฉันไม่ได้กลิ่นหรือก ปรา
ญ์ เธออย่าทำปากเปราะไป.

ปราชญ์: ทำไม ดิฉันเห็นอะไร
ฉ้อตักไม่ได้.

--ต่อไปหน้า ๒๘

เต็กเฮงหยูพุ่มใจในการ ประกาศ "นา' คำ"

กลิ่นของ "นา' คำ" - เพียงปลิวต้องจมูกของท่านเท่า
นั้น ท่านก็จะชอบเสียแล้ว เป้นความนิยมที่มากเกินตระหนักใน
คุณภาพอย่างแน่แท้เดียว

โอระเหยของ "นา' คำ" - พอเด่นพุ่งเข้าไปสู่จมูก
ของท่าน ท่านจะชอบยิ่งจนเป้นอันมาก

เพราะโอระเหยของ "นา' คำ" แก้วหัด แก้วใจ ทำให้
อากาศในที่ใกล้ตัวท่านสดชื่น เพียง ห้างให้หัวอย่าง ทดลองไป
๒-๓ ชวด ก็จะมีผู้มาถามซื้อแล้วหลายสิบคน

การรักษารักษาโรค รักษาหัวใจ รักษาเยื่อจมูกและคอ
อักเสบ ตลอดจนบำรุงปอดให้แข็งแรงด้วยโอระเหยของ "นา'
คำ" นั้น เป้นวิธีรักษาโรคที่ใหม่ที่สุด และพิสูจน์กันอย่าง
แข็งแรงในภาคยุโรปและอเมริกา

เพราะโอระเหยนั้น แฉ่นพุ่งเข้าสู่ช่องทางทุก ๆ ทางใน
จมูก ถ้าคอ เข้าถึงปอด ในระหว่างทางได้ชำระพิษเยื่อของ ทางที่
โอระเหยผ่านไป โช้แต่ชำระเท่านั้น ยังกำจัดเชื้อโรคที่เกาะอยู่กับ
พิษเยื่ออื่นๆด้วย โรคไอหวัด เยื่อคออักเสบ จึงหายได้

ถ้าท่านได้ทดลองซื้อ "นา' คำ" ดัง ๓ ชวด ห้างขอ
ให้ท่านพิจารณาในคำอธิบายให้ละเอียด เพราะในนั้นปรากฏข้อ
ความซึ่งเป้นประโยชน์แก่ท่านในการรักษาโรคไอหวัด เยื่อจมูก
อักเสบ เยื่อคออักเสบ ตลอดจนวิธีป้องกันและใช้ได้อย่างชัด
เจน ซึ่งมีประโยชน์แก่ท่านมาก

เชิญถามซื้อตามร้านเครื่องสำอาง ร้านขายยา ร้าน
กาแฟ เพราะ "นา' คำ" เป้นยาสามัญประจำ
บ้าน ใคร ๆ ก็ขายได้

ห้างเต็กเฮงหยู เจริญกรุง เจ้าของ

น้ำหอมอลเตสส์
กลิ่นหอมเย้ายวนใจ
และทนนาน มีผู้นิยม
ใช้แพร่หลายที่สุด

ALTESSE

น้ำหอมอย่างดีต้องปรุง
โดยชาวฝรั่งเศส

RIGAUD

PARIS FRANCE

ห้างเซียงล้ง สังกัดเสาชิงช้า
เอเย่นต์จำหน่าย

เฮโมโตน

บำรุงโลหิตให้แข็งแรง
ทำให้ผิวพรรณสดใส
ร่างกายสมบูรณ์

เฮโมโตน ประกอบด้วย HAEMOGLOBIN
(เลือดแดง) ยานี้รับประทานแล้วไม่ผิด
ท้อง เหมือนยาที่เขาส่งให้เด็ก

ผู้ป่วยโลหิตจาง ผิดปรกติ
ให้เลือดแดงแก่แก่เมื่อรับประทาน
ทานยา เฮโมโตน แล้วผิวพรรณ
จะสดใส สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

เฮโมโตน ใช้ได้ทั้งเด็กและผู้ใหญ่
รับประทานง่าย
ขวดละ ๒ บาท

ร้านขายยาทั่วไป

ไม้เอกกอ

(ต่อจากหน้า ๒๗)

★

มารศรี: แน่ละ เรอน่ะ มนอด
ไม่ได้ไปเสียทั้งนั้นแหละ.

ปราณี: ถึง คนอื่น ก็เป็นอย่าง
ฉันเหมือนกัน ถ้าเราทำแต่สิ่งที่ควร
และที่ถูกไปเสียหมด ชีวิตเราก็เห็นจะ
คล้ายปลาแห้งแกงเหียง และฉันเกลียด
ทั้งคู่ว่า เพราะมันไม่แสดงเสียเลย.

มารศรี: นี่เราจะแก้ตัวว่ากระ
ไรที่เราควงมาอย่างนี้ เราคงจะ
นึกกันว่าเรอยากเห็นผู้ชาย ๒ คนนั้น.

ปราณี: และเราก็อยาก เห็น
จริงๆ ถึงเธอจะไม่อยากก็ฉันอยากตั้ง
แต่เรามาอยู่ นี่ไม่เคยเห็นผู้ชายเลย.

มารศรี: ปราณี พูด ออกมา ได้
อย่างนั้น.

ปราณี: อ้อ ขอประทานโทษ
เจ้าคุณพระยาประภา สักคุณคงก็เปน
ผู้ชาย แต่ว่าเราไม่เคยเห็นผู้ชาย
ที่อายุต่ำกว่า ๕๐ เลย.

มารศรี: นายทอง เทอด ชรรณ
นั้นยังงี้ อายุแกสัก ๓๐ เท่านั้น.

ปราณี: อ้อ มหาทองน่ะ นั้น
เปนมหาบาเรียมเขาไม่นับไม่ได้ ไซ้
แต่เท่านั้น พอได้พูดกับแกละ แกอายุ
เลย แกเป็นคนดี หรอก กตัญญู
ต่อพ่อแม่ด้วย แต่ว่าไม่ใช่ชนิดที่ฉัน
ชอบ..

มารศรี: ฉัน ก็ยัง ไม่มี ความร
เลยว่าชนิดไหนที่เธอชอบ.

ปราณี: เรอน่ะพูดอะไรได้พูด ได้
เพราะเธอเลือกได้ตามใจ อันที่แท้
เหมือนเธอจะได้เลือกแล้วด้วยซ้ำ.

มารศรี: อะไร ปราณี เอาที่
ไหนมาด่า

ปราณี: มารศรีเธออย่าพยา-
ยามมาดบตาฉันเสียให้ยากเลย ฉัน
รู้หรือไม่ว่าเธอชอบคนประเภทไหน
ไร ฉันพยายาม-พยายามที่จะให้
ฉันมาทางฉัน แต่ถึงท้ายเธอก็เป็น
ชนะ ทำสงบบ้างฉันรู้เท่าหรือ
ฉันจะไม่ไวใจเธอเสียเลย

มารศรี: เธอจะนึกแต่เรื่องรัก
เรื่องแต่งงาน! เรื่องเหลวๆ อย่างนี้

เสมอ

ปราณี: แน่ละ มีอะไรอื่นที่น่า
คิดบ้างล่ะ จะเอาอย่างเธออย่างไรได้
เธอเป็นคน มั่งมี มีตักให้เข้าเอย
มีนาเอย มีสวนเอย ที่จะทำให้เพดิน
แต่ส่วนฉันไม่มีอะไรเพดินเลย (ถอน
ใจใหญ่) ฉันอยากมั่งมีเหลือเกิน

มารศรี: ยังไงควรจะแต่งงาน
กับเงิน

ปราณี: ช่างเถอะ (นิ่งครู่หนึ่ง)
เงินแต่เงินนั้นจะดี ถ้าอย่างนั้นฉันก็
แต่งงานด้วยได้ จริงนะ ไซ้เรื่องความ
รักในกระหม่อมฉันไม่เห็นด้วย ฉัน
ไม่เชื่อว่าข้ากับเธอเกิดกับจูบ มันจะไป
ด้วยกันยังงี้ ฉันเกลียดข้ากับเธอ

มารศรี: ก็ออกอย่างหนึ่งเกลียด
ไหมล่ะ

ปราณี: (ถอนใจใหญ่) ฉันไม่
รู้จักคุณเคยกับอีกอย่างหนึ่ง

มารศรี: หนอยแน่ คอยคั้น
นั้นจะตายไว้วาเธอจะแต่งงาน กับ คน
มั่งมี

ปราณี: เน้นทีเดียว ถ้าฉันชอบ
เขาพอ

มารศรี: ก็ถ้าเมื่อไปโดนคนจน
เข้าล่ะ

ปราณี: ฉันก็จะแต่งงาน ด้วย
ถ้าฉันชอบเขายิ่งกว่าชอบคนมีเงิน

มารศรี: เธอเป็นคนที่ดีอ่าน
ไม่ออก ใครก็อ่านใจเธอไม่ออก (จำ
นงเข้ามา)

ปราณี: (บึ้ง) ตายคุณประ-
สาน

จำนง: เอ๊ะ คุณมารศรี
มารศรี: นี่ฉันฉัน... (ทั้งตัว
ลงบนเก้าอี้)

ปราณี: นี่ถ้าใคร ช่วยรับฉันละ
ฉันเปนลมล้มได้จริงๆ

จำนง: ผมรับเอง (รับไว้ในวง
แขน) นี่คุณ ผม...

มารศรี: (หายตกใจ) คุณ
ประสาน

--ต่อไปหน้า ๒๙

ไม้เอกกอ

(ต่อจากหน้า ๒๘)

จำนง : คุณมารศรี (เดินจากปราณไปหามารศรี) นี่ผมเชื่อตามได้หรือ คุณมาทำอะไรอยู่ที่นี่

มารศรี : ก็คุณจะมาทำอะไรที่นี่

จำนง : ประดานไม้ไร้ชื่อของผม ผมก็คิดขึ้นชื่อคราวที่บั้งเพราะเหตุที่ผมไปมีเรื่องยุ่ง จน ที่ นั้นเคยโดนผมกตัญญู ของผม มาอยู่กับคุณพ่อของผมน

มารศรี : (กระซิบกับปราณ) กตัญญู มา อยู่กับคุณพ่อหรือขอมาอยู่บ้านหรือขอ ปราณ : นี่จะเป็นบุพเพสันนิวาสเดียวละกรรมัง

ปราณ : (กระซิบตอบ) ถ้าจะเป็นบุพเพสันนิวาสละก็ ฉัน ออก ไปข้างนอกเสียดีกว่า เห็นจะดีกว่ากรรมัง

มารศรี : อย่าอย่า ปราณอย่าออกไป.

ปราณ : ไม่เอาละ (ออกไปทางขวา)

จำนง : ชีวิตคนเรา มีแต่ความประหลาดใจ ใครจะนึกบ้างว่าจะมาพบคุณที่นี่.

มารศรี : แต่เรายังไม่ได้พากเพียรที่จะพบกันไม่ว่าไร.

จำนง : คุณออกจากบั้งไปทันที จะให้ผมทำอะไร จะให้ผมลงประกาศในหนังสือพิมพ์

มารศรี : ประกาศว่าอย่างไร.

จำนง : ประกาศ ว่าผู้หญิงสาวคนหนึ่งหายไป จะถูกใครขโมยเอาไปหรือพลัดไปอย่างไรไม่ปรากฏ ถ้าผู้หนึ่งผู้ใดสามารถนำตัวห่อกลับมาส่งให้แกผม ซึ่งบั้งห่อตอน ก็อนายจำนง.

มารศรี : คุณประธาน เรอนี้ปากกล้าเหลือเกิน.

จำนง : เคียงวันเป็นเวลาที่ผมรู้จักกับเธอมาอย่างที่สุด คุณจำในสวนดอกไม้ที่บั้งได้ไหม เมื่อเรานั่งอยู่ใต้ต้นไม้ ร่มไม้ คุณได้กระซิบถ้อยคำบางคำซึ่งทำให้ผมหวัง คุณมารศรี ผมขอสาบานต่อหน้าดวงดาวอันหวานของคุณ ซึ่งไม่มีสิ่งใดจะหักค้ำซึ่งยังไปกว่า ว่าผม ยังไม่เคยที่จะได้ หยุดคิดหุคฝันถึงคุณเลย

มารศรี : ผู้หญิงคนนั้น ไร เวลาคืนก็ฝันเหมือนกัน.

จำนง : เรายังไม่เคยคืน นึกแต่ตอนที่เรามาจากกันมา ชีวิตของผมเหมือนชีวิตของคนอื่น ผม อย่างดี

--ต่อไปหน้า๓๓

ความจริง

(ต่อจากหน้า ๑๕)

ไป อีกสักครู่หนึ่ง ชายหนุ่มสวยรูปร่างสูงโปร่งไม่ต่าประตูเข้ามา มือถือช่อดอกไม้.

"เป็นอย่างไรบ้างครับ นายทหารหนุ่มงาม.

"ขอบคุณค่ะที่ คุณมาเยี่ยมและนำดอกไม้มาให้ โสภณตอบติดใจไม่แพ้ไรแล้ว และรู้สึกดีใจเหลือเกินที่สดสวยดีไม่เป็น อันตรายเลย"

ชายหนุ่ม รบวช คิวแล้วพูดว่า "ผมตกใจแทบตายเมื่อทราบข่าว ถ้าคุณเป็นอะไรไปผมเห็น จะทน ไม่ไหว เพราะฉะนั้นจึงต้องมาด้วยตัวเอง ให้รู้ว่า คุณยังมีชีวิตอยู่" เราเขม

โสภณใจเต้น แรงด้วย ความตื่นเต้น พยายามหาเรื่องที่จะพูด แต่ก็ไม่ออกเลยจนหน้าแดงเฉย.

"คุณอย่า นึกถึงเหตุที่เกิดขึ้นมากนักนะครับ" ชายหนุ่มส่งส่อน "ถ้าอยากจะทำถึงอะไรละก็ นึกถึงผมดีกว่า"

โสภณหน้าแดง พูดอย่างอายๆ ว่า "เอาเถอะค่ะ ทุกๆ ครั้งที่คุณมองดอกไม้เหล่านี้ ดิฉันจะเตือนตัวเองว่าคุณเป็นผมให้"

"อย่าลืมครับ" ขจิตรับว่า "และในระหว่างนี้ขออนุญาตให้ผมมาเยี่ยมทุกวันได้ไหม?"

"ดีค่ะ นอนแล้วอยู่อย่างนี้

ห้องคัดมม 1.77

เตรียมแบบผม ทันสมัยไว้สนอง คุณ ท่าน ที่ อุดหนุนเพื่อต้อนรับงานฉลองรัฐ-ธรรมนูญพร้อม กับของชำร่วยคือ

กำลังเคอร์รี่ พ.ศ. ๒๕๑๒ จามส่วยทรู 1.77 เซ็คครีมสำหรับเซ็ค ผมด้วยตนเอง ดอกไม้ ดิค ผม สำหรับ ชูลอน ผมให้ เค้น ฤงสำหรับไล่ของฝากมิตรสหาย

แบ่ง 1.77

สร้างความคิดของตนเอง จนได้รับ เหรียญทอง พ.ศ. ๒๕๑๑ ได้ ๒๕๑๐ จึงไม่ต้องขอความค้ำจุนเกินต้องการก็มีผู้ นิยม อยู่เสมอทั้ง ๆ ที่ผู้เขียนแบบมีหุคหุค

ลดราคาประจำปี

ตัดหนึ่งชุดแถมหนึ่งชุด

รัฐธรรมนูญ มีจะไม่เปิดรับ ฉะนั้นถ้าต้องการ เลือคว่น โปรดตั้งจำที่

เมธา

แผนกห้องรับ คัด แด ออกแบบ

หัว เมือง ต้อง การ เลือโปรด ตั้ง จำ ทาง พ.ก.ง.

เมธา

เขื่องศาลาเฉลิมกรุง โทรศัพท์

๒๐๖๕๓

ความจริง

(ต่อจากหน้า ๒๙)

เหงาออกจะตายไป เออ คุณพบผู้
สวดดีหรือยังคะ ? ”

“ ยัง ” รายหนุ่มตอบหัวง
“ ผมไปละนะครับ นางพยาบาลตั้ง
ไม่ให้อยู่นาน ”

รายหนุ่ม ลูก ผดุง ผดุง ไป แล้ว
แต่รอยแห่งความทุกข์ยังคงฉายอยู่บน
หน้าได้กัณเมื่อหมอเข้ามาเยี่ยม จน
กระทั่งหมอออกปากชมว่า หน้าตาสด
ชื่นมาก.

“ คำนวณต้องการพบคุณ ” นาย
แพทย์บอกคนไข้ “ ผมพยายามผลักดันไว้

ให้นานที่สุดแล้ว แต่เรื่องมันออกจะด่า
กัณทั้งหาพยายามไม่ได้ด้วย ไม่มีใคร
นอกจากคุณที่จะได้ใจว่า เหตุเกิด
ขึ้นอย่างไร ” เขาหยิ่งไป ครู่หนึ่ง
“ เข้าใจไหมครับ ไม่มีใครเลย ” น้า
เลี้ยงที่พูดคำสุดท้ายนั้นอ่อนโยน แต่
เน้นคำเพื่อให้ชัด “ ผมเสียใจ ที่มี
ข่าวร้ายจะบอก ที่ไม่บอกก่อนหน้านี้
เพราะคุณยังไม่แข็งแรงพอ คนขับ
รถอีกคนหนึ่ง เป็นผู้พบคุณส่งมอบ
ส่วนเพื่อนคนหนึ่งตายเสียแล้ว.

ได้กัณตา โผดง พุดไม่ ออก

ผู้สวดดีตายเสียแล้วตัวเอง มีน้ำเต้า
ทั้งคุณพ่อ นางพยาบาลและคุณจิตร
จึงไม่ยอมพูดถึงเรื่องที่เกิดขึ้นเลย น้า
ตาแม่สาวน้อยไหลอาบหน้า เธอเป็น
คนขี้เพื่อน เธอเป็นผู้รับรถ ถ้าเธอ
ไม่บอกจะไม่มีใครรู้เลย เพราะไม่มี
ใครเห็น ได้กัณรู้ดีถึงท่าน ถ้า
คุณจิตรรู้ว่าเธอเป็นผู้ฆ่าผู้สวดดี
เขาจะรู้ดีอย่างไร? คุณพ่อผู้ส
วดดีจะว่าอย่างไร? ผู้สวดดีเป็น
ลูกยอกรักใคร่ใคร่ ท่านคง จะไม่
ยอมยกโทษให้เธอเป็นอันขาด ท่าน
จะยอมให้ คุณ พ่อ ทำงานต่อไป หรือ
เมื่อถูกสาวคุณพ่อฆ่าผู้สวดดีท่าน การ
เห็นหน้าคุณพ่อทุกวัน ก็เท่ากับเป็น

การ เคียนใจให้ นึก ถึงเรื่อง ที่เกิด ขึ้น
อย่างไรเสียท่าน ก็คง จะกำจัด คุณพ่อ
เสีย.

คุณพ่อจะถูก ออก จากงาน เมื่อ
แก่เธอจะเสียใจที่รับเป็นด้วยหรือที่
จะต้อง บอก ความจริง ซึ่ง จะ ไม่
ช่วยใครเลย ยิ่งจะทำให้ เรื่อง ยุ่ง
ยากขึ้นเท่านั้น จะปล่อยให้ ใครๆ
นึกว่าผู้สวดดีเป็นผู้ขับไม่ได้ หรือ.

เมื่อ ได้กัณ คืน จากภวังค์ นั้น มี
คนเข้ามาคนยืนอยู่ข้างเตียง หมอนาง
พยาบาลและนายตำรวจ.

“ ผมเสียใจที่จะต้องรบกวนคุณ ”
นายตำรวจพูด “ ผมจะพยายามพูด
ให้สั้นที่สุด ผมอยากให้คุณเดาว่าอะ
ไรเป็นเหตุที่ทำให้คุณผู้สวดดีขับรถ
ชนเต้าไฟฟ้า ”

นี่เป็นโอกาสของเธอแล้วตำรวจ
เปิดช่องให้แล้วผู้สวดดีเป็นผู้ขับ
รับเสียก็สิ้นเรื่องกัน การปดนั้นจะช่วย
คุณพ่อ ช่วยไม่ให้เธอเสียคุณจิตร
แต่ปากเธอไม่ยอมพูดปด.

“ ห้ามได้ ” นายตำรวจขัด “ คุณ
สวดดีเป็นผู้ ขับ เมื่อผมไป ถึง พบ
เธอนั่งอยู่ที่คนขับ ส่วนคุณนั้นกระ
เด็นออกไปนอกกรก ”

ได้กัณจึงหันหน้าตำรวจ หมอ
จบ ขัฟร เธอ แล้วหัน ไป พุด กับ
ตำรวจว่า “ เดี๋ยวประสาธิต ยังฉันอยู่
ความจำยังไม่ได้ ค่ะ ”

“ จริง ๆ ค่ะ ดิฉันเป็นผู้ขับ ”
ได้กัณยืนยัน.

“ ไม่จริงละครับ ” นายตำรวจ
เถียง “ ก็ผมช่วยเธอขึ้น คุณผู้ส
วดดีออกจากที่คนขับเองนี่ครับ ”

“ ดิฉันจำได้ อย่างแน่นอนว่า ได้
เหยียบเบรค ”

“ รื้อนั่นผมอธิบายได้ ” หมอ
พูด “ คนที่ขับรถเป็นถึงแม้ว่า จะ ไม่
ได้ขับ ถ้ามีเหตุอะไรก็จะเหยียบ
เบรคอัตโนมัติเสมอ ผมเองทำอย่าง
นั้น คุณอาจจะขับมา แล้วเปลี่ยน
กัณภายหลัง เนื่องจากตกใจ คุณ
อาจจะเผลอไปก็ได้ ”

สำหรับการเย็บปักถักร้อยของท่าน
ควรใช้แต่ ด้าย,ไหม ดี • เอ็ม • ซี

D • M • C

สู้ในคุณค่า ราคาเยาว์

ความปลอดภัย (ต่อจากหน้า ๑๖)

ขึ้นมาบ้างแล้ว ดังเช่นโรงทำน้ำตาลที่ต่างปาง และโรงงาน ทอผ้า ทหารบกที่บางซื่อ และ โรงงาน อื่นๆ ก็คงจะทยอยตามกันมาอีก ซึ่งมีเป็นของแน่เหลือเกิน ต่อไปภายหน้าเมื่อคนไทยรู้จักการค้าขายมากขึ้น พร้อมด้วยกับทุนแล้ว ย่อมจะเกิดขึ้นอีกมากมายภายในระยะ ๑๐ ปี เพราะฉะนั้น เราจะต้องเตรียมตัวในปัญหาที่คนโรงงานเสียแต่เนิ่นๆ

ท่านประธานาธิบดีรูสเวลต์ ของประเทศอเมริกาเคยกล่าวครั้งหนึ่ง ว่าคนชาวอเมริกันคงรู้สึกประหลาดใจทีเดียวว่า ปัญหาเรื่องกรรมกรของประเทศอเมริกาต่างหัดประเทศในยุโรปตั้งแต่ ๒๕ ปี ประเทศอเมริกาเสียอีกเป็นประเทศที่อดอยาก ว่าการอยู่กินของประชาชนพลเมืองอยู่ในระดับอันสูงกว่าประเทศอื่นทั้งหลาย แต่กลับตรงกันข้าม ความ ก้าวหน้า ในเรื่องนี้ประเทศอื่นไปไกลกว่าอเมริกา มาก ในการ ที่จะ รักษา ระบอบการ กิณอยู่ ของ พล เมือง ฉะนั้นเมื่อเกิดการเศรษฐกิจตกต่ำขึ้น จึงเป็นที่เข้าใจกันได้ว่า ค่าจ้างแรงงานที่พลเมือง ได้รับดังนั้น หา ได้เป็น การช่วยเหลือ ความ ปลอดภัย แห่ง สังคม ไม่ แต่ประเทศในยุโรปเสียอีกที่ได้ รับความ กระทบกระเทือน จากความตกต่ำ เศรษฐกิจ ยังประคับ ประคอง คนให้พ้นจากมรสุมได้ แม้ว่าจะอยู่ในสมัยที่เศรษฐกิจยังล่มสลาย ก็ดี เรา จะเห็น ได้ว่า ยังมี การ ให้ทาน จากมูลนิธิบางแห่งหรือจากบุคคลที่มั่งมีทรัพย์อยู่เสมอ

ในประเทศ อเมริกา เสียอีก เมื่อ ค.ศ. ๑๙๒๘ ซึ่งในสมัยนั้นนับว่าการ เศรษฐกิจได้เจริญถึงขีด ก็ยังมีคนที่ไม่มั่งคั่งมากถึง ๒,๐๐๐,๐๐๐ คน แต่มีคนอีกเป็นอีกมากที่ได้รับ อับทวเหตุจากภัยจากโรงงานอุตสาหกรรมต่างๆ เป็นคนพิการไปก็มี แม้ว่าประเทศอเมริกาจะได้ ถึง ความ ปลอดภัย

แห่งสังคมไว้ก่อน พลเมืองที่ได้รับ ความคั่นแค้นก็จะได้รับความช่วยเหลือเป็นอย่างดี เราต้องถามตัวเราเองดูก็ได้ว่า ทำไมประเทศอเมริกาซึ่งนับว่าเป็น ประเทศ ที่รุ่งเรือง ในการอุตสาหกรรมกลับเลว ไปเสียกว่าประเทศอื่นอีกในเรื่องนี้ แม้ว่าประเทศอื่นมักกฎหมายคุ้มครองความปลอดภัย เช่นนี้ได้ทำสำเร็จ มาแล้วถึง ๒๕ ปี ประเทศอเมริกาจะเอาอย่าง เขาไม่ได้ หรือ เหตุผลคงมี บางประการที่ขอเม

ริกาไม่ได้มีความปลอดภัยแห่งสังคมนี้ไว้ เฟรนเชด เพอร์กินส์ ว่า "เพื่อที่จะบรรเทาความมั่งคั่งของประเทศโดยทั่วไป และเพื่อที่จะรักษากำจัดทรัพย์สิน ความตกต่ำแห่งเศรษฐกิจ กระทบกระเทือนต่อสังคมทั่วไปดีกว่าที่จะตกอยู่ กับคนใดคนหนึ่งแต่ผู้เดียว" ประเทศอเมริกา เป็นประเทศเกิดใหม่ทรัพย์สิน ในดินแดนในน้ำ ย่อมมีมากเพราะฉะนั้นค่าแรงงาน ก็แพงได้กว่าที่อื่นเช่นนี้เมื่อพลเมืองคนใดได้รับความผิดเคือง ก็ว่าเพราะผู้ นั้นทำไม่ตัวเอง ผู้อื่น ไม่จำเป็นต้องไปรับรู้ เห็นด้วย นอก จากมีทรัพย์สิน ก็ให้ทานไปเท่านั้น แต่

ต่อมาภายหลัง จึงทราบกันได้ว่า คนเราแม้จะประพฤติตนเป็นคนดีอย่างไรก็ตาม แต่เมื่อเกิดเหตุการณ์ภายนอกกระทบกระเทือนถึงตัวจนหนักเฉยไม่ได้ถ้าคนนั้นไม่มีกำลังกาย และกำลังปัญญาพอต้านทานกับเหตุการณ์ที่มันจะเกิดขึ้นมา แล้วอาจจะ เสียคนได้ เหมือนอย่างประเทศ จีน ในเวลานี้ เศรษฐกิจหลายคนกลายเป็นคนจนไปแล้วมากเพราะต้องพดัดที่นาที่ขาย เนื่องจากภัยแห่งสงคราม หรือชนชาติจ้าวที่ต้องพดัดบ้านเกิด เมืองนอน เหลือ แต่ตัวอ่อนจ้อยอยู่ในแดน เพราะเหตุนี้เอง

--ต่อไปหน้า ๓๒

สยามใหม่'ต้องการอะไร ?

นักการเมือง ต้องรู้

นักศึกษา ต้องเรียน

เราปกครองตัวเราเอง ! เราจะไม่ถ่วงความเจริญของชาติ ! เราต้องรู้การเมือง !

* คัมภีร์ลัทธิสัญญาและการเมืองของท่านวรรณ *

เป็นหนังสือเล่มเดียวที่จำเป็นยิ่งสำหรับใช้ใน วงงานของรัฐบาล และเป็นวิชาการเมือง ที่ให้ความรู้ แจ่มแจ้งแก่นักศึกษาโดยทั่วไป. ความเรียงพิเศษวิชาการเมืองของท่านวรรณซึ่งรวมพิมพ์เป็นเล่มเดียวพร้อมกันนี้ ได้ลงพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ประชาธิปไตย ปี พ.ศ. ๒๔๗๕ ซึ่งเป็นปีเริ่มแรกของหนังสือพิมพ์เป็นลำดับมา และเป็นความเรียงพิเศษ ซึ่งเต็มไปด้วยหลักวิชาที่นักศึกษาและประชาชนนับหมื่นต้องจับหนังสือพิมพ์ประชาธิปไตยจนถึงปัจจุบันนี้ !

ความเรียงพิเศษซึ่งเรารวมพิมพ์เป็นเล่มเดียวกันกับคัมภีร์ลัทธิสัญญานี้มีดังนี้

๑. วิเทศนโยบายของสยาม

ทรง แสดงให้เห็น หลัก แห่ง วิเทศ นโยบายของสยามว่ามีลักษณะอย่างไร จะติดต่อกับนานาชาติอย่างแน่นแฟ้นเป็นปกติสุขได้หรือไม่ และไทยเรามีหลักธรรมอย่างไรจึงทรงตัวอยู่ได้เป็น ปกติทรง ประพันธ์โดยความเชื่อเชียวของบัณฑิตสภาการทูตระหว่างประเทศในกรุงปารีส.

หนังสือขนาด ๘ หน้ายก หน้าราว ๕๐๐ หน้า เพื่อเป็นหนังสือตำราที่มั่นคงถาวร ให้สมกับคุณค่าของหนังสือ เราพิมพ์ด้วยกระดาษอย่างดี เย็บปกแข็งเดินทองด้วยรูปขนาดอันงามกระตือรือร้น ความงามในการพิมพ์นี้สมควรแล้วจะประดับคัมภีร์อันงดงาม แต่คุณค่านันต้อง คิดประจำตัวท่านทีเดียว.

กำหนดออกวางตลาดต้นเดือนหน้า ราคาเล่มละ ๒ บาท

หนังสือนี้จะวางจำหน่ายตามร้านบางแห่งเท่านั้น เพราะพิมพ์จำนวนจำกัด โปรดสั่งจองล่วงหน้าภายในเดือนนี้ท่านยั่วพรรณ พุกกะเจียม ดำเนินงานหนังสือพิมพ์ประชาธิปไตย จะสั่งให้ท่านตามตามดั่งที่แจ้งมาโดยไม่คิดค่าส่งอย่างไร สั่งจองไว้ก่อนเป็นการสมควร เพื่อไม่ต้องเสียใจว่าขาดตลาด !

สั่งจอง ๒ บาท สั่งถึงที่ สดวกดีกว่า

ความปลอตกัย (ต่อจากหน้า ๓๑)

ประเทศยุโรปหลายประเทศ ทราบซึ่ง
ต่อเหตุการณ์เหล่านี้เป็นอย่างดี เพราะ
ตนเองได้เคย ลูกเจ็บ มาก่อน จึง
ได้วาง กฎเกณฑ์ความ ปลอตกัยแห่ง
สังคมไว้เรียบร้อยแล้ว เคยทราบมาว่า
มีคนหลายคนในประเทศ อเมริกาเห็น
เหตุการณ์เช่นนี้บ้างเหมือนกัน แต่
จะร้องไห้จนเสียวแหบ เมื่อไม่มีผู้
ใดเซฟ มั่นใจ เดียว เวลา เป่า เทียน
เพราะคนทั้งหลายคิดกันไปเสียว่าเมื่อ
พลเมืองได้ค่าแรงสูง จะต้องเก็บ
หอม ทพย ไปได้ เมื่อยาม เศรษฐกิจ
ตกต่ำ แม้จะมีกฎหมายบังคับกัน
ก็ยังไม่เป็นเครื่องรับประกันได้ เพราะ
ผู้ร่างกฎหมายก็ไม่เคยนึกเคยฝันว่า
มันจะเจ๊งงานเข้าจริง ๆ ที่คนไม่มั่งงาน
ทำเป็นเวลานาน ๆ.

แม้ว่า มติของรัฐของอเมริกาบางรัฐ
อาจจะวางกฎเกณฑ์เรื่องความปลอตก
ภัยก็เกรงกันไม่เสียว่า จะเสียเปรียบ
รัฐอื่นๆ ในการอุตสาหกรรม เพราะใน
ประเทศนั้นเขาระวังรักษาสถาปัตยกรรม
ระหว่างรัฐต่อรัฐอย่างเข้มแข็งทีเดียว
การรับประกันภัยของสังคม ต้องคำนึง
ต่อผลประโยชน์ในทางอุตสาหกรรม
เพราะมองเห็น แต่ ว่า จะ ต้องเสียภาษี
ให้แก่รัฐบาลมากขึ้นไปอีก ฉะนั้น
จึงเป็นเหตุให้ประเทศอเมริกาเพิกเฉย
ต่อกิจการนี้ แต่เมื่อต่อมาภายหลัง
ภัยระลอกนี้มันคุกคามมากขึ้น เวลา
คนเหมือนจะกลับใจเห็นเงตทางไกลกัน
บ้างแล้ว เพราะเมื่อใดในเมืองอื่น
เขาคนงานเขาอยู่ สบาย กว่า อเมริกา
ในระยะที่เศรษฐกิจตกต่ำ นักอุตสาหกรรม
เมื่อมองเห็น เหตุการณ์ที่
ไปออกจะยอมผ่อนปรนว่า ต้องมี
อะไร สำหรับ ความ ปลอตก ภัย แห่ง
คนบ้าง แต่เมื่อจะหาหนทางป้องกัน
กันมันก็ไม่ไรของง่ายนัก ในประเทศ
อเมริกา เขาตั้งกรรมการไว้
คณะหนึ่งชื่อว่า "คอมมิคส์ ออฟ
เอคอนอมิค รีฟิว" เป็นกรรมการ

ที่จะตั้งศึกษาปัญหาอย่างละเอียด
ทีเดียว แลเสนอความเห็นต่อท่าน
ประธานาธิบดี ว่าควรระวังกฎ
เกณฑ์อย่างใดต่อไป แต่กรรมการ
ที่เราจะสนั้น รัฐบาลเขาจะต้อง
วางโครงการไว้สำหรับ ความเปลี่ยนแปลง
ของเศรษฐกิจที่จะมาไม่มาจาก
ด้านทิศใดด้วย ไม่เช่นนั้นแล้ว มี
กรรมการที่จะทำการ ชั่ว ฉะเพาะหน้า
ปลอตกภัยไว้ให้แก่ คน ชน ห้าง นั้น ก็
อย่ามันเสียเลยมีดีกว่าหรือ ?

ในการที่จะวางหลักการประกัน
ภัยนั้นจะต้องทำนายกันไว้แน่นอน ได้
เสียก่อน ความชราภาพ, อุบัติเหตุ
หรือการป่วยเจ็บ ก็ยังพอประมาณกัน
ได้ แต่การประกัน คน ให้มีงานทำ
มันเป็นเรื่องยากมาก เพราะเกี่ยว
แก่ภัยทางเศรษฐกิจมันจะมาเมื่อไรก็
ไม่ทราบ ดังนั้นเป็นเรื่องยาก นัก
ยักหนาทที่เราจะวาง โครงการให้เหมาะ
เจาะ.

แต่ในประเทศฝรั่งเศสฐานต่างกัน
กับอังกฤษเดชะกรรมนี้ ที่ต้องประกัน
พลเมืองทำการอุตสาหกรรมมากกว่า
ส่วนในประเทศฝรั่งเศสนั้นพลเมือง ที่
ทำการอุตสาหกรรมและอุตสาหกรรม ได้
เดียวกัน เพราะฉะนั้นปัญหาคนไม่มี
งานทำไม่ค่อยจะเป็นปัญหาที่ ใหญ่โต
นัก ความจริงแล้วประเทศ ฝรั่งเศส
ยังเดินขายอยู่ มาก ในการที่ประธานงาน
ทั้งสองอย่างนี้ให้ถกมถกกัน เพราะ
เหตุว่าคนงาน ได้รับความ บังคับ ภัย
หลายอย่าง โดยมีสมาคมที่ใจบุญและ
สมาคมบางแห่งได้รับความช่วยเหลือ
อุดหนุนจากรัฐบาลบ้าง แต่เมื่อประเทศ
ฝรั่งเศสได้เมืองแอลซาส ลอเรน
กลับคืนมาแล้ว จึง เกิด มีปัญหา
ยุ่งใจเช่นเข้ามากระทบบ้าง เพราะ
พลเมือง ใน เมือง นั้น ได้รับความ
บงคับทาง สุขภาพ และได้รับ ภัย
มากมายในคราวที่ชราภาพ เมื่อยัง อยู่กับ
เยอรมนี เพราะฉะนั้นจึงได้เกิดมี
การถกเถียงกันหลายปี และเมื่อ ค.ศ.
๑๙๓๖ ได้ออกกฎหมาย เกี่ยวกับการ

ประกันภัย แต่ไม่ได้บังคับไปถึงการ
ประกันภัยที่คนไร้งานด้วย แต่กฎหมาย
นั้นคุ้มครองไปถึงคน ๘,๐๐๐,๐๐๐
คน มีการประกันความชราภาพพิการ
เวลาคลอดบุตร เวลาตาย และมียา
รักษาเวลาป่วยใช้ กำหนดการออก
เป็นส่วนหนึ่งของนายจ้างและลูกจ้าง
คนละเท่าใด กฎหมายนั้นบังคับแก่
คนงานที่มีรายได้ไม่เกินปีละประมาณ
๓๕๐๐ บาท และมีรายชดเชยในการ
เสียค่าประกันเมื่อเกิด บุตร เป็น คน ๆ
ไป แต่เมื่อเกิดบุตรตามคนไปแล้ว
ก็ไม่ต้องเสีย เมื่อ คนงานคนใดไม่
มีงานทำเขาจะไม่ต้องเสียค่าบำรุง รัฐบาล
จะออกค่าบำรุงในส่วนของเขาใน
สี่เดือนแรก แต่เมื่อเกิดคนที่ไม่มีงาน
ทำมากขึ้นเท่าใดรัฐบาลก็ต้องขาดทุน
มาก เพราะฉะนั้นงบประมาณ ราย
ได้รายจ่ายบางปีก็ขาดเอาหลายๆ.

เขาย่างกฎหมายให้ดังนี้ ๔๐%
ของรายได้ประจำปี เมื่ออายุ ๖๐ และ
ได้ทำงานมาแล้ว ๓๐ ปี แต่ว่าเมื่อคนงาน
คนใดอยากออกงานก่อนอายุ ๖๐ ปีก็ทำ
ได้ แต่จะได้รับบำนาญน้อยกว่าหรือ
คนใดที่ครบอายุ ๖๐ ปีแล้วแต่ยังเสียค่า
บำรุงไม่ครบ ก็ย่อมจะได้รับบำนาญ
น้อยลงไปอีกตามส่วน คนงานคน
ใดที่มีบุตรครบอายุ ๓๐ ปีแล้วคน ก็
จะได้รับบำนาญเพิ่มขึ้นอีก หรือเขาจะ
ไม่ยอมรับบำนาญก็ได้ ชอบรับ
เงินเป็นเงินก้อนทีเดียว แต่จะต้อง
ไปซื้อบ้านเรือนอยู่ เมื่อหญิงใดเป็น
หม้ายก็จะได้รับ ๕๐% เป็นบำนาญ
ของเงินเดือนที่สามีหาได้หนึ่ง และ
เมื่อมีบุตรติดอยู่ด้วยแต่ ๓ คนขึ้นไปก็
จะได้เพิ่มอีก ๓๐๐ แฟรงค์ต่อคน หรือ
ประมาณ ๔๐ บาท ถ้าคนงานคนใด
หรือครอบครัวของเขาเจ็บ บวญจะได้
รับค่ายา ๘๐% และคนงานเจ็บบวญ
เกินกว่าสามวันส่วนก็จะได้รับเงินเบี่ย
เลี้ยงจาก ๓ แฟรงค์ ถึง ๓๘ แฟรงค์และ
ยังมีค่าใช้จ่ายต่างอีก ที่ คนงานได้รับ
เช่นถึงคราวคลอดลูก เป็นต้น.

การช่วยเหลือคนไม่มี งานทำนั้น
ได้รับความสนับสนุนจาก เทรคยูเนียน
และสมาคมต่าง ๆ แต่ปี ค.ศ. ๑๙๐๖

---ต่อไปหน้า ๓๓

ห้างขายยาสามยอด

๒๕๑๘-๒๐ ถนนมหาไชย ระหว่างสี่
แยกสะพานเหล็กกับวังบูรพา พระนคร
โทรศัพท์ ๒๐๘๐๓

มีแพทย์ประกาศนียบัตรชั้น ๑ และนางผดุงครรภ์ชั้น ๑
หลายคน พร้อมด้วยเภสัชกรชั้น ๑ ประจำทุกเวลา

เวลาทำการ ตั้งแต่ ๘.๓๐ ถึง ๑๗.๐๐ น.

เฉพาะวันอาทิตย์ ตั้งแต่ ๘.๓๐ ถึง

๑๕.๐๐ น. กลางคืนมีเหตุฉุกเฉินตลอด

บุตร ปรงยา เรียกได้ตลอดเวลา

สำนักงานแพทย์

ห้างขายยาสามยอด

ถนนมหาไชย ระหว่างสี่แยกสะพานเหล็กกับวังบูรพา
(ตึก ๓ ชั้น) พระนคร

ความปลอดภัย (ต่อจากหน้า ๓๒)

ได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลตาม
ส่วนเฉลี่ยที่เข้ามาได้รับค่าบำรุง กิด
เป็นเปอร์เซ็นต์ ตั้งแต่ ๓๓-๔๐ ของเงิน
ค่าบำรุงสุดแล้ว แต่ ๕๓๓๓ นั้น จะเด็ก
ใหญ่ปานใด เงินนี้ จะช่วยให้เมื่อ
๕๓๓๓ ได้จ่าย ให้แก่คนงานไปแล้ว
จากเงินที่มีอยู่แล้ว แต่ภายหลังการ
ขอรับมีมากขึ้น เนื่องจากคนว่างงาน
มีเป็นจำนวนมาก เพราะฉะนั้นปี ค.ศ.
๑๙๓๒ จึงเป็นการจำเป็น ต้องเพิ่มเงิน
อุดหนุนขึ้นเป็น ๖๐ เปอร์เซ็นต์.

ในประเทศอังกฤษนั้น การรับประกัน
สำหรับ คนไม่มีงาน ทำ เริ่ม ต้น แต่ ปี
ค.ศ. ๑๙๓๓ กล่าวถึง การรับประกันจ่าย
เงินให้ แก่ผู้ มี อายุ แล สุขภาพ ของคน
งานสำหรับคนเพียงสองด้านครึ่งบังคับ
ไว้ว่าในสัปดาห์หนึ่งนายจ้างจะต้องจ่าย
เงินให้แก่คนงาน ของเขา คนหนึ่ง ต้อง
เป็นหนึ่งครึ่ง และ คนงาน จะต้องจ่าย
หนึ่งเป็นครึ่ง ความที่ได้ออกกฎหมาย
ไว้ เช่นนี้ประเทศอังกฤษ เวลานี้การ
เศรษฐกิจ ได้ รุ่งเรืองมาก เพราะ
ว่าภายหลังสงครามได้มีคนว่างงานนับ
ได้ว่าเกือบไม่มี เพราะฉะนั้นในเดือน
พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๓๓ เงินที่ยังไม่
ได้จ่ายมีถึง ๑๕ ล้าน ปอนด์ จึงได้
ขยายการรับประกันภัยเช่นนี้ไป ถึงคนงาน
ที่ทำเครื่องยุทโธปกรณ์แต่เมื่อคนที่ทำ
เครื่องยุทโธปกรณ์ไม่มีงานลง เนื่อง
จากการส่งมอบสงคราม คนก็ต้องออก
จากงานมากขึ้น ฉะนั้นเงินที่เคยเก็บ
ไว้ ได้ ถึง ๑๕ ล้าน ปอนด์ จะ ต้อง จ่าย
ออกไปมากมายทีเดียว ในปี ๑๙๓๐
คนที่ไม่มีงานทำ จาก ๕๐๐,๐๐๐ คน
ไปถึง ๒,๐๐๐,๐๐๐ คน กับอีก ๑,๐๐๐,
๐๐๐ คนที่ทำงานบ้างเวลาเท่านั้นเมื่อ
คนว่างงานมีมากขึ้น เท่าใด ก็ จะต้อง
จ่ายเงินอุดหนุนมากขึ้นเท่านั้น ด้วย
เหตุนี้ รัฐบาลเห็นเป็นการจำเป็น ต้อง
จัดการอย่างใดอย่างหนึ่ง เพราะ
เห็นว่าตามที่เข้ามาแล้วได้รับนิทานเป็น
อันมาก จึงได้ตั้งคน วาง ระเบียบ

ใหม่ให้ประโยชน์ แก่คนที่ไม่มีงานทำ
จริงๆ โดยไม่มีข้อสัญญาผูกมัดประ
การใด นี่แหละเป็นต้นเรื่องของคำ
ที่เรียกกันว่า “โคต” แต่ใน มา การ
เศรษฐกิจก็ตกต่ำลงอีก ในระยะนี้
เงินทุนประกันได้เกิดมี หักคืน มาก ขึ้น
กว่าเดิมในเดือนตุลาคม ๑๙๓๔ เป็นเงิน
ถึง ๑๐๕ ล้าน ปอนด์ เพราะฉะนั้นใน
เดือน มิถุนายน ๑๙๓๔ หักการ จึงได้
ถูกแก้ไขกันใหม่.

ใน ประเทศ เยอรมัน เมื่อ ค.ศ.
๑๙๓๔ ได้มีการรับประกันแก่คนที่ชรา
ภาพและสุขภาพไม่สมบูรณ์แต่สำหรับ
คน ที่ไม่มีงาน ทำ นั้น ตั้ง ต้น กัน เมื่อปี
๑๙๒๒ หักการก็คล้ายกับต้องประเทศ
ที่กล่าวมาแล้ว คิดเอา ๖ เปอร์เซ็นต์
ครึ่งจากคนงานที่หารายได้ต่ำกว่าปีละ
๓๖๐๐ มาร์ค และสำหรับ คนที่ไม่มี
เงินเดือนเกินกว่าปีละ ๔๕๐๐ มาร์ค แต่
คนงานคนใด ที่จะได้รับประโยชน์จะ
ต้องส่งเงินอุดหนุนไปแล้ว ๕๒ สัปดาห์
หรืออย่างน้อย ก็ต้องส่งไปแล้ว ๑๔ สั
ปดาห์ เมื่อเดือนมีนาคม ๑๙๓๔ ได้รับ
เงินค่าบำรุง ถึง ๑,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ มาร์ค
เงิน ที่รัฐบาล อุดหนุน ประมาณ ๕๐๐,
๐๐๐,๐๐๐ มาร์ค ได้จากภาษีเก็บไว้
เพื่อการฉุกเฉิน เรียกว่า “โครเชด
เทกซ์” ๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐ มาร์ค กับได้
รับจากเทศบาลอีก ส่วนเงินช่วยเหลือ
สำหรับการจรรยาบรรณเป็นผู้ออก.

เมื่อ ได้กล่าวถึง ประเทศอื่น เขา
ทำกันอย่างไร พอเป็น ดังเรป เพื่อ
ที่จะช่วยเหลือคนไม่มีงานทำ และจะ
ไม่เป็นภาระอันหนักสำหรับรัฐบาลแต่
คนอื่นทั่วไป ถึงเวลาหรือยัง ที่เรา
ควรจะคิดทำอย่างเขาม้าง เมื่อเรา
ไม่คิดกันเสียแต่วันนี้ เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น
เราจะไปรู้มันว่า จะแก้ไขกัน อย่างไร
จะรอให้คนไม่มีงานทำเกิดขึ้น นับเป็น
หมิ่นเป็นแสนหมื่นแล้ว จึงค่อยคิดกันนั้น
ไม่มีความเห็นพ้องด้วย เราจะได้รับ
ความเสียหายอย่างหนักภายหลัง เช่นนี้
ควรมีเงินทุน อย่างใด อย่างหนึ่ง ถ้า

ความจริง (ต่อจากหน้า ๓๐)

ทนได้นั้นได้มันถูกขึ้นนั่งตัวตรง
เอามือกุมศีรษะ รู้สึกเหมือนว่านัก
อะไรออก!

“ถูกแล้ว ถูกแล้ว” เธอร้อง
“คิดจำใจแล้ว สุดแล้วดีให้ คิด
รับ แต่เพียงครึ่งเดียวเท่านั้น แล้วก็
เปลี่ยนมารับเอง”

หน้าตาของเธอเต็มตา ได้มันรู้สึก
ส่งสารเพื่อน แต่รู้สึก โด่งดังสำหรับ
ตัวเอง เรื่อง ที่เกิดขึ้นไม่ใช่ ความ
ผิดของเธอ คุณพ่อจะไม่ต้องออก
จากงาน เจ้าคุณอมรจะไม่เห็น ว่า
เธอเป็นผู้ร้ายฆ่าคนตาย และเธอจะ
ไม่ต้องเสียคุณจริกรด้วย.

ไม้นอกกอ (ต่อจากหน้า ๒๗)

อย่างอิมใจและในฝันนั้น ภาพของคุณ
ปรากฏอยู่ตรงหน้าผมเป็นอัครา คุณ
รู้ไหมว่า อะไรเป็นต้นเหตุให้ผม
กลับมา ผมรีบกลับมาเพื่อความหา
คุณ ผมแน่ใจว่าผมคงตามพบ คุณ
บอกผมว่าคุณ คงใจจะ ท่องเที่ยว ต่อ
ไป แต่ว่าฉันไม่เคยกรณาใคร
เหมือนกรณาผม จึงมันดาล ให้ของ
ต้องประสงค์ตกลงในวงแขน.

มารศรี: (ยิ้มแล้วถอน) ตก
ที่ไหนนะ

จ้านง: (กางแขนออก) ที่นี้.

มารศรี: คุณ ประธาน คุณ วั
ใหม่ว่าฉันหมิ่นได้คุณ.

จ้านง: คุณมารศรี คุณวัใหม่
ว่าผมรักคุณ.

มารศรี: คิดไม่---

จ้านง: คุณอยากให้ผม นึก ว่า
คุณเป็นผู้หญิงที่ชอบเพียงการหยอก
เล่นหรือ.

มารศรี: เรื่องอะไร จะอยากให้
คุณนึกอย่างนั้น.

จ้านง: แต่ผมจะต้องนึกอย่างนั้น

หรับช่วยเหลือ คนที่ไม่มีงานทำ จริงๆ
ไม่ใช่ คนที่ ไม่ อยาก ทำงาน เลย ไม่มี
งานทำ ซึ่งเราจะวางโครง การ ให้
เหมาะสม อย่างใดนั้น ขอให้เรา
มีหน้าที่คิดกัน ให้รอบคอบ เพราะ
มันเป็นการ ยุ่งยาก สลับซับซ้อน และ
จะเขียนให้ละเอียดลงไปในที่นี้จะเป
การ ยืดยาว อย่างไร ก็ดี ถ้าเรา
ไม่รับจัดการระวางทุกธุระ ของ คน ที่

ถ้าคุณจะได้บอกผมว่าอย่าทำที่
พูดกับผมเป็นเพียงการพูดเล่น ไม่
ใช่ตั้งใจ ผมมีชีวิตอยู่ต่อมาได้จน
บัดนี้ด้วยถ้อยคำอันนั้นของคุณ และ
ผมเร่งวันเร่งคืน ที่จะ ให้ ถึง วัน ที่ผม
สามารถแสดงตัว อัน แท้จริง ต่อ คุณ
ดังที่ผมทำอยู่เดี๋ยวนี้ มารศรี จะเห็น
ไหมไปไหน-- (ประกาศใจอยู่ข้างใน)

มารศรี: (ผัดเจ้านาง) เดี๋ย
ไครมานั้นนะ.

จ้านง: นำเครื่องนี้ ในชีวิตเรา
นับแต่ไครมาอยู่ร่ำไป

ประกาศ: (เข้ามา) ตามไม่พบ
ที่เจ้าหมิ่นไม่มี (พูดกับมารศรี) ฉัน
เสียใจที่ถูกรายของฉันท...

มารศรี: ทำไม เจ้าคุณตั้งใจ
จะให้ฉันปลาดใจหรือเจ้าคะ บุตร
ของเจ้าคุณ กับฉัน รู้จักกัน มาก่อน
แล้ว.

ประกาศ: ยิงนร ถ้ายิงนร...

มารศรี: เจ้าคะ ก่อนนานแล้ว

ประกาศ: มีน้ำละ แต่ถูกชาย
ฉันทเป็นคนค่อนข้างจะชั่วร้าย

---ต่อไปหน้า ๓๕

ไว้งานเสียแต่เวลานี้ เมื่อเขาเหล่าน
นั้นไม่มีงานทำเข้าจริง ก็จะต้องเลือก
เคินทางสองอย่าง เป็น คนที่เที่ยว
ขอทานเขากิน หรือ กระทำโจรกรรม
ต้องเอาอย่างใดอย่างหนึ่ง เป็นการ
หนักอกแก่ประเทศและคนอื่นที่เขาทำ
กินโดยสุจริตทั่วไป ดังนั้น เพื่อหวัง
ความปลอดภัยแห่งสังคม ขออ้อน
ช่วยกันคิดทำเสียแต่บัดนี้เถิด.

อย่างนี้มีเสมอ

(ต่อจากหน้า ๓๔)

ให้เราได้คิดบ้าง ก็ทำให้เราฟังนะ -
ฮือ-เฮีย ทำไมไม่พาแม่ไปประกอบใจ
มาเที่ยวมั่ง-ฮือ-ฮือ-เฮีย --"

คุณหลวงเดินเข้ามาหลังมณูออก
มาตั้งชายหนุ่มหันไปจากบ้านท่าน ไม่
รู้จักหัน สายตา ท่านไป และหันไปจาก
ความคิดของท่าน ต่อเมื่อเพลง "บัว
ขาว" ถูกไขขึ้น อีก เป็นคำรพ ทำใน
กลางวัน ๆ นั้น.

มณูเดินมาพบมณูออกมาทัน-
เขตต์ บ้านนายทหาร ก็กระโดด ขนรถ
รางที่ พอดี แด่นมาหยุด ที่ตรง ของหน้า
นั่งเรียบร้อยแล้ว มณูจึงหวดว่าฟัง
ถึงถ้อยคำของคุณหลวงอย่างพิเคราะห์
เจาะจงจะนึกถึงคำที่เกิดประโยชน์ แก่
ความต้องการของเขาเท่านั้น นึกใน
ใจว่า "ผู้กองท่านพูดถูก ขึ้นอยู่กับ
ตัวกัน ก็เหมือนคนรัก ที่แต่ที่ไป
หาท่านเสียได้ ม่ายก็ไม่ว่าจะคิดค้น
ใจยังไป เขาจะบอกเด็กกันวันหนึ่ง
ละ."

ประมาณห้าโมงเย็น มณูจึงได้
มาถึงบ้านประกอบใจ อาศัยที่ความ
เคยชินกันมานานมณูจึงรู้ว่าเวลาเย็นแดด
อ่อน ๆ ประกอบใจมักจะลงไปนั่งเล่น
ทางสนามหญ้าหลังบ้าน บางครั้งก็
มีการฝึกซ้อมไป บางครั้งก็อ่านหนังสือ
ตามแต่อารมณ์ของเขา.

แต่วันนั้น มณูเห็น ประกอบใจนั่ง
มีอย่างปด้อย อารมณ์เต็มที่ แต่มี
กิริยาผิดลักษณะ สภาพสัตว์ ดาวสวย
อย่างยิ่ง กล่าวคือ นั่งครึ่งนอนครึ่ง
อยู่บนม้ายาว คิ้วระพาดพริ้ว เท้า
เหยียดออกไป ไขว่กันไว้จับตามอง
ขึ้นไปทางสวรรค์ แต่หันหน้าดูแต่
งามอย่างกำลังใช้หัวสมองคิดหนัก
มณู กระแอม ให้เสียง - - จิต
เหมือนถูกมดกัด! หึงสาวสดดัง
หัดหาเรน ก็หันมาอยู่ในท่าปกติ หัน
มามอง.

"ฮือโฮ!" เสียงของเธอก็กร๊าก
กร๊าก แต่มณูเห็นว่า สหน้า หาได้
- กลายบังคังไม่.

★

มณูไม่ทักทายเธอ ทำท่าอิด
เอียงเหมือนจะหาที่นั่ง แต่ไม่นั่ง ประ
คองหัดหาที่นั่งพิมาย บนม้าย แต่ ก็ ไม่
เรียกคู่หมั้นนั่ง รูปการณ ในตอนนั้น
คือหัดถือถือถือถือถือถือถือถืออย่างพิ
สวด. พอในใจของมณู คิดตกว่า
"เฮอะ! พุดะ!" ปากก็ปด้อย
กระสุนแรกเบิกโรงออกไปว่า.

"อะ-แอม-พิด!" แล้วก็ รุ
ลึกใจหายวูบ "นี่ประกอบ ฉันจะ
บอกอะไรให้ แอม-แอม-แอ็ก! แต่
ไม่ว่าจะ-พิด-ฮือ! พุดังใจ-แอม!"

"เหม็น ให้ตายสิ!!" ประ
คองรู้ลึกเย็นหน้าดวง แล้วสะท้อนไป
ทั้งตัว หมดลึกก็จะหาคำพูดให้ ไพ
เราะให้ ได้ กว่าที่หลุดปากออกมา ตัว
เองก็ผุดขึ้นทันที "อย่าทำอย่างนี้
อีกนะ ทนไม่ไหวแล้ว ทนมานานแล้ว
อย่าทำอย่างนี้อีกนะ คุณมณู ฉัน
เป็นบ้าไม่ว่าจะ."

มณูมึนหน้าจั่วจอย น้อยใจ
ในวาจาอัน โสภ ฝาก ของหญิงคน รัก
เขานั่งลงไปลึกครู่ จึงตัดสินใจเงยหน้า
ขึ้นทำตาจริง เสียงเรียบถามว่า "เสียง
อะไร?" และในเวลาไม่ถึงนาทีที่ประ
คองใจเม้นหน้าหันแต่ไม่ตอบ คำถาม
ของเขานั่นก็มึนเสียง.

"แอม-อะ-แอ็ก!!"
"นั่นแหละ!" ประกอบใจหันขวับ
มาทันที "เสียงใคร คอ แอ็ก-แอ็ก
ที่คุณได้คุย ๆ กันที่นั่นแหละ โมทนา
ด้วย- พันทกธำเรวทุกข พุดเสีย
ได้! พันทกธำเรวทุกข!"

เสียง ที่ประ คองใจ พุดัน ดังเกิน
ธรรมดาและฟังราวกับว่าอย่างที่มีมณู
ไม่เคยได้ยินมาเลย เขายืนนิ่ง จังจ
ถามออกไปภาษาฮือว่า.

"เธอว่าพุดะไรเสียได้?"
"เรื่องนั้นนะสิคะ เรื่อง ทน ไม่
ได้ อยู่ด้วยไม่ได้ แต่งงาน ด้วย ไม่
ได้" ประกอบใจคุกคามต่อไป.

"แต่งงานกับฉันไม่ได้? ฮือ ทำ
ไม่ เอ๊ะ-แอม! พุดว่ายังไป เธอ

ไม้นอกกอก

(ต่อจากหน้า ๓๓)

★

มารศรี: แต่ฉันไม่เห็นเขาเป็น
ยังขึ้นเลยนี้เจ้าคะ

ประภาส: ไม่เห็นธำเรว พม
กันมาก่อน

มารศรี: เจ้าคะ ที่มัน
ประภาส: ยังไม่รู้ แล้วก็หัดเล่น

พุดเมื่อไหร่ ไม่ได้นิดสักที

"ก็พุดอยู่นี่ไงคะ พุดจริง ๆ นะ
คุณมณู คงเสียใจนะ ไม่อยาก
จะใจร้ายกับเธอหรอก" ตอนหลัง
คำพูดของประกอบใจนั้น มณูเห็นแต่คง
ว่าโทษอันเป็นพิษร้ายของหัดเล่น ได้
ถูกระบายไปหมดแล้ว "เรื่อง มัน
อย่างนั้นคะ คงไม่ชอบเสียที่เธอ
ทำแอม-แอม-แอ็ก- ฮือ ว่าความ
จนเป็น เบื่อแล้วก็โกรธ คงคุณ
หนักขึ้นทุก ๆ วันจนไม่มีใจจะทำ อา-
รมณ์สักกับใคร ๆ ได้ คงคิดทุกวันว่า
ทำไมถึงจะเห็นให้พุดเสียหน้าว่าความ
นี้ได้ ถึงท้ายคงก็คิดค้นใจแน่นอน
ว่า เด็กการแต่งงานของเราเสียเป็นค
ที่สุด ก็คิดสิคะ ยังไม่ได้คุยด้วยกัน
คงได้ยืนเท่านั้นที่แทบจะบ้า ถ้าได้
ยืนเธอแอม-แอมอยู่ เสมอ คงก็
คงจะคงเลย อย่าโทษคงเลยนะ
คะ คุณมณูยกโทษให้คงเถอะ
นะคะ คงไม่อยากจะเห็นคุณมณู
หน้าจั่วจอยอย่างนี้เลย แต่คุณมณู
จะต้องชอบใจคงที่พุด อย่างเบ็ดเตล็ด
เสียแต่เวลานี้"

มณูก็หันมาดูดิ้น แล้วตอบม
ง่าว่า ๆ ว่า.

"ตามใจเธอ ฉันบังคับเธอไม่
ได้ เมื่อมีความคิดไปอย่างนั้นแล้ว
จะต้องพุดโต้ตอบกันมาก ความไปทำ
ไม่ ฉันเสียใจจริง ๆ ไม่นึกเลยว่า
ฮือ-ฮือ! ฉันกระแอมกระแอมไร-
ความเธอ ฉันก็บอกแต่ว่า ถ้าเธอ
รักฉันจริง เธอก็คงทำไม่ไรไร
กับนิสัยติดตัวของฉันได้ แม้ว่า
เธอจะเกลียดฉันเกลียด..."

"นี่ประกอบส่มมุดิว่าฉันเป็นคน
มาบอกเด็กการแต่งงานของเรา เพราะ
ฉันเกลียดเสีย แอม! เสียงหัวเราะ
ของเธอละ เธอจะลงโทษฉันไหม

ไม่เกลียดเธอหรือทำไมไร."

มารศรี: ใครจะเกลียดคงเจ้าคะ

ประภาส: (บึ้ง) ใจรักชาย
เราฉันก็แหม ทำชั่วจริงไปยังไม่ยอม
ใจใจฉันก็แหม ทำเราเสียเสียสนิท.
--ต่อไปหน้า ๓๖

ละ ตามจริง ๆ เอะ?"

"คงจะลงโทษเธอทำไม ชอบ
ใจเสียอีกนะคะ คงจะได้ไม่ต้อง
เป็นคนพูดบอกเด็ก เพราะว่าคง
เกลียดเธอกระแอมแอ็ก ๆ คงจะ
ไม่พุดให้เธอเสียใจเลย ไม่จำเป็น
ไม่พุดจริง ๆ เธอแปลกจัง เธอไม่
ยกความเสียหัวเราะของคงหรือ
ฮือ ๆ ๆ" ประกอบใจหัวเราะแต่คง
ว่าโล่งออก.

มณูมีความรู้สึกคล้ายจะตึก
"เปล่าฉันไม่นั่นหรอก อะ-
แอม!"

"บอกคง ก่อนว่า คุณมณู
ยกโทษให้คงแล้ว"

"โอ๊ย โทษกันทีอะไร ฉันไม่
ถือเป็นการผิดหรอก พุดกันอย่างนี้
นะสิคิดว่า ผิดใจกัน เมื่อถึงเวลาที่ ไม่
ควรพุดแล้ว"

"อย่าโกรธของนะคะ"

"ไม่โกรธจริง ๆ ฉันเห็นใจ
เธอ" -แอม-แอม-แอ็ก!

"ฮือ.....! คง คีใจ เหลือเกิน
แล้วเรา ไม่ต้อง โกรธ เคียง กัน นะคะ
ใครเขาถาม บอกเขา ตามตรงนะ คุณ
มณู แล้วทนน คงจะไม่ โกรธนะ
เวลาคุณมณูกระแอม เพราะว่าฉัน
ว่าไม่ต้องแต่งงานกับเธอแล้ว แล้ว
คง จะขอ ให้คุณแม่ จัดแจง คั้น ะไร
ต่ออะไรที่คุณแม่เธอมาหมั้นคง ไป
บอกคุณบ้านะคะว่าพุดนี้ คุณแม่คง
จะไปเยี่ยม"

"จะ-จะ แอม! ตามใจเธอ"

มณูออกจากประกอบใจก็ตรง
กลับมานั่ง แล้วความให้มารศรีฟัง อย่าง
ละเอียด หึงตราได้ฟังก็ปด้อยบุตร
ชายว่า "เมื่อไหร่เธอเองแตกเสียละ
ก็ เป็นได้เมื่อยละ"

!-จบ-

ไม้เอกกอก

(ต่อจากหน้า ๓๕)

จ่านง: ได้ทำกับผมหวังว่า...

ประภาส: จะหวังว่าอะไร ก็ขอให้พอรอเอาไว้ก่อน เพราะเวลานี้ฉันกำลัง...

มารศรี: แล้วฉันอยากจะทำอะไรล่ะ ว่าบุตรของได้ทำอะไรบ้าง...

ประภาส: (หน้าขึ้นด้วยความตกใจ) บุตรของฉัน คนนี้ยังไม่ใช้ลูกฉัน...

จ่านง: (บึ้ง) เราขอโทษพระเจ้าที่เราไม่ได้ลูกของท่าน

มารศรี: (ถอยห่างจ่านง และโกรธ) นี่เป็นครั้งที่สองแล้วนะที่มาปดอมตัว

จ่านง: คุณมารศรี ผม....

(จ่านง และ มารศรี เข้ามาทางซ้าย ปรานีและรังสิตเข้ามาทางด้านหลัง)

จ่านง: จินตนาการดูว่า หายใจ เราคิดคอมทั้งนี้ เอ๊ะ นี่ใจ (มารศรีเมื่อได้ยินเสียงของจ่านงถอยห่างออกไปและแสดงกิริยารังเกียจ จ่านงสังเกตเห็นกิริยามารศรี แสดงสีหน้าให้เห็นว่าฉันคุณที่มารศรีรังเกียจบิดาของตน)

รังสิต: (พูดกับปรานี) คุณรู้ไหม ผมรู้สึกเหมือนหนึ่งว่า ผมรู้จักคุณมานานแล้ว.

ปรานี: และฉันก็ชอบ คุณนะจริงๆ นะคะ

ประภาส: (จับแขนรังสิต ดึงตัวไปหามารศรี) นี่ยังไม่มารศรี ลูกชายของฉัน.

จ่านง: (จับมือจ่านง ดึงไปหามารศรี แล้วพูดด้วยกิริยาฝั่งฝ่าย) และนี่คุณมารศรี นี่คือนิคมของผม

ปิดม่าน

องก์สอง

ห้องรับแขกบ้านพระยาประภาสคุณพงศ์ มีประศุขวาและซ้าย มีประตูกระจกเปิดเข้าไปในเรือนต้นไม้ เมื่อเปิดม่าน

★ สอน รักกิจ ยืนบ่นอยู่ในห้อง.

สอน: มันทำเอาเรายิ่งกันพิลึกที่มั่วอย่างท่านขุนกำจร มากินเลี้ยง แกกินซูปดั่งตามงาน เอาผ้าเช็ดมือมาผูกคอ คลุมหน้าอกราวกับว่ามันเป็นผ้าห่ม แต่ดูเหมือนแกละจะเป็นคนใจดี เขาว่ากันว่าที่บ้านแก กินอยู่กัน อิ่ม หน้าดำราวๆ ไอ้ที่นี้ เจ้าคุณท่านก่อนข้างจะคิด.

ประภาส: (เข้ามาใกล้ กำจร) ถูกแล้ว ขุนกำจร ที่ขุนกำจรว่านะ ถูกทุกอย่าง (หันไปพูดกับสอน) เอากาแฟมากินในนี้เถอะสอน.

สอน: (บึ้ง) นี่อะไรกัน หือ เจ้าคุณท่านมันทำเช่นเดียวจริงๆ (ออกไปทางซ้าย).

ประภาส: ยังไง ก็กินข้าวได้ไหม.

กำจร: (นั่ง) ได้แะคับ ฮา... หด้อยทีหนึ่ง.

ประภาส: ฉะนั้นที่ฉันชวนชวนกำจร ให้ทิ้งเหล้าที่โต๊ะ มากินกันที่ร้านกำจรไม่ว่าอะไรไม่ไร.

กำจร: ผมไม่ว่าอะไร ผมไม่ชอบเหล้าแดงๆ ขอนั่งไม่ลุกจากมมเมื่อผมยังขายกระบืออยู่ ผมไม่กินเหล้าเลย แล้วผมก็ไม่เคยเจ็บด้วย.

ประภาส: อะแหม.

กำจร: (บึ้ง) ถ้าเอาพวกนี้มาขายกระบือที่ใด ไม่ถูกใจทางทุกที.

ประภาส: ฉะนั้นที่ได้อันรับขุนกำจร ซึ่งเป็นพ่อค้าที่มั่วเรื่องเลี้ยงที่บ้านฉันโดยปกติ เราเคยต้อนรับแต่บุคคลผู้ มั่งคั่ง ฉะนั้นต้อนรับขุนกำจรเป็นพิเศษ

กำจร: ผมรู้สึก เบื่อ เกียจคึกคักแต่สมัยนี้จึงเปง....

ประภาส: ไม่ใช่แล้วสาวพัตติกที่เดียวหรืออก ฉะนั้นว่าขุนกำจรจะกล่าวถึงนั้น แต่นั่นแหละ การมีเงินก็หมายความว่าคนล้มบดอันหนึ่ง.

กำจร: นี่เป็นความเหิงของได้

ต่อไปหน้า ๓๗

ต้องการรัฐธรรมนูญ (ต่อจากหน้า ๗)

★ หลักเหล่านี้อยู่มาแต่เดิมให้เห็นว่ารัฐธรรมนูญไม่จำเป็นที่จะมุ่งต่อการมอบสิทธิให้แก่ราษฎร แต่มุ่งต่อการจำกัดเสรีภาพของรัฐบาลเป็นบทใหญ่. ที่ว่า ภายใต้รัฐธรรมนูญ ราษฎรมีเสรีภาพในการพูดนั้น ถ้าจะกล่าวตามแนวแห่งหลักการ เสรีภาพระชาชนนี้ไม่มีความหมายประการใด. เพราะว่าเสรีภาพนั้น ตั้งอยู่ในขอบเขตแห่งกฎหมาย. แต่ว่า ผู้ที่จะออกกฎหมายนั้น มิใช่ราษฎร แต่เป็นสภาผู้แทน ซึ่งราษฎรไม่มีสิทธิที่จะควบคุมได้. ฉะนั้นเสรีภาพในการพูดอันอยู่ในกฎหมาย จึงไม่นับว่าเป็นเสรีภาพ อย่างที่ราษฎรต้องการ แต่เป็นเสรีภาพระชาชนที่ผู้ปกครองราษฎรปรารถนา. ขอยกข้ออุปมาข้อหนึ่งมาเป็นตัวอย่าง. คือคือ ๒ ตัว. ตัวหนึ่งผูกไว้ และอีกตัวหนึ่งปล่อยไว้ ทั้ง ๒ ตัวมีเสรีภาพในการกินหญ้า. ตัวที่ปล่อยไว้ กินหญ้าได้ทั่วไป. ส่วนตัวที่ถูกผูกไว้ กินหญ้าได้ภายในขอบเขตที่รั้วมีเชือก เชือกนั้น จะยาวหรือสั้นเพียงไร แล้วแต่เจ้าของโคต้องการ. ถ้าเจ้าของโคใจดี พอเชือกก็จะยาว ถ้าใจร้ายเชือกก็จะสั้น ฉะนั้นโคที่ฉันนั้น เสรีภาพของราษฎรภายใน กฎหมาย มีขอบเขตที่กว้างใหญ่แค่นี้แหละ แล้วแต่สภาและรัฐบาลจะกำหนดให้. ฉะนั้นเราจึงตกลงได้ทีเดียวว่า ราษฎรต้องการรัฐธรรมนูญ เพื่อ จำกัด เสรีภาพ ของรัฐบาลเป็นข้อสำคัญ.

เพราะเหตุนี้เอง เรามักเห็นว่าคณะก่อการปฏิวัติที่ได้ไว้ร้ายแก่สมบูรณาญาสิทธิ เมื่อเข้าครองตำแหน่งเป็นรัฐบาลแล้ว มักหว่านหน้าหว่านหลังในเรื่องอำนาจ ไม่กล้าปล่อยผู้แทนหรือราษฎรให้มีสิทธิสมบูรณ. ผลก็คือ ความปั่นป่วน ย่อมเกิดมีขึ้นระหว่างรัฐบาล, สภาและราษฎร ดังที่เราเห็นได้จากประวัติการเมื่อครั้งที่แล้วๆ มาในเมืองฝรั่งเศส, เยอรมัน, อิตาลี

★ เป็นต้น. บางครั้งบางคราว ผลแห่งความปั่นป่วนถึงกับ ทำลาย รัฐธรรมนูญและสถาปนาสมบูรณาญาสิทธิอีกครั้งหนึ่งแทนที่. ดังนั้นรัฐธรรมนูญซึ่งครั้งหนึ่ง เราได้เชื่อเรื่องด้วยเลือดเพื่อแก้ไข ผลร้ายแห่งสมบูรณาญาสิทธิ ได้กลับเกิดผลเป็นเช่นเดียวกัน ถึงกับต้องเปลี่ยนระเบียบการปกครองอีกครั้งหนึ่งเป็นการแก้ไขผลร้ายแห่งรัฐธรรมนูญอีก. ประวัติการเช่นนี้ มีช่องทางทำให้เราสงสัยว่า รัฐธรรมนูญไม่สามารรถแก้ไขผลร้ายแห่งสมบูรณาญาสิทธิ หรือ?

ที่จริง, เราไม่สามารถที่จะปฏิเสธได้ทีเดียวว่า รัฐธรรมนูญมิได้เป็นผลใน การแก้ไขผลร้ายแห่ง สมบูรณาญาสิทธิ. เพราะ ประวัติการแห่งโลกเป็นดังที่ระชาชนอย่างแจ่มชัด. รัฐธรรมนูญอังกฤษ รัฐธรรมนูญฝรั่งเศส ได้นำความร่มเย็นมาสู่อาณาจักร. กระนั้นก็ดี, ยังมีหลายประเทศที่ได้ทั้งรัฐธรรมนูญ แล้วมอบอำนาจเด็ดขาดให้แก่เอกราชผู้เผด็จการ. นั่นก็คือ แสดงให้เห็นว่า หลักฐานที่จะสนับสนุน และคัดค้านความเป็นประโยชน์แห่งรัฐธรรมนูญนั้น มีอยู่เกือบเท่าๆกัน. ปัญหาจึงพาคงถึง ความ สามารถของ ราษฎรว่า ราษฎรมีความสามารถพอหรือยังที่จะได้รับและใช้รัฐธรรมนูญได้. ตามที่อยู่ในกำมือของวีระบุรุษ เป็นความปลอดภัยแก่ผู้อ่อนแอ. แต่ที่อยู่ในกำมือของคนพาล ผลร้ายอาจจะเกิดขึ้นแก่ผู้อ่อนแอทั้งตัวคนได้. ฉะนั้นก็ดี ถ้าจิตใจหรือภูมิธรรมของราษฎร ไม่สูงพอที่จะรู้จักใช้และเข้าใจในรัฐธรรมนูญแล้วไซ้ รัฐธรรมนูญจะบังเกิดผล อย่าง ร้ายแรง และมีอำนาจต้องล้มลง เปิดโอกาสให้ สม บูรณา ญา สิทธิ เข้า มา ครองอีกครั้ง. ประโยชน์อันสำคัญยิ่งแห่งรัฐธรรมนูญ คือราษฎรรู้จักว่า

ต่อไปหน้า ๓๘

รัฐธรรมนูญจีน

(ต่อจากหน้า ๙)

★

ซึ่งเห็นว่ายวณเป็นต้นคิดหลุดออกให้พระมหากษัตริย์ ตบตบดั่งก.

แต่ยวณนี้ไม่ได้คิดหลุดออกแต่:

เพราะพวกเม้งๆ เขาคิดหลุดออกพวกกบฏด้วยในคราวเดียวกัน สภาต่างๆ ยอมเลือกยกให้ยวณเป็นประธานาธิบดีใหม่แห่งประเทศจีน และพวกกบฏขอให้ยวณไปตั้งกรุงนานกิง เพื่อทำพิธีสถาปนาตำแหน่งและเปิด สภาที่นั่น แต่ยวณก็ยังไม่ยอมให้ สภาผู้แทน มาทำพิธีสถาปนาประธานาธิบดีที่กรุงปักกิ่งจนได้. เพราะอำนาจทหารของยวณอยู่ทางภาคเหนือ. เมื่อมีการเลือกตั้งใหญ่ครั้งแรกก็เกิดเรื่องกบฏของกองทหารที่กรุงปักกิ่ง ชื่อนกต ชนอัน ทำให้ผู้แทนฝ่ายกลางและฝ่ายใต้ตกอกตกใจมาก อันที่พูดพวกเหล่านี้ก็เลยยินยอมที่จะยกให้กรุงปักกิ่ง คงเป็นเมืองหลวง อยู่ต่อไป ตามความต้องการของยวณ.

เมื่อยวณได้สถาปนารัฐบาลใหม่สำเร็จเรียบร้อยแล้ว เขาก็เริ่มคิดการรวบเอา อำนาจแท้จริงเข้าอยู่ในมือหมด. รัฐธรรมนูญใหม่ของจีนเดินแบบอเมริกัน มีสภาชั้นสูงและชั้นต่ำเหมือนกัน สภาสูงมีผู้แทนมณฑล ส่วนสภาต่ำ มีผู้แทนจังหวัด ส่วนท่านประธานาธิบดี อำนาจ มาก เหมือนกันกับอย่างอเมริกา. เราได้ส่งกองทหารเข้าไปประจำ อยู่ทุกจังหวัดซึ่งชนกับ ประธานาธิบดีโดยตรง แล้วเตรียมการที่จะเปลี่ยนรัฐธรรมนูญที่มีอยู่ แล้วนั้นต่อไป.

คนแรกยวณได้ ออกกฤษฎีกายกเลิกสภามณฑลที่มันตั้งก่อนว่าเป็นพวกปรปักษ์ต่อแผ่นดิน. โดยกฤษฎีกาอันนี้ สมาชิกผู้แทนมณฑล ๓๓๒ คน และสมาชิก ผู้แทน จังหวัด ๓๐๖ คน ก็ต้องขาดสมาชิกภาพไปทันทีเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๐ ฉะนั้นสภาทั้งสองก็ขาดองค์ประชุมทำหน้าต่อไปไม่ได้. ก่อนนั้นมาก็ได้สถาปนาให้ยวณก็เลยยุบสภาทั้งสองเสียเลยไว้ ประโยชน์. ความหัวเมือง

ข้าหลวงเป็นผู้ที่สภาจังหวัดได้เลือกตั้งขึ้น. พวกนั้นก็ถูกยุบด้วยเหมือนกัน แล้วผู้บังคับการทหาร ประจำจังหวัดก็ได้ถูก ตั้งขึ้น เป็นข้าหลวง แทนโดยท่านประธานาธิบดี. เมื่อจัดการสำเร็จแล้วด้วยยวณก็ให้ตั้งกรรมการให้คิดร่างรัฐธรรมนูญใหม่ โดยจะให้รูปการเข้าลักษณะเผด็จการ. แทนจะใช้รัฐธรรมนูญ แบบอเมริกาเหนือก็เลยจะไปเอาแบบอเมริกาใต้. ประธานาธิบดี จะอยู่ใน ตำแหน่ง ได้ คราวละ ๑๐ ปีและเป็นผู้ช่วย ได้อย่างไม่มีกำหนดชีวิตด้วย.

ตอน ค่อนไป โลกกำลัง บั่นป่วนด้วยมหาสงคราม และจีนก็ต้องมีเรื่องยุ่งๆ กับ ต่างประเทศ หลายประการ เช่น ญี่ปุ่นยกเข้ายึดดินแดนซึ่งเยอรมันเข้าอยู่ในประเทศจีน. เรื่องญี่ปุ่นเจรจาสัญญา ๒๔ ข้อ และเรื่องมองโกเลียกับรัสเซีย เป็นต้น. แต่ถึงกระนั้น ยวณก็ให้คิดจะ สถาปนาตนเป็นพระมหากษัตริย์ แห่งประเทศจีนให้จนได้. ความโลภของยวณระหว่าความเลื่อยฉลูดของตัวเขา. พวกห้องของประธานาธิบดีได้เที่ยวส่งโทรเลขเข้ามาถึงเมืองหลวง จากจังหวัดต่างๆ ขอให้เปลี่ยน วิธีการปกครองแบบ รับมิดิค เป็นแบบ มีพระเจ้าแผ่นดินใหม่.

รัฐบาลจีน จึงได้ประกาศกฤษฎีกาให้ราษฎรออกเสียงว่าจะเลือกเขาอย่างไรแน่ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๑ และด้วยอำนาจการควบคุม การลงคะแนนของข้าหลวง นายทหารของยวณก็ให้ผลปรากฏว่าราษฎร ต้องการวิธีปกครองแบบมีกษัตริย์. แต่พอเตรียมการที่จะมี พิธีราชาภิเศก ก็เกิด กบฏขึ้นทางภาคใต้ และถูก ถาม ชนอย่างรวดเร็วทั้งประเทศ. ยวณจะปราบเท่าไรก็ไม่อยู่ และถึงจะได้ประกาศออกไปว่าเลิกคิด จะเป็น กษัตริย์ต่อไปแล้ว พวกกบฏ ก็ยังรุกราน อยู่เรื่อยไป. พวกได้ ได้ตั้งรัฐบาลขึ้น

ไฉ่เอกกอ

(ต่อจากหน้า ๓๖)

★

เท่า ได้ทำอยู่ ที่บางตอกนี้ จากเดินไปไหนใกล้ๆก็ถามไหว ถ้า ได้ ทำ ไปเดินในถนนบางตอกจะ มีคนเบียด หมวกให้ได้เท่าสักกี่คน.

ประ ภาส: แต่ ถ้า รุน กำร ละคนเบียดหมวกกราวไปทั้งนั้น.

กำร: เขาไม่เบียด ให้ผมหลุดออกแต่เขาเบียดให้ (คนกระเบาซึ่งมีเสียงเงินดังอยู่ในนั้น) สมัยนี้เงินดังให้ใครทำอะไรก็ได้ ที่ต่างว่า ผม แต่ง ตัวซ่อมรถเข้าไปในห้างขายของ คง

ขายของจะถามว่า "เข้ามาทำอะไรจะซื้ออะไร" แต่ผมแต่งตัวโดย ใส่หมวกเหล็กเข้าไปในห้าง คงขาย ของจะเข้ามาพินอกลีเทา "คุณปลาดังค์อะไรครับ"

ประ ภาส: ฉันทอมรับว่า เงินมีอิทธิฤทธิ์มากในสมัยนี้ สกตวันชาติ และคุณงามความดีอย่างอื่นๆ ต้องลดลงไปอยู่ข้างหลัง เพราะเหตุนี้พวกเรากำลังกรุงเทพฯ มาอยู่ตามชนบทตามๆ กัน. --ต่อไปหน้า ๓๘

ใหม่ที่จะดำรง แล้วเรียก ประชุมสภาใหม่ ที่กรุงนานกิง. เรื่องของยวณก็ไม่ได้เลยจบลงโดยยวณ ได้ บ่วยเป็นโรคตายระหว่างยุ่งๆ อยู่ นั่นเอง.

แต่อาการยุ่งของจีนเมื่อ เริ่มผิดหลักแล้วก็เดินต่อไปเหมือนรถหัดเคาะรถที่นานกิงได้เลือก หลัยวณผู้ เป็นประธานาธิบดี และ ตั้ง ควน จั๋ว (Tuan Chih-Jui) เป็นนายกรัฐมนตรี. รัฐบาลจีน อาจจะ ประกาศสงครามกับเยอรมันและออสเตรีย แต่สภาไม่เห็นพ้องด้วย แล้วรัฐมนตรีอื่นๆ ก็พากันลาออกหมด. ท่านนายกรัฐมนตรีมกของทัพ ฝ่ายเหนือ ออกหนุนอยู่แข็งแรง แต่พวกใต้ ก็เริ่ม รวมกันแข็งข้อกับรัฐบาลอีก ทำให้ท่านประธานาธิบดีประตักประเคิดมาก.

คราวนี้ หลัยวณผู้ เองก็ เริ่มเดินหมากรุก ผิดบ้าง. เขาได้เชิญ ท่านนายพล จัง สุน (Chang Hsun) ซึ่งเป็น ผู้บัญชาการ กอง ทหาร อยู่ ใกล้ นานกิง และเคยเป็นลูกศิษย์เก่าของยวณให้ ย้ายทัพเข้ามาช่วยปรองดองกิจการในเมืองหลวง. เมื่อจังสุนเข้ามาถึงกรุงปักกิ่งแล้ว แทนจะช่วยปรองดอง พวกเหนือ กับพวกใต้ให้สมัครสมานกัน เขากลับตั้ง ให้อยู่สภา แล้วยกเจ้าชายปู้ขึ้นเป็น พระมหากษัตริย์ วงศ์ เม้ง จู ชน อีกใหม่. คราวนี้พวกอื่นๆ ก็เลยรวมเอา นายพลจังสุนจนแพ้ในเวลาหกเจ็ดวัน.

ควน จั๋ว ได้เป็นนายกรัฐมนตรีอีกครั้ง แต่ไม่รวมพวกใต้ด้วย. พวกสภายุ่ภาคใต้ แต่รัฐบาลอยู่ภาคเหนือ. ต่างไม่ปรองดองกัน และเข้าอยู่ในลักษณะที่ฝ่ายเหนือ มีอำนาจ แต่ทำผิดกฎหมาย ส่วนฝ่ายใต้ เป็นสภานิติบัญญัติ ที่ไม่มี อำนาจ. ค่อนไปเรื่องก็ยุ่งมากขึ้น ที่แม้ทัพนายกองประจำอยู่ตามมณฑล ก็พากันแข็งอำนาจ โดยรวมกันรบกับพวก ไ้น พวกนี้เป็นนิยายไม่จริง บ้านเมืองออกจะไม่มีความสุขแน่ อันเราจะไม่บรรยายละเอียด เพราะเป็นเรื่องที่ยาวยิ่งกว่าตามกีก.

ใน ที่ สุด จอม พต เจริญ ไค เช็กเกือบจะรวบรวม ประเทศจีน เข้าเป็นหน่วยเดียวกันได้ แต่แม้เขาเป็นผู้มีอำนาจมากที่สุดก็ยังไม่เกิดขาดทั่วทั้งประเทศ. รูปการพอจะเป็นถ้าเป็นต้นก็มาเกิด รบกับ ญี่ปุ่น เข้าคราวนี้. อันผลข้างหน้ายังจะ เป็นการ ดำรงดำรง ประเทศ จีน อยู่ อีก มากมาย. รัฐธรรมนูญ จีน ได้ เขียน กัน มา แล้วหลายฉบับ ยังใช้กันจริงจึงไม่ได้เลยสักครั้งเดียว และดูเหมือนจะ ต้องเขียนกันอีกใหม่ หรือบางทีอาจจะเลิกใช้ รัฐธรรมนูญ กันเสียเลยก็ได้. นี่แหละความไม่แน่นอนในหลักการ อาจ เกิดผล ยุ่งเหยิง ได้ ถึงขั้น.

ไม้ดอก

(ต่อจากหน้า ๓๗)

กัจจ: นันนะรี อยู่ข้างดอกไม้
คุณดอกไม้ดอกตา อยู่ข้างดอกไม้ดอกตา
มีใครรู้จัก ผมก็เหมือนกัน ผม
ชอบอยู่ข้างดอกไม้.

ประกาศ: รุนกำจรมีโรคใน
เรื่องเงิน.

กัจจ: กับ ผมมีโรคมากที่เดียว
ผมมีโรคทั้งตัวทั้งใจทุก ๆ เมื่อต้อง
รวม ผมเก็บตัวได้ดังเดิม เมื่อ
หกล้ม ผมเดินอยู่ทางถนน เราจ้าง
ผมเข้ามา เราให้ คำจ้าง ต้องตั้ง
ผมโคตร ไม่ทำอะไรอะไรได้บ้าง
งามทุกอย่าง ก็มีผมซื้อต้นเขาไว้
ดูมันแทบจะกายเบี่ยงทอง เมื่อคราวที่
ผมขายหม้อมัน แต่เพียงหม้อมันอย่าง
เดียวผมก็ถอยเสียแล้ว คงแต่นางมา
จงเหลียว พอมันเดินไปไหน ไป
เห็นผมเข้าที่ไหน ผมเบี่ยงอยากไหว
มันทุกที.

ประกาศ: เฮอ เฮอ เฮอ เฮอ.

กัจจ: ไม่ว่าผมจะลง ทุนไปใน
ทางใด ได้กำไรในทางนั้น ดู
เหมือนเทวดาบังคับให้ผมเก็บ มาด้วย
มันคงจะมาก ว่าผมก้านักในเตียง
ดงทุ่ง ผมคงจะล้มลงดังกวางหนึ่ง
แต่ผมก็ไม่ล้ม และคงลอยอยู่ได้จ
เหลียววัน อายหัดักดังเราบินเดียว
ถ้าอยากจะทำอะไรถึงทั้งกึ่งก็ทำได้

ประกาศ: (บ๊อง) นี่ละมันผู้
คนภาพที่เดียว.

กัจจ: ถึงผม จะทำตัว พากพวง
เพลงผู้ตก มากดี กับเขาไม่ได้ แต่
ผมก็มดถูกปากพวงเป็นผู้.

ประกาศ: ผู้ ซึ่งฉันสงสัยอยู่
ว่ารักแม่มาร์.

กัจจ: อะไรวะ นังตัวหนึ่ง
นังดี เปงไปไม่ได้ เปงไปไม่ได้เจ้า
กู.

ประกาศ: อ้อ รุนกำจรมักว่า
เป็นไปไม่ได้จริงนั.

กัจจ: นันนะรี ดูรายผม
ดูตัวไม่คงรักใจพอ นังคนนังทำ
หญิงงาม คงแล้วผมแตกพบ แล้ว

กัจจ: หองเดียวมาจนเคยวัน เจ้ากู
นึกว่าจาง มังจะเกี่ยวข้องกับผู้หญิง
ที่ถูกล้อมล้อมไว้.

ประกาศ: (จับมือกำจ) อ่า
รุนกำจ นัน ชอบ รุน กำจ มาก
จาง กงไม่รักใจพอ นัน อ่า-
จะสงสัยเปล่าๆฉันต้องการให้ดูราย
ฉันคงงานกับแม่มาร์ และเขาก็
คงทำตาม เพราะเขายังไม่เคยรัก
คำฉันเลย เพราะฉันเลี้ยงเรามา
อย่างกอดกันไปใน ทาง ที่ จะต้องเรือ
ทั้งคำฉันทั้งหมด.

กัจจ: และ ผม ดับ ประจักษ์ว่าเรา
จะไม่ฟังคำสั่งได้เท่า วิธีชอบมดถูก
ของเจ้ากูเบี่ยงวิธีก ผมตามใจดู
ผมทุกอย่าง ไม่รักใจเขาเลยตั้งแต่
เขายังแบเบาะ เมื่อเด็ก ๆ ถ้าเรา
ต้องให้เขาเลี้ยงเขาเรา ผมก็ให้
เลี้ยงไว้ให้ทั้งที เพราะเบี่ยงของที่กาย
ลาวที่สด แล้วก็เอามาให้ได้ง่ายๆ
เพราะเขากินเหลียววันเขา ถึง ตามใจผม
ทุกอย่าง.

ประกาศ: รุนกำจ นึกว่าเรา
จะตามใจรุนกำจรี อ่า อ่า ขอให้
เป็นยังนี้จริงๆ เกิด.

มาร์: (เข้ามา) นันฉันเข้า
มารักแต่-อ่า-แต่ เลี้ยวกระมัง.

ประกาศ: เปล่าเลย เปล่าเลย
แม่มาร์.

กัจจ: เบ้าเลย เบ้าเลย (ถู
กันแล้วหันไปบ้องทางอื่น) แต่-แต่-
แต่ อะไรวะไม่ได้ ออกดักพอกตาเลี้ยง
เล่นมอ ไม่ได้ กระผม ของ นาง เพื่อง
นางคงเพื่องละคอยคงกาตั้งบัก ของ
เรา.

ประกาศ: (กระซิบกับมาร์)
นี่แม่ แม่มาร์ ถึงหากว่ากิริ
ยารังสิค ดูราย ของ ฉัน ซึ่ง เป็น คน
สงบนเสียงม จะไม่ทำให้แม่มาร์
ชอบเรานัก ฉันก็หวังว่า แม่มาร์
จะไม่รักว่าเราใจ เย็น ฉันหมาย
ความว่า ห่อนคงจะไม่รักว่าเรา
ไม่ชอบห่อน เพราะเหตุว่าเรา
เราไม่เพราะเหมือนนายจาง เรือรูปิก

มาร์: รอนอย่าให้ได้ทำน้อยหรือ
คนๆนั้น ให้คิดน้อยน้อยน้อย
คนๆนั้นเคยวันเราไม่รักกันแล้ว.

ประกาศ: (บ๊อง) ดมหมาย
เรา ดูถูกพอเรา เขาก็แก้เผ็ดห่อน
บ้าง (พูดกับมาร์) อ่า อ่า
ห่อนว่าใหม่ฉันนั้นมันเรลา ตอนแรก
ฉันนึกว่าห่อนเลี้ยงไปทางนั้น แต่
เคยวันเห็นได้ว่า ฉันเร้าใจผิด เห็น
ได้ว่าห่อนไม่หลงรูปสวยงามๆ.

มาร์: (หัวเราะ) เราเป็นคน
ด้วยนะค่ะ.

ประกาศ: อะแหม เป็น คน
ด้วย แต่ก็ไม่พากพวงอะไร รังสิค
นั้น จะนับว่า เป็น คนด้วยไม่ได้ก็จริง
แต่ก็ชอบความฉลาดไว้ในตัว มากชอบ
อะไรๆไว้อีกหลายอย่าง ที่ฉันกล่าว
ถึงนั้นหวังว่าห่อนเข้าใจ ว่าฉัน หมาย
ความว่าอะไร แต่ในขณะนั้นฉันก็
ถอยคำที่เหมาไม่ออก อะแหม ห่อน
รู้แล้วว่ารังสิคเป็นคนมี ดกดู รุน-
ราติ จะเป็นคนใหญ่คนโตของบ้าน
เมืองต่อไป และเขารักห่อน ห่อน
ไม่สังเกตหรือกวี เมื่อกินข้าว ว่า
ต่างกันอย่างไรกับนายจาง รังสิค
เกือบจะไม่กินอะไรเลย.

มาร์: (บ๊อง) นี่เป็นความ
จริง เพราะฉันแต่คุณจางอยู่-
ตลอดเวลา.

จาง: (พูดอยู่ข้างนอก ทาง
ด้านซ้าย) อะแหม มาทำกันเล่นมิด
เดียดหรือ จะต้องให้กันค่อให้กระมัง.

รังสิค: (พูดอยู่ข้างนอกทางด้าน
ซ้าย) หนอยแหม มาเล่นกันเมื่อไร
ก็เขา.

กัจจ: เจ้ากูกับ เหล็กสองคง
นั่งทำจะเยือกงใหญ่.

มาร์: (บ๊อง) ชี้ เยอ.

กัจจ: (บ๊อง) ทำเตียงเดา
อีกเดียว.

ประกาศ: (บ๊อง) ทุกคราว
ที่อัคราฐนนี้ข้าปากพูด โอกาสของ
รังสิคก็มีมากขึ้น.

จาง: (เข้ามากับรังสิค) อะ
อ่า อ่า รังสิคมาอวดวีเรื่องมิดเดียด
แต่เพียงจะถูกดูให้เห็นคิมดุกก็ทั้งยาก.

ประกาศ: รังสิคเพื่อนกันค่านไม่
เป็นเหตุที่ควรเอามาขายเสีย

มาร์: ค่านเห็นพ้องกับได้ทะ
กะ.

สำหรับ: (ซึ่งได้เข้ามาในระ-
หว่างเราพูดกัน) ผู้ซึ่งมักจะค่าน
ฉันเห็นว่าการได้เว่นค่านทำให้คนพาก
พวงขึ้น.

จาง: คนบางคนไม่มี ดกดู รุน
ราติอะไรนัก แต่ก็คิดโรค พวงของ
ผู้ ค่ไปด้วย ในโลกนั้นมนุษย์ ที่ขาย
ค่านอยู่เป็นอันมาก.

มาร์: (บ๊อง) นันดังใจจะว่า
กระหมเรา.

กัจจ: จิงซี่ ผมเคยมีกระหม
ดกคนหนึ่ง โดงไม่ทำอะไร ได้
หนึ่งขมรไปกับเหล็ก เดียดคитарาง-

จาง: คว้า คว้า คุณพอเคย
เล่าเรื่องนี้หลายหนแล้ว.

กัจจ: (กระซิบ) นี่เจ้าจาง
ถ้าจะเอาข้า มา นี่ ถ้า ห่อน จะให้ข้าหุน
ปากดกก็บ้วยทางของข้ามา.

ประกาศ: (กระซิบกับมาร์)
คนอย่างนั้น ใครได้ไปพ่วงผัวคง
ขึ้นใจพึด.

มาร์: อย่าพูดเลยกะ (ดูจาง
แล้วบ๊อง) อยู่ๆก็มาทำคาราว
ได้เรา เราไม่ได้ทำอะไรให้ดกหนอย-

รังสิค: จางแกออก จะ ออกค
อยู่ ที่คุยว่าจะค่อค่อมิดเดียดให้
กัน ขอให้เป็นที่เราใจเถอะว่า ใน
เวลาสามมิดถ่วงมานี้ กันไม่ได้ทำ
อะไรเลยนอกจากเล่นมิดเดียด.

ประกาศ: (บ๊อง) อีๆ มนัยะ
มีหน้ามาอวดค่อหน้าพอ.

รังสิค: ออกจะรอนอยู่ นี่จะ
มาแข่งกันกับกัน และโอ้ที่เถอะว่ากันไม่
เห็นดกนั้น กันกล่าวได้อย่างเคย
แต่ว่า...

จาง: อะ อ่า ถึงแกจะไม่เห็น
ดกแก่เห็นดก (แต่คุณมาร์ก็ค่อน)

กัจจ: มาเจียะดกกันมิดเดียดเป
กอง เมื่อคณมยังเป็น...

จาง: คว้า คว้า คุณพอ.

กัจจ: (บ๊อง) จิงเจ้านี่เป

--ค่อไปหน้า

ไม้เอกกอก

(ต่อจากหน้า ๓๓)

การเมืองการรัฐประหาร

(ต่อจากหน้า ๓๓)

อะไรไปเสียเลยว่ะ ถ้าจะนางนึ่งเป
คังเทก จังโลที่มึงขายเขาว่าพอมึง
ไม่ตี จังนึ่งจะเป็นวงเคาะหัด้ายของ
ไอ้หนัง.

สำหรับ: ฉนั้น ด้วยกับท่าน
ขุน มาเจียรณุกกว่าบิตเตียค.

มารศรี: จังกระ คินันก็ให้
คังนั้น.

ประกาศ: (ลุกขึ้น) ใครอยาก
จะเล่นบิตเตียคก็มา ฉนั้นไม่ได้จับ
คิมมานนแล้ว แต่จะลงตั้งขุนกำจ
วชให้หนังดำ ฉนั้นกับดู ชาย ขุนกำจ
มาดเป็นพยาน มาสิ ขุนกำจ ะได้
เห็นว่าในโลกันนี้ ยังมีคนที่มีฝีมือ
กว่าขุนกำจ (บ้อง) นี่เป็นโอกาสที่
จะให้รังสิคอยู่กับ มาร ศรี ต ม ลำพัง
(คัง) ว่ายังงัย ขุนกำจ.

กำจ: เติ้งก็ได้ แต่ได้เท่าต้อง
ต้องผม.

สำหรับ: ฉนั้นจะสอนให้กะ ท่าน
ขุน.

กำจ: ผมเต็มใจ บ้าง ลูก คิก
(ออกไปทางขวาจับสำหรับ).

ประกาศ: (กระซิบกับรังสิค)
เป็นโอกาสของเจ้าแล้ว อย่าทิ้งโอ
กาสนั้นเสีย.

มารศรี: (คตองเรนประกาศ)
คินันเสมอกับคุณค:

ประกาศ: (เดินไปทางขวา
บ้อง) บ๊ะ เดียพรี (คัง) หล่อ
เข้าใจผิด ฉนั้นเดินไม่เป็นหรือค (เมื่อ
เดินออกไป มารศรีหันมายิ้มเยาะ
จำนง จำนงแตรงกิริยาโกรธ ละ
ต้องคนนั้นออกไปแล้ว จำนงหันมา
เผชิญหน้ากับรังสิค รังสิคกำตัวเขา
ยายคคตอง)

จำนง: ว่ายังงัย
รังสิค: ก็ว่ายังงัยละ
จำนง: แกจะทำยังงัย
รังสิค: ก็แกละ
จำนง: ก็นั่น.

รังสิค: ก็นั่น ก็นั่นจะไปนั่งดู
กตองที่โรงม้า คิดให้สบาย.

จำนง: อะไรนายนั้น.

รังสิค: คิด ก็นั่นกำลังรักผู้หญิง

จำนง: แกนะรี.

รังสิค: เหตุใดก็นั่นจึง จะไม่พอ

กัก พวกคนสูงอย่างแกนะ เข้าใจ
เลี้ยวถามหาความรักของโลก และ
รักเดียวนี้มันก็เหมือนกับ รัก สัก ๆ จ
บอกให้รู้ ว่ากักรักผู้หญิงแล้ว รักแล้ว
เข้าใจใหม่.

จำนง: ก็นั่นคิดที่ได้ทราบ
จะยืนคิดจะยืนถ้าแกพิศุจน์ให้ปรากฏว่า
เป็นความจริง.

รังสิค: ก็นั่นไปละ ถ้าต้องการ
กตองกักรัก รังสิคไม่ใช่ว่าจะจะไป
ตามที่ไหน (ออกไป).

จำนง: เกิดรักขึ้นแล้วรี ไม่ปลาด
ใจเลย ค่อให้ส่มเดจเจ้ากักรักความ
ยัยยวนของหล่อนไม่ไหว ยัยเดจแล้ว
กตองคัง ผู้หญิงที่ไม่หมักใจ (ปรานี
เข้ามา) เฮ้ย ขนชื่อว่ามีหญิงละเหมือน
กักรักนั้นละวะ.

ปรานี: คุณมี ความ เห็น อย่าง
ร้ายกาจ และแสดงความเห็นอย่าง
เต็มเตี้ยงเตี้ยด้วย.

จำนง: ผมเห็นอย่างนั้นจริงๆ.

ปรานี: ไม่จริง.

จำนง: ถ้าผมพูดไม่จริง ก็ขอ
โทษ....

ปรานี: ขอให้ผู้หญิงเขาคัง.

จำนง: ทั้ง ขออย่าใช้คำนั้น

เลยเสียเลย เป็นคำที่ผมเกลียดเหลือ
เกิน เป็นคำที่สื่อให้เห็น ความเด
ทรมานของผู้หญิง.

ปรานี: เฮ้อ เฮ้อ เฮ้อ.

จำนง: หัวใจ ไม่ใช่ เป็น ของ
เด็กเล่น จะได้รักออกจากรักว่ามีอะไร
ไรอยู่ข้างใน ความรู้สึกของผู้ชาย
ไม่ใช่แบบตุ๊กตา จะได้เอามาโยน
เล่นง่าย ๆ คุณแม่ของผู้ชายที่ดีย่อม

บรรดาประชาชนของชน. การ
ปกครอง แบบ สัมมบรรณาธิกคิ
ความดีความสุจริตให้แกประชาชนเพื่
ไรก็ตาม แต่การ ปกครอง แบบนี้
ไม่สามารถที่จะปลุกความเข้าใจได้
ประเทศเป็นของราษฎร. เพราะใน

การนำความดีความสุจริตราษฎรไม่
มีส่วนร่วม. เขาสามารถบงการหัว
สัมมบรรณาธิกคิ ในฐานะเป็นบิต
ก็ได้ แต่ไม่สามารถที่จะถือประเทศ
ว่าเป็น ของ ตนได้. เพราะตาม
หลักจิตวิทยา สิ่งใดเราไม่มีส่วน
ร่วม สิ่งนั้น เราจะถือว่า เป็นของ
คนอื่นไม่ได้. แต่มาในการปกครองตาม
หลัก รัฐธรรมนูญ ราษฎรมีสิทธิ
ถือเพียงไรก็ตาม แต่หลัก การ
แห่งรัฐธรรมนูญ ย่อมเป็นเหตุให้
ราษฎรเข้าใจว่า ประเทศเป็นของ
ตน. ถึงแม้เขาไม่สามารถควบคุมรัฐ

บาลได้อย่างเต็มที่ก็ตาม แต่เขา
ยังรู้สึกอำนาจได้เสมอว่า รัฐบาล
ที่ปกครองเขาอยู่นั้น ได้ตั้งขึ้นจาก
การเลือกตั้งและไว้ใจใจของเขา.
ฉะนั้นตามหลักการแห่งหนึ่ง รัฐบาล
เป็นของราษฎร ก็ว่าได้. ครั้นใด
ที่ราษฎรยึดถือหลัก ดังกล่าวนี้ อย่าง
มั่นคง รัฐธรรมนูญจะคงอยู่ตาม
นั้น. แต่เมื่อใด ราษฎรละทิ้งหรือ
ความเข้าใจเสีย รัฐธรรมนูญ
จะมีผลดีผลชั่วได้มั่งหวังไว้แต่ก่อน
ตรงกันข้าม ราษฎรจะตกเป็นเหยื่อ

แห่งอำนาจสัมมบรรณาธิกคิของบุคคล
ใดบุคคลหนึ่ง หรือหมู่ใดหมู่หนึ่ง.
เป็นความรักอันแท้จริง รักโดยไม่
เห็นแก่ตัว รักที่ใจรักถึงกาย แม้
ส่วนผู้ถูกรักนั้น.....

ปรานี: น่าเสียดาย ที่คุณ
รังสิคพูดไม่เก่งเหมือนเธอ จะเข้า
สภาพัฒนราษฎรด้วย.

จำนง: รังสิค นั้นนะสิ คุณ
รังสิค เขาเป็นคน มีสัจจธรรม รัก
คนนับหน้าถือตา ผู้หญิง ถึง ชอบ

ฉนั้น นอกจากเราต้องการ รัฐ
ธรรมนูญ เพื่อจำกัด อำนาจของรัฐ
บาลแล้ว เรายังต้องการ รัฐธรรมนูญ
เพื่อปลุกความเข้าใจในบรรดา
ราษฎรว่า ประเทศเป็นของราษฎร
รัฐบาลเป็นของเรา.

การที่รัฐธรรมนูญต่างๆ ได้ล้ม
ละลายไป ก็เพราะราษฎรได้ล้มเล
ที่เดียวว่า รัฐบาลเป็นของเรา ทั้ง
รัฐบาลก็มีอำนาจคิดว่า การเลือกตั้ง

และควมเข้าใจใจของราษฎร เป็น
เหตุให้เขาครองตำแหน่งเป็น รัฐบาล.
ฉนั้นคือรัฐธรรมนูญที่ระดมลงและ
บรรณาธิกคิ ของ เอกชน หรือ ทุน

คณะเข้ามาแทน. แต่ว่า ถึงแม้รัฐธรรมนูญ
ระดมลงแต่ก็ตาม แต่อำนาจของ
หาได้สิ้นสุดลงไม่. ถึงจะไม่ปรากฏ
ประจักษ์อยู่แก่ตาโลก แต่ที่

อยู่ในอาณาจักรของราษฎรนั้นเอง. ใคร
เมื่อเห็นเมฆอันมืดมนนั้น จะสงสัยได้
หรือ เมฆนั้นเกิดแห่งอันใด. กระนั้น เมฆ
อันมืดมนนั้นเอง ทรงไว้ซึ่งอันใดอัน
นั้นจะตกลงมาเมื่อใด เมฆนั้นเอง

เราดังเห็นเห็นว่า ภายในความมืด
มนนั้น มีพายุแห่งอันใดอันใด. อำนาจ
ราษฎรก็เป็นอย่างนั้น จ: ภาคล
มาทำลายรัฐบาลเมื่อไร ไม่มีรัฐ
บาลใดที่จะล่วงรู้ ให้ถึงได้. สัมมบรร
ณาธิกคิที่ดี, เติบโตแห่ง ผู้เผด็จการ
ที่ดี จึงต้องล้มลง และ คโรษฐ

แห่งรัฐ ธรรมนูญก็พัดแปรไป ทักษ
ณาจักร อย่างรุ่งโรจน์ อีกครั้งหนึ่ง.
คุณรังสิค.

ปรานี: ผู้หญิง ใครกัน.

จำนง: ใครเสียอีกละ ก็มีอยู่
คนเดียวนั่น.

ปรานี: นั้นออกจะเป็น การ ให้
เกียรติยศน้อย.

จำนง: เขารู้ดีว่าผม หมายถึง

---ต่อไปหน้า ๓๕

ภาพถ่ายเจ้าพระราชดำเนินเปิดงาน งานน

